



Otroci protagonisti večera slovenske kulture v Kanalski dolini



Giulio Tremonti prikrajal slovensko manjšino za 400 tisoč evrov državnih prispevkov

3



V Doberdobu pobrali dvajset tovornjakov odpadkov

2



Slovenec Robert Kranjec svetovni prvak v smučarskih poletih

20226

20227

9 771124 666007

NEDELJA, 26. FEBRUARJA 2012

št. 48 (20.371) leto LXVIII.

PRIMORSKI DNEVNÍK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNÍK pa 24. novembra 1943 v vasi Zákrž nad Cerknico, razmnožen na ciklosti. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskom pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNÍK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: [redakcija@primorski.eu](mailto:redakcija@primorski.eu)

Poštnina plačana v gotovini

Spredzane in abonamente postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 1,00 €

Danes,  
20 let  
po  
izbrisu

DUŠAN UDROVIČ

Naneslo je, da točno na današnji dan mineva dvajset let, odkar je bilo iz registra stalnih prebivalcev slovenske države izbrisanih 25.671 ljudi. Tako kot smo pred dnevi poročali tudi v našem dnevniku, je bilo od teh 14.775 moških, 10.896 žensk in 5.360 otrok. Izbrisani so bili nezakonito in brez obvestila. O tem, da je bil izbris nezakonit, pričata dve razsodbi Ustavnega sodišča Slovenije iz let 1999 in 2003. Ustavno sodišče pa se ni omejilo na ugotovitev krivičnega ravnanja države do teh državljanov, temveč je zakonodajne organe (parlament) zadolžilo, da se krivica popravi in prizadetim vrne status od tistega dne, ko so ga izgubili.

Izbira človeka iz seznama stalnih prebivalcev pomeni dejansko njegovo civilno iznicanje. Nima pravice do nobenega uradnega papirja, ne do formalnega bivališča, ne do lovnega dovoljenja ne ničesar drugega. Za državo teh ljudi enostavno ni, v nobenem pogledu. Lahko si je predstavljati, kaj so prestali v zadnjih dveh desetletjih.

Te dni, ko se ob obletnici delajo obračuni te žalostne zgodbe, je v ospredju ugotovitev, da problem po dvajsetih letih in dveh odločitvah ustavnega sodišča še vedno ni rešen, ali je rešen le delno, po zakonu, ki ga je slovenski parlament sprejel v letu 2010. Kot ugotovlja vodja programa Človekove pravice pri slovenskem Mirovnem inštitutu dr. Neža Kogovšek Šalamon v včerajšnji prilogi Dnevnika Objektiv, ima status urejen le kakih 11.000 ljudi, medtem ko jih 13.000 na rešitev še čaka. 1.200 izbrisanih državljanov rešitve ni dočakalo, ker so medtem umrli.

Slovenski državi ta dvajsetletnica ne more biti v čast. Težko je razumeti, da tega vprašanja ni bila sposobna zadovoljivo rešiti nobena vlada in nobena parlamentarna večina, kljub temu, da jih je bilo na oblasti več, in to z različnim političnim predznakom. Glede tega, zakaj je do izbrisala prišlo, je mogoče razumeti marsikaj, od napetih razmer ob osamosvajaju do tedanjih okoliščin, ki jih je bilo težko obvladati z racionalno presojo in objektivnimi merili. A po dvajsetih letih razvite demokratične ureditve bi moral biti ta problem že zdavnaj »ad acta«.

GORICA - Kulturni center Bratuž praznuje 50-letnico odprtja Katoliškega doma

# Ponosni na prehodjeno pot načrtujejo svojo prihodnost

*Odprtja razstave in slavnostne akademije se je udeležila velika množica*



Na sinočni slavnosti v KC Bratuž je bila slavnostna govornica predsednica Franka Žgavec (desno zgoraj)

BUMBACA

**BAZOVICA**  
ul. Srečko Kosovel 3



Pri Lipi

GOSTILNA PIZZERIA

od pondeljka  
do sobote  
od 11.00 do 22.30

nedelja  
od 18.00 do 22.30

Tel. 040 9220163 - 040 9221334

**AFERA MILLS**  
**Silvio Berlusconi**  
**oproščen zaradi**  
**zastaranja zadeve**

MILAN - Kazensko sodišče je včeraj zavrglo obtožbe proti nekdanjem predsedniku vlade Silviju Berlusconiju v tako imenovanem primeru Mills. Berlusconi je bil obtožen, da je podkupil svojega odvetnika v zameno za kribo pričanje, a je sodišče po več kot petih letih sojenja ugotovilo, da je zadeva formalno zastara. Berlusconi je bremenila obtožba, da je svojega nekdanjega britanskega odvetnika Davida Millsa podkupil, da bi ta pričal v njegovo korist v dveh drugih sojenjih minulega stoletja.

Na 26. strani

**GORICA - Shod z državnim tajnikom DS Bersani podprl Cingolani in njegovo vizijo evropske Gorice**

*Pristajajo na primarne volitve za določitev kandidata za predsednika dežele*

GORICA - Županski kandidat goriške leve sredine Giuseppe Cingolani je včeraj začel svojo volilno kampanjo z množičnim shodom v gledališču Verdi, ki se ga je udeležil državni tajnik Demokratske stranke Pierluigi Bersani. Shod je z dvojezičnim pozdravom uvedel koordinator Slovencev v Demokratski stranki Aleš Waltritsch, nato pa sta spregovorila tudi evropska poslanka Debora Serracchiani in pokrajinski tajnik Demokratske stranke Omar Greco. Cingolani je podal svojo vizijo strpne in evropske Gorice, Bersani pa je nato njegova izvajanja na ceili črti podprl.

Na 10. strani





**ZAŠČITNI ZAKON** - Nespodbudne napovedi za letošnje leto

# Manjšina bo dobila 400 tisoč evrov manj od napovedanega prispevka

*Od »letečih« prispevkov 2011: 60 tisoč evrov za SSG in 40 tisoč evrov za Primorski dnevnik*

TRST - Deželna vlada je, kot smo poročali včeraj, dokončno uredila vprašanje zamudnih državnih prispevkov slovenskih manjšin za preteklo leto. Od takoj imenovanih letečih 100 tisoč evrov je 60 tisoč evrov namenila Slovenskemu stalnemu gledališču, preostalih 40 tisoč evrov pa Primorskemu dnevniku. To je na lastno pest odločil odbornik Elio De Anna, potem ko se posvetovalna komisija za Slovence ni mogla zediniti o tej zadevi. Gledališče bo tako v primerjavi z letom 2010 dobilo od države 40 tisoč evrov manj (560 tisoč namesto 600 tisoč), čeprav je upravni svet teatra v proračun 2011 že vknjižil državni prispevek 600 tisoč evrov. Odbornik De Anna je očitno presodil, da je SSG premestilo izredno finančno situacijo, ki je svoj čas privedla do izredne komisarske uprave. Istočasno je De Anna ocenil, da se je v podobni krizi kot pred časom SSG sedaj znašel Primorski dnevnik, ki bo iz sklada zaščitnega zakona za lansko leto dobil 60 tisoč evrov več kot leto prej.

Zelo neprijetno presenečenje pomeni napoved deželne vlade, da bo slovenska manjšina za tekoče leto namesto napovedanih 5,3 milijona evrov iz Rima dobila 4,9 milijona evrov, kar je 400 tisoč evrov manj od napovedanih prispevkov. Dežela je sicer za leto 2012 že dobila od države 5,3 milijona evrov, od tega denarja pa je odtegnila 400 tisoč evrov,

ki jih je gospodarsko ministrstvo Berlusconije vlaže (takrat ga je vodil Giulio Tremonti) »rezalo« v finančnem zakonu 2011. Še kar zapleten postopek, zaradi katerega bo na koncu, kot kaže, nastradala slovenska manjšina. In to kljub temu, da državni proračun namenja Slovencem v letih 2012 in 2013 prispevek 5,3 milijona evrov.

Do dokončne porazdelitve prispevkov za letošnje leto manjka sicer še nekaj mesecev, zato se lahko stvari na deželnini in državni ravni še vedno spremenijo. Na boljše, a obenem tudi na slabše, če upoštevamo, da rez 400 tisoč evrov pomeni neprijetno novost, o kateri ni bil nihče seznanjen. Očitno no nit odbornik De Anna, drugače bi na to opozoril na zadnji seji posvetovalne komisije za slovensko manjšino, ki je bila sicer v glavnem namejena vprašanju SSG in Primorskega dnevnika.

In tu se znova postavlja vprašanje vloge posvetovalne komisije FJK za Slovence, ki v času deželne vlade Renza Tonda, to se pravi od leta 2008, ni bila sposobna izdelati skupnega stališča o zapleteni problematiki prispevkov. Vse odločitev je komisija (glej zadnjo delitev 100 tisoč evrov SSG in PD) prepustila deželni vladni oziroma prej odborniku Robertu Molinaru, nato njegovemu nasledniku De Anni.

S.T.

## PORAZDELITEV PRISPEVKOV IZ ZAŠČITNEGA ZAKONA

USTANOVE	PRISPEVEK 2010 v evrih	PRISPEVEK 2011 v evrih
<b>Prae (Primorski dnevnik)</b>	424.900	482.400
<b>Goriška Mohorjeva</b>	203.300	211.700
<b>Novi Matajur</b>	172.900	180.000
<b>Mladika</b>	68.200	71.000
<b>Most (Čedad)</b>	106.700	111.100
<b>Založništvo tržaškega tiska (ZTT)</b>	61.000	63.500
<b>Slovenski raziskovalni inštitut (SLORI)</b>	232.100	241.700
<b>Slovensko stalno gledališče (SSG)</b>	600.000	560.000
<b>Narodna in študijska knjižnica (NŠK)</b>	309.200	322.000
<b>Glasbena Matica</b>	766.400	798.000
<b>Glasbeni center E. Komel</b>	222.600	231.800
<b>Zveza slovenskih kulturnih društev</b>	191.900	199.800
<b>Slovenska prosветa</b>	64.200	66.900
<b>Zveza slovenske katoliške prosветe</b>	64.200	66.900
<b>Združenje slovenskih športnih društev v Italiji</b>	194.700	202.700
<b>Kulturni dom-Gorica</b>	96.400	100.400
<b>Kulturni center Lojze Bratuž-Gorica</b>	96.400	100.400
<b>Dijaški dom S. Kosovel-Trst</b>	160.500	167.100
<b>Dijaški dom S. Gregorčič -Gorica</b>	95.600	99.600
<b>Kinoatelje-Gorica</b>	53.800	56.000
<b>Slovenska kulturno-gospodarska zveza</b>	100.000	100.000
<b>Svet slovenskih organizacij</b>	100.000	100.000
<b>Društva in krožki</b>	600.000	650.000

**MANJŠINA** - Stališče krovne organizacije

## SKGZ pozdravlja rast vpisov v špetrsko dvojezično šolo Našemu dnevniku priznati posebnost manjšinskega lista

GORICA - Slovenska kulturno-gospodarska zveza bo na pokrajinskih in deželnem kongresu osredotočila pozornost na vlogo krovne organizacije in celotne slovenske narodne skupnosti v naslednjem desetletju. V nelahkih časih, ki jih preživljamo, je nujno potrebno imeti vizijo za prihodnost. Na to je na osrednjem praznovanju Dneva slovenske kulture v Čedadu opozoril tudi slavnostni govornik arhitekt Dimitri Waltritsch. Vlaganje v božičnost naj postane vodilo naše skupnosti, ki se mora opirati na zanimive izzive, ki jih ponuja novi čas. V ponedeljek, 5. marca, bo v Gorici deželni svet SKGZ, ki bo sklical deželni kongres. Pred tem pa se bodo zvrstili pokrajinski kongresi, in sicer 11. aprila za Tržaško, 17. aprila za Gorisko ter 20. aprila za Videmsko.

V pripravi na kongresne skupščine krovna organizacija prireja vrsto srečanj, na katerih obravnava osrednje tematike, ki zadevajo slovensko manjšino in njeno organiziranost. Doslej sta se že zvrstila posvetna o gospodarsko-finančnih vprašanjih in politično-upravnih problematikah. V programu pa so še srečanja o zamejskem medijskem prostoru, o šolstvu in izobraževanju ter o vlogi kulture v čezmerni stvarnosti. Zaključki posvetov bodo predstavljeni na deželnem kongresu zveze, ki se ga bodo prvič udeležili predstavniki (delegati) članov-posameznikov.

Na seji tajništva, ki je bila vgoriškem KB centru, je predsednik Rudi Pavšič poročal o srečanju z novo ministrico za Slovence v zamejstvu in po svetu Ljudmilo Novak. Srečanje skupnega predstavništva z ministrico je po mnenju SKGZ potekalo v sproščenem in kostruktivnem duhu. Predstavnica slovenske vlade je zagotovila kontinuiteto dosedanjega dela Urada ter vsestransko podporo manjšini s strani slovenske izvršne oblasti v odnosih z italijanskim vladom in Deželno FJK. Ministrica je obenem zagotovila, da se sredstva, ki jih Slovenija namenja manjšini, ne bodo nižala, kar v tem zahtevnem finančno-gospodarskem obdobju predstavlja nezanemarlivo dejstvo.

Obisk ministritice Novakove se ujavira v intenzivnem bilateralnem srečanju med Italijo in Slovenijo, ki predvidevajo tudi uradni obisk slovenskega zunanjega ministra v Rimu. Napovedan je tudi obisk slovenskega predsednika države na naših krajinah in možno srečanje s krovnimi organizacijama in nekaterimi našimi ustanovami. SKGZ pozdravlja te dogodek, ki utrujujejo odnose med obema državama in ustvarjajo pozitivno vzdušje, ki blagodejno vpliva tudi na slovensko narodno



Predsednik SKGZ Rudi Pavšič

skupnost v Italiji. S tem v zvezi je predsednik Pavšič posebej izpostavil sodelovanje z italijansko manjšino v Sloveniji in Hrvaški, ki se je dodatno utrdilo z novim evropskim projektom Lex.

## PORDENON Z nožem ubil mater

PORDENON - S kuhinjskim nožem je dvanajstkrat zabodel mama, pustil nož ob truplu in se umaknil v bližnjo sobo.

Zgodilo se je v petek zvečer v Managu pri Pordenonu. Truplo mame, 69-letne Fernande Frati, je odkrila hči Serena ob vrnitvi domov. Njen brat, 40-letni Maurizio Lenarduzzi, ni vedel pojasniti, kaj se je zgodilo. Bil je ves zmeden in tudi preiskovalcem ni povedal, kaj se je zgodilo in zakaj.

Maurizio Lenarduzzi je bil že pred kakimi desetimi leti žrtev hude depresije. Pred nekaj dnevi je bil - po pričevanju nekaterih prijateljev - zelo zaskrbljen, ker naj bi podjetje, pri katerem je bil zaposlen, prestalo svoj obrat v Padovo. Njegova mama se je v petek popoldne obrnila na službo za mentalno zdravje, da bi poiskala pomoč za sina in ga pomirila. Včeraj pa bi moral Lenarduzzi na sestanek s to službo.

Kar se tiče delovanja v videmski pokrajini je razveseljivo in spodbudno dejstvo, da kljub prostorski stiski in vidnemu političnemu nasprotovanju nekaterih krajevnih uprav, se število vpisov v špetrski dvojezični šolski center stalno veča. V naslednjem šolskem letu bo špetrski center obiskovalo 230 otrok, kar predstavlja velik uspeh vseh, ki so se v teh letih zanj prepričano zavzemali.

Deželno tajništvo SKGZ je obravnavalo tudi kritično stanje Primorskega dnevnika in razpravljalo o pobudah za premostitev trenutnega težkega finančnega položaja. Mnenje vodstva krovne organizacije je, da mora zakonodajalec upoštevati specifičnost Primorskega dnevnika kot časopisa manjšine in mu zagotoviti obstoj. Izpostavljene so bile tudi nelahke razmere na Novem Matajurju, na slovenskem oddelku RAI in na drugih zamejskih medijih.

V zvezi s slovenskim stalnim gledališčem je SKGZ mnenja, da je potrebno dosledno upoštevati izhodišča, ki so bila sprejeta na kriznem omizju na trža-

ški prefekturi leta 2009. Takratni prefekt je izvedencem naročil ekspertizo, ki je predstavljala osnovo za pripravo novega statuta in za vstop obeh krovnih organizacij v upravni organ SSG.

Delovanje Založništva tržaškega tiska in Tržaške knjigarnice predstavlja pomembno in nenadomestljivo kulturno ponudbo zlasti v tržaškem mestnem središču. V tem smislu so na tajništvu podprtli predlog po utrjevanju obeh kulturnih žarišč, ki sta ga izpostavila Ace Mermolja in Adriano Sossi. Člani tajništva so pozitivno ocenili sodelovanje med tržaškima založbama in drugimi sličnimi sredinami.

Pomembna je tudi ustanovitev deželne skupine, ki bo sledila postopku obnove Narodnega doma pri Sv. Ivanu v Trstu. Omizje sestavlja predstavniki SKGZ, SSO, Narodne in študijske knjižnice, SLORI ter kulturnih društev S.Škamperle in M.Kogoj. Predsednika krovnih organizacij Štoka in Pavšiča sta že pisala deželni upravi in podprla načrt ter predlagala, naj se omogoči čim večjo prostorsko uporabo doma.

RADIO BREZ MEJE  
**Danes opoldne po Radiu TS A o bralni kulturi**

TRST - Radio Trst A bo danes ob 12. uri predvajal oddajo Radio brez meje, ki jo pripravlja v uredništvi Radia Trst A, Izobraževalnega programa Radia Slovenija in Slovenskega programa ORF v Celovcu. V tokratnem radijskem srečanju bo govor o bralni kulturi in pomenu širjenja bralnih navad med ljudmi ter spodbujanja bralne vzgoje pri otrocih in mladini.

Pogovor v studiu bodo sooblikovali prof. dr. Igor Saksida, predavatelj na Pedagoški fakulteti v Ljubljani in na Pedagoški fakulteti v Kopru ter strokovnjak za mladinsko književnost, mag. Lucija Feinig Ogorevc, profesorica slovenščine na celovški dvojezični šoli za vzgojiteljice v otroških vrtcih in vodja tamkajšnje šolske knjižnice, učiteljica Olga Tavčar, odgovorna za književno vzgojo v okviru openskega Didaktičnega ravnateljstva ter Martina Humar, knjižničarka v Knjižnici Damira Feigla v Gorici. Pogovor bo vodila urednica Ines Škarab. Ponovitev oddaje bo na sporednu jutri ob 14.10.

## ČEZMEJNA TV - Danes po slovenskem TV dnevniku RAI

## Mesečnik Lynx magazin s prispevki iz čezmejnega prostora

TRST - Danes (tako po slovenskem TV dnevniku RAI, ob 20.50), vabi Slovenska televizijo RAI k ogledu mesečnika Lynx magazin, ki je rezultat tesnega sodelovanja med dvema televizijskima hišama: RAI in TV Slovenija in specifično štirimi programske enotami oziroma med slovenskim in italijanskim TV programom RAI ter slovenskim in italijanskim programom TV Koper-Capodistria.

Tokrat so gledalci vabljeni na ogled štirih prispevkov, v katerih se zrcalijo najrazličnejše teme našega čezmejnega prostora. Irena Cunja in Špela Lenardič sta pripravili reportaže o skrbi za gozdove oz. o primeru Rodika in okolice, kjer prihaja do pustošenja gozda, s strani tujih obiskovalcev iz notranjosti Slovenije, pa tudi italijanskih izletnikov. Kako preprečiti divji obisk naših gozdov in kako za to skrbijo na italijanski strani - to sta ra-

ziskali avtorici, ki sta pripravili vsa svojo, prepletajočo se, reportaže.

V spominu imamo še pojav, ko smo se na našem obmejnem območju srečevali s fenomenom čezmejnih delavcev: uradno ali na črno, tega je bilo ogromno. V preteklosti je bilo značilno, da so se Slovenci zaposlovali v Italiji. Tendenca se očitno spreminja. V Novi Gorici ugotavljajo, da je vse več posameznikov in podjetij, ki se iz Italije selijo k njim po zaslužek. Odpirajo se nove niše, predvsem na področju obrnjenosti in uslug. Povpraševanje je očitno v dolgih segmentih večje od ponudbe, tako da ta pojav ne skrbi domačinov, ki tem vidijo le vsestransko obogatitev prostora.

Italijanski pisatelj Mauro Covacich je avtor dela Trieste Sottosopra, ki je nekakšen vodič po kompleksni identiteti mesta Trst. V teh dneh bo knjiga izšla tudi v slovenskem prevedu. Ob tem pismen delu je avtor

predstavil tudi trajnostni projekt Metacarso, kulturni sprehod po obmejni identiteti. Zamislil si je serijo srečanj, predavanj in delavnic, na katerih bi vabil mednarodno uveljavljene intelektualce, da bi nam ponudili svojo vizijo in model sobivanja v sedanjem svetu.

Izhodišče prispevka, ki ga je pripravil Loris Braico je referendum, s katerim so se na Hrvaškem pred kratkim odločili za vstop v Evropsko unijo. Na meji med Slovenijo in Hrvaško, kjer še stojijo rampe, se ljudje še vedno srečujejo s problemi, na katere smo pri nas že pozabili: eden izmed teh so gotovo kmetijska posestva, kjer ležijo njive ali pašniki tako na eni kot na drugi strani meje. Konkretni primeri bodo pokazali, kaj si prebivalci teh obmejnih krajev konkretnega pričakujejo od vstopa Republike Hrvaške v veliko evropsko družino držav.

Oddajo Lynx magazine bodo ponovili v četrtek, 1. marca ob isti uri.



**UKVE** - Proslavili dan slovenske kulture v Kanalski dolini

# Jezik in kultura sta lahko tudi sredstvo za razvoj teritorija

Slavnostna govornica Elisa Kandutsch - Večer pripravila SKS Planika in GM - Šola Tomaža Holmarja

UKVE - »Praznik slovenske kulture je priložnost, da poudarimo, da jezik, tako v knjižni kot v narečni obliki, ohranja kulturno dediščino določenega območja, lahko pa postane tudi sredstvo za razvoj teritorija, in to tudi pri nas v Kanalski dolini.« S to mislio je mlada gojenka Glasbene Matice - Šole Tomaža Holmarja in Slovenskega kulturnega središča Planika Elisa Kandutsch, ki je bila slavnostna govornica na Prešernovi proslavi v petek v Ukvah, začela svoj slavnostni govor na Večeru slovenske kulture, ki sta ga organizirala krajevna podružnica Glasbene Matice in Sks Planika v sodelovanju s šolo iz Ukev in večstopenjskim zavodom Bachmann. Med prisotnimi v do zadnjega kotička polni večnamenski dvorani bivše mlekarne v Ukvah naj omenimo častnega predsednika Krščanske kulturne zveze iz Celovca Janka Zerzerja, ravnatelja Glasbene Matice Bogdana Kralja in ženo Marijo ter hčerkajo Šoško pokojnega slovenskega pesnika Toneta Pavčka, ki so se ga spomnili z recitiranjem nekaterih njegovih pesmi.

Slavnostna govornica Elisa Kandutsch je podrobnejše predstavila delovanje Sks Planika in krajevne podružnice Glasbene Matice, ki v Kanalski dolini deluje že štiriinadeset let. Slovensko kulturno središče pa prav tako že dolgo skrbi za ohranjanje slovenskega jezika in kulture na tem območju ter odlično sodeluje s šolami v Kanalski dolini. Tako nudi enkrat tedensko dodatno učiteljico slovenščine osnovnošolcem iz Ukev in redno prireja tečaje slovenščine, ki jih je tudi sama obiskovala. Kandutscheva pa je tudi poudarila, da je letos prvič slovenščina prisotna kot kulinarni predmet na nižji srednji šoli na Trbižu in v prvih dveh razredih tamkajšnjega liceja, kar pomeni, da se slovenščine redno uči kar 160 dijakov. Zahvala za hvalevredno pobudo pa gre predvsem slovenskim oblastem, je dodala slavnostna govornica, ki letos zaključuje svoj študij na višji srednji šoli in bo po opravljeni maturi morala vsaj za nekaj let zapustiti Kanalsko dolino. Zato se je v svojem govoru zahvalila vsem tistim, ki so jo zadnjih deset let spremali med njenim odraščanjem ter ji pomagali, da je boljše spoznala slovenski jezik in kulturo oziroma se izpopolnila kot glasbenica. Svoj nagovor pa je Kandutscheva zaključila z željo, da bi se vse več ljudi zgledovalo po Prešernu, in to predvsem zaradi njegovega čuta za pravčnost, spoštovanja in sprejemanja drugačnih ter človeške širine.

Glavni protagonisti prireditve v Ukvah, ki jo je povezoval Manuel Figheli, pa so bili na sploh otroci in mladi, ki so se v svojih nastopih izkazali in dokazali, da sta tudi v Kanalski dolini slovenska jezik in kultura še kako živa. Pred gledalce so najprej stopili otroci ukovške osnovne šole, ki so pod vodstvom učiteljic Alme Hlede in Lee Jesterle zapeli slovensko himno, nato pa še nekaj drugih pesmi, izkazali pa so se tudi z deklamiranjem. Še posebno posrečena je bila interpretacija Prešernovega Povodnega moža, saj so bili med protagonisti kar dve Urški in dva povodna moža.

Svoje glasbene znanje so prikazali pianisti Elisa Kandutsch, Rossella Lupieri in Simone Vuerich ter harmonikarja Kristian Lupieri in Nicola Melcher, ki so na Glasbeni Matici v Kanalski dolini gojeni prof. Manuela Fighelia. Na poseben način so številno občinstvo pozabavali tudi učenci izbirnih tečajev slovenščine, ki jih prireja Sks Planika in jih vodi Katariна Kejžar, Martina, Matteo, Giorgia, Mojca in Janko so gostom na barvit način predstavili značilnosti Slovenije in Italije, Elisa in Francesca pa sta spregovorili o najpomembnejših slo-



Protagonisti petkovega dogajanja v Ukvah so bili otroci in mladi



Slavnostna govornica Elisa Kandutsch  
Tjaša Gruden

Kulturni program so zaključili člani otroške dramske skupine Kulturno prosvetnega društva Jelovica Lancovo pod vodstvom vzgojiteljice Monike Mežik, ki so zaigrali Muco copatarico Ele Peroci.

Tjaša Gruden

**SLORI** - V četrtek predstavitev v Trstu, nato še v Gorici

## Spreminjanje narodnostnih in jezikovnih značilnosti otrok v slovenskih šolah

TRST - Slovenski raziskovalni inštitut SLORI s posebno pozornostjo spremlja dinamike spremenjanja narodnostnih in jezikovnih značilnosti otrok, ki obiskujejo slovenske vrte in šole v tržaški in goriški pokrajini ter na dvojezičnem šolskem centru v Špetru. Narodnostna in jezikovna sestava šolske populacije sta izredno pomembna vidika pri načrtovanju vzgojno-izobraževalnih strategij, saj sta tudi od njiju odvisna izbira učnih vsebin in oblikovanje ustreznih pedagoško-didaktičnih pristopov. Prav tako predstavljata pomemben vidik tudi pri opredeljevanju ciljev in vloge manjšinske šole v okviru utrjevanja slovenske prisotnosti in ohranjevanja slovenskega jezika in kulture v deželi Furlaniji - Julijski pokrajini.

V ta namen je SLORI v sodelovanju z ravnateljstvom navedenih šol pobudnik projekta o spremeljanju narodnostne strukture in jezikovnih



Raziskovalka Norina Bogatec

navad omenjene šolske populacije.

Izvedba ŠOLA2011, druga po vrsti, vključuje vpisane v prve letnike vseh stopenj šolanja - od otroških

vrtcev do srednjih šol II. stopnje - v tekočem šolskem letu 2011/2012. Novost letos je izvedbe predstavljajo podatki o starih starših, s pomočjo katerih je bila opravljena zanimiva analiza narodnostnih značilnosti družinskih okolij znotraj medgeneracijske primerjave. Študija obravnavata razvojne dinamike v zadnjem petnajstletnem obdobju.

Januarja so bili izsledki predstavljeni ravnateljem, v četrtek, 1. marca, pa bo o njih razprava na srečanju »Projekt ŠOLA2011: Narodnost v medgeneracijski perspektivi«, ki ga SLORI in ravnateljstva prirejajo v konferenčni in razstavni dvorani Narodnega doma v Trstu s pričetkom ob 17. ur. Srečanje bo vodil ravnatelj Marijan Kravos, izsledke pa bo predstavila raziskovalka Norina Bogatec.

Za goriško javnost bo srečanje v torek, 6. marca 2012, ob 17. uri v Avditoriju Šolskega centra.

**GOSPODARSTVO** - V poročilu o potrebnih strukturnih reformah

## OECD Sloveniji med drugim priporoča lažje odpuščanje in dvig upokojitvene starosti

CIUDAD DE MEXICO - Organizacija za ekonomsko sodelovanje in razvoj (OECD) v poročilu o strukturnih reformah za okrepitev gospodarske rasti Sloveniji med drugim priporoča umik države iz gospodarstva, spremembe delovnopravne zakonodaje in dvig upokojitvene starosti. V OECD priporočajo tudi neizplačilo druge polovice odprave plačnih nesorazmerij. Kot organizacija ugotavlja v poročilu Economic Policy Reforms: Going for Growth 2012, objavljenem v petek, je Slovenija po vztrajnem zmanjševanju razkoraka v razvitoščini po zgornje polovice članic po brutu domaćem proizvodu na prebivalca (BDP) v času pred krizo, to razliko v zadnjih letih znova začela povečevati. Kot poudarjajo, je ta razkorak skoraj izključno posledica zaostajanja Slovenije pri produktivnosti dela.

OECD pravi, da je Slovenija v zadnjih letih dosegla nekaj napredka pri upravljanju z državnim premoženjem, obenem pa ugotavlja, da poskusi reforme pokojninske in delovnopravne zakonodaje zaenkrat niso uspeli. V luči tega v organizaciji Sloveniji priporočajo umik države iz gospodarstva z oblikovanjem pregledne in natančne strategije za upravljanje z državnim premoženjem. Poleg tega v OECD ponavljajo znano priporočilo o bolj prožni delovnopravni zakonodaji, pri čemer se zavzemajo za



Generalni sekretar OECD Angel Gurria

delovne dobe in pri indeksaciji pokojnin več podarka dati inflaciji.

Znova so se v OECD zavzeli tudi za izboljšanje učinkovitosti visokošolskega izobraževanja in vpeljavo šolnjin v javnih visokošolskih ustanovah, ki bi jih spremajala študentska posojila. Pogoji nujnega odplačevanja bi bili odvisni od dohodkov posojiljemalcev. Dostop do štipendij in ugodnosti študentskega statusa bi bilo ob tem treba vezati na študijski uspehi.

Poročilo je v petek v mehiški prestolnici Ciudad de Mexico predstavil generalni sekretar OECD Angel Gurria. Ob tem je pred zasedanjem finančnih ministrov skupine 20 najpomembnejših svetovnih gospodarstev (G20) povedal, da je treba v času globalne gospodarske negotovosti prednost dajati ukrepom, ki spodbujajo rast in pomagajo ustvarjati nova delovna mesta. "Krise so izjemna priložnost za izvedbo zahtevnih reform. Te priložnosti ne bi smeli izpustiti iz rok," je zatrdiril Gurria, ki je prepričan, da se bodo reformna prizadevanja držav v zadnjem času izplačala. Te naj bi po oceni OECD do polnile fiskalno disciplino in makroekonomske politike za stabilizacijo razmer ter omogočile hitrejši razvoj iz krize ter na dolgi rok bolj vzdržno gospodarsko rast. (STA)

**PARLAMENT**

## Deželi FJK 75 milijonov od ICI na prvo stanovanje

VIDEM - Dežela Furlanija-Julijnska krajina bo dobila povrnjenih 75 milijonov evrov iz naslova davka ICI na prvo stanovanje. Novico so posredovali furlanski poslanci Ferruccio Saro (LS), Carlo Pegorin in Flavio Pertoldi (oba DS).

Kot so sporočili parlamentarci, je poslanska zbornica z odobritvijo fiskalnega dekreta pričela zeleno luč za vrnitev zneskov davka ICI na prvo stanovanje deželam s posebnim statutom. Dežele z rednim statutom so namreč kompenzacijo tega davka že dosegle z decembrskim vladnim dekretom (t.i. Reši Italijo), iz katerega so bile avtonome dežele izključene.

Saro je ob tem povedal, da ostaja še odprt vprašanje motornih goriv po znižanih cenah in dvojne trošarine na ceno električne energije. Prvo, ki poleg FJK zadeva še obmajske Veneto, Lombardijo in Piemont, je skupaj vredno okrog 500 milijonov evrov letno, medtem ko je bila dodatna trošarina na elektriko ocenjena na približno 30 milijonov evrov. Saro je dodal, da se je vlada zavezala za rešitev teh vprašanj, vendar mora najti ustrezno finančno kritje.



**SODSTVO** - Odprtje sodnega leta računskega sodišča

# Korupcija prisotna tudi v Furlaniji-Julijski krajini

*Deželni predsednik Tondo o krčenju javnih stroškov in znižanju števila deželnih svetnikov*

Korupcija ne pozna meja. Zaznava se tudi v Furlaniji-Julijski krajini, kot je bilo zelo jasno poudarjeno na včerajšnjem uradnem odprtju sodnega leta deželne sekcije računskega sodišča. Ne dosegla sicer tako kričečih viškov, kot v nekaterih drugih italijanskih deželah, pa vendar je treba biti pozorni nanjo, je poudaril javni tožilec računskega sodišča Maurizio Zappatori.

V svojem poročilu je omenil najbolj pogoste primere: nepravilnosti pri zakupih javnih del, nezakonito izkorisčanje javnega financiranja in nezakonito prilaščanje javnega denarja. V lanskem letu je računsko sodišče sodno obravnavalo 39 primerov. Uvedlo je 35 sodnih postopkov, izdalо je 31 razsodb, od teh je bilo 21 obsodb. Obtoženci bodo morali povrniti oškodovanim krajevnim upravam 3 milijone 899.160 evrov.

Novo sodno leto je v dvorani tržaške trgovinske zbornice odprl predsednik računskega sodišča Furlanije-Julijski krajine Enrico Marotta. Na slovesnosti je govoril tudi predsednik deželne uprave Renzo Tondo, ki je poudaril, da je prav v tem težkem gospodarskem in finančnem trenutku pomembno sodelovanje med krajevnimi upravami in nadzornimi organi. Deželna uprava si prizadeva za znižanje stroškov, da bi razpoložljiva sredstva namenila v podporo delu in zaposlovanju, ki predstavlja pravo prioritetno v tem težkem obdobju.

Tono je pojasnil, da se je njegova uprava že od začetka zakonodajne dobe zavzela za znižanje dolga; nadalje je uvedla postopek za znižanje števila deželnih svetnikov, medtem ko se je število vodij deželnih oddelkov že znižalo. Vse to je prišlo do skrčenja javnih izdatkov in znižanju javnega dolga. K temu je po svoje pripravil tudi sam deželni predsednik Tondo: sam je najavil, da se je odrekel prispevku za časa ko je bil izrednikomisar za gradnjo tretjega voznega pasu na avtocesti Benetke-Trst.

Deželni predsednik je nazadnje ocenil, da je napočil čas struktturnih izbir, »kajti naš institucionalni sistem je preveč obremenjujoč in poln zapletenih norm. Slednje je treba poenostaviti, da se podjetjem omogoči gospodarska rast.«



Poseg deželnega predsednika Renza Tonda na odprtju sodnega leta računskega sodišča

**TRŽAŠKA SEŽIGALNICA** - Prisotnost odpadkov iz Kampanje

# Proti »mafijskim« odpadkom

*Protestirali so člani okoljevarstvenih organizacij iz Italije in Slovenije - 25 ton odpadkov iz Kampanije - Ali so radioaktivni?*



Protest okoljevarstvenikov pred sežigalnico

KROMA

Dovolj s sežiganjem odpadkov iz Kampanije v tržaški sežigalnici! Pod tem gesлом se je kakih sto privržencev italijanskih in slovenskih okoljevarstvenih organizacij zbralo včeraj pred vhodom v sežigalnico v Ul. Errera, da bi ob prihodu nekaterih tovornjakov z odpadki iz Kampanije glasno protestirali proti »onesnaževanju okolja s tujimi odpadki.«

Pri protestu so sodelovali organizacije Greenaction transnational iz Trsta, Alpe Adria Green iz Jesenic in Ljubljane in Legamionici contro l'inquinamento iz Taranta.

»V Trst prihaja 25 ton odpadkov, kar sodi v okvir prvega dela akcije vseždržavne solidarnosti za emergenčno stanje zaradi odpadkov,« je pred sežigalnico pojasnil predstavnik organizacije Greenaction transnational Roberto Giurastante. »Ti odpadki pa niso nadzorovani, prihajajo z odlagališč, ki jih upravlja neapeljska kamora. Med sežiganjem teh odpadkov se je doslej v sežigalnici že nekajkrat sprožil alarm o prisotnosti radioaktivnih snovi,« je opozoril Giurastante, ki je dodal, da del odpadkov odložijo tudi v odlagališča za posebne odpadke, kakršno je na primer tisto pri Krminu.

**POLITIKA** - Predlog Stranke komunistične prenove v tržaškem občinskem svetu

# Imu naj bo pravičnejši

*SKP predlaga tako za prvo kot za drugo stanovanje različne količnike glede na katastrsko vrednost nepremičnin*

Davek na nepremičnine IMU mora v tržaški občini predvidevati različne količnike, vezane na katastrsko vrednost posameznih stavb. Na ta način bo davek pravičnejši, ker bi bili drugače lastniki manjših stanovanj in razkošnih hiš na isti ravni.

To je stališče predstavnikov Stranke komunistične prenove v tržaškem občinskem svetu, ki bodo predlagali uvedbo »postopnega« davka IMU. Podrobnosti predloga so včeraj na tiskovni konferenci na županstvu predstavili občinska svetnika SKP Iztok Furlanič (sicer predsednik občinskega sveta) in Marino Andolina, deželni svetnik SKP Igor Kocijančič in pokrajinski tajnik SKP Antonio Saulle.

Sicer so poudarili, da glede davka IMU ne kritizirajo tržaškega župana Roberta Cosolinija, ampak italijanskega premierja Maria Montija. Zdaj se je treba potruditi, da bo davek IMU čim bolj pravičen, je povedal Furlanič in podobno orisal strankini predlog. Po mnenju SKP mora davek IMU za prvo stanovanje predvidevati tri različne količnike. Za nepremičnine, katerih katastrska vrednost znaša do 70.000 evrov, naj bo količnik 0,2 promila, pravi SKP. Za nepremičnine s katastrsko vrednostjo od 70.000 do 150.000 evrov naj bo količnik 0,4, za nepremičnine s katastrsko vrednostjo nad 150.000 evrov pa 0,6 promila. Velika večina lastnikov nepremičnin v tržaški občini bi plačevala IMU s količnikom 0,4 promila, je razložil Furlanič, saj je katastrska vrednost 75 odstotkov stanovanj v Trstu v povprečju 115.000 evrov.

Kar zadeva drugo stanovanje, hišo ali drugo nepremičnino, je stranka SKP predstavila sledeče predloge. Največ bi plačevali lastniki praznih stanovanj, za katera bi veljal količnik 1,06. Za stanovanja v najemu in vse druge vrste stavb bi veljal običajni količnik 0,76, medtem ko naj bi v pri-

meru pravičnih najemnin in za ljudske oziroma socialne gradnje veljal najnižji količnik, in sicer 0,46 promila. Najnižji količnik bi moral na predlog SKP veljati tudi za nova podjetja, ki bi jih odprli v tržaški občini.

A.G.



Tiskovna konferenca SKP o davku IMU na tržaškem županstvu

KROMA

**AZBEST** - V torek  
**Predstava Sabrine Morena Azbest brez meja**

V veliki dvorani šole Carducci-Dante v Ul. Giustiniano št. 3 bo v torek dopoldne predstava Sabrine Morena Azbest brez meja. Pobudo prireja neprofitna organizacija EARA (European Asbestos Risks Association) v sodelovanju z deželnim šolskim uradom in kulturnim združenjem Teatrobändus in bo na sporednu med 10.30 in 13. uro, pozdravil pa bo tudi tržaški občinski odbornik za okolje Umberto Laureni.

V predstavi Azbest brez meja nastopa igralka Giustina Testa, ki predstavi gledalcem zgodovino proizvodnje azbesta v Evropi in smrtonosne posledice njegove uporabe. Poseben poudarek bo na uporabi azbesta v deželah Veneto in Furlanija-Julijskih krajina oz. v Trstu ter v Sloveniji in na Hrvaškem. Problematika azbesta je pač brez meja in je zato potrebno, da so o tem osveščeni vsi in povsod. Predstava trajata približno 90 minut in je namenjena mladim in še predvsem dijakom in dijakinjam višjih srednjih šol.



**POLITIKA** - Razgibana predvolilna dogajanja

# Nabrežinska desna sredina čaka na odločitve leve sredine

*V podporo kandidaturi Romite se snuje občanska lista - Dileme župana Reta*

Debinsko-nabrežinska desna sredina glede svojih volilnih odločitev čaka, da vidi, za katerega županskega kandidata ali kandidatko se bo na nedeljskih primarnih volitvah odločila leva sredina. Ne gre samo za taktično, temveč tudi za politično motivirano čakanje, saj se v desni sredini in zlasti na sredini, ki jo pooseblja Retova lista, krepijo pomisliki v zvezi z morebitno župansko kandidaturo Massima Romita.

## »Občanski načrt« v podporo Romiti

Skupina občanov je včeraj dopoldne v neki restavraciji v Naselju S. Mauro predstavila osnutek »občanskega načrta« v podporo Romiti. Izhodiščno programsko osnovno so oblikovali Silvia Iurman, Sergio Bergamasco, Fulvio Caputo in Andrea Radina. Podpisniki izhajajo iz prepričanja, da je Romita kot podžupan dosledno in vestno deloval v korist ozemlja Devina-Nabrežine in njegovih občanov. Nova uprava mora dopolniti in vsebinsko dopolniti delo sedanjega odbora, novega župana čaka zato veliko dela, je bilo slišati včeraj na srečanja, na katerem je bil navzoč tudi Romita.

## Kje se bo odločalo: v Nabrežini ali v Trstu?

Župan Giorgio Ret pravi, da bo sta njegova lista in Ljudstvo svobode županskega kandidata ali kandidatko (v igri je tudi Tjaša Švara) izbrali v Nabrežini in ne v Trstu. Pokrajinsko vodstvo Berlusconijeve stranke podpira Romito, posebno njen podtajnik in deželnji svetnik Piero Tononi, ki je s podžupanom delil skupno angažiranost v Nacionalnem zavezništvu. Pokrajinska koordinatorka Ljudstva svobode je deželnna odbornica Sandra Savino, ki se z Nabrežino ne ukvarja in je odločitve za volitve prepustila Tononiju.

## Kukanja jutri v Devinu in v Ribiškem naselju

Kandidat na primarnih volitvah leve sredine Vlado Kukanja bo jutri skupaj s predstavniki političnih strank

in civilne družbe, ki ga podpirajo, ob 18.30 na trgu v Ribiškem naselju, medtem ko bo ob 20. uri na vrsti srečanje v Devinu na sedežu pevskih zborov. V torek zvečer bo Kukanja najprej (ob 18.30) v Sesljanu in nato v Nabrežini kamnolomi. V sredo je napovedano srečanje z vaščani v Mavhinji (ob 18.30) in nato v Šempolaju (ob 20. uri).

## DS jutri v Nabrežini, Gotter »od hiše do hiše«

Demokratska stranka vabi jutri ob 20. uri v rojstno hišo Iga Grudna (Kamnarska hiša) v Nabrežino na predstavitev kandidatov na primarnih volitvah Marize Škerk in Roberta Gotterja. Slednji napoveduje volilno kampanjo »od hiše do hiše«. Danes med 11.30 in 12.30 se bo v tamkajšnji osmici srečal z vaščani Mavhinji, od 12.40 do 14.30 pa bo v krajevni osmici na razpolago prebivalcem Vižovelj.

## NARODNI DOM - V sredo Informativni dan o študijskih programih na UP FHS iz Kopra

Koprska Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem prireja v sredo, 29. februarja, ob 15. uri v prostorijah Narodnega doma informativno srečanje o študijskih programih fakultete, ki z novim študijskim letom razpisuje tudi dvopredmetne študijske programe. Srečanja se bodo udeležili docenti Jože Pirjevec, Gorazd Bajc, Borut Klubjan in drugi, namenjeno pa je predvsem dijakom zadnjih razredov višjih šol, njihovim profesorjem in staršem ter medijem.

V naslednjem študijskem letu 2012/13 bo Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem prvič izvajala dvo-predmetne študijske programe 1. stopnje, in sicer geografijo, zgodovino, italijanistiko in medijske študije, ki so se pridružili pedagoškim dvopredmetnim študijskim programom na 2. stopnji. Vsi tri programi so pomembna obogatitev dodiplomske študijske ponudbe Univerze na Primorskem, saj pomenijo dodatno možnost zaposlitve diplomantov na različnih področjih.

## Osemkratni olimpijec Rajmond Debevec gost oddaje Važno je sodelovati

V peti oddaji niza Važno je sodelovati, ki bo na valovih radija Trst A v torek v sklopu Studia D ob 12.15, ponovitev pa bo v sredo ob 14.10, se bo urednik Peter Rustja pogovarjal s slovenskim strelcem in olimpijskim zmagovalcem Rajmondom Debevcem. Letošnje olimpijske igre v Londonu bodo za Debevca že 8. po vrsti.



Pobudniki občanske liste z Massimom Romito (desno)

## ŠEMPOLAJ - Jutri v Štalci Zaključni večer iz niza pobud Februar mesec slovenske kulture

SKD Vigred vabi jutri v Štalco v Šempolaju, kjer bo ob 20.30 zaključni večer niza pobud Februar mesec slovenske kulture. Predstavili se bosta tržaški založbi ZTT in Mladika s svojim knjižnim programom in napovedmi za novo leto. Pretekla sezona je bila za obe založbi plodovita in uspešna, kar sta tudi potrdili s svojo prisotnostjo in dobro obiskanimi srečanjami na zadnjem slovenskem knjižnem sejmu. Ob predstavitvi zadnjih književnih del obeh založb bo tudi poudarek na poeziji z Vilmo Purič, avtorico eseističnega dela Pesniki pod lečo (Mladika 2011), ter s pesnikom in publicistom Acetom Mermoljo, avtorjem knjige V izpostavljeni legi (ZTT 2011).

Prvo srečanje je bilo namenjeno otrokom domačega vrtca in sole, tem sta s sliko in besedo predstavili Prešernov lik knjižničarki Kosovelove knjižnice iz Sežane. Pobudo je društvo priredilo skupaj z združenjem staršev COŠ S. Gruden in otroškega vrtca Šempolaj. Na drugem kulturnem večeru so nastopili otroci domačega vrtca, pevci in glasbeniki SKD Vigred, ilustrator Štefan Turk je prikazal, kako nastanejo ilustracije za pravljice. O slednjih in o pesmih za otroke pa sta spregovorili še Martina Legija (avtorica knjige Tipi Tapi v rusi kapi) in Helena Jovanovič (avtorica Pravljice za bele zimske dni), za prisrčen zaključek pa je poskrbel basist Goran Ruzzier, ki je ob spremljavi Aljoša Sakside zapel Prešernovo arijo Mornar.



Padriško-gropajski pustarji mislijo že na 7. februar 2013

Padričarji in Gropajci oziroma pustarji skupine Luna puhna, ki je zmagala na openskem Kraškem pustu, so v nedeljo koledovali po obeh vaseh. Domačini so jih pogostili, svojo pot pa so končali pri »Kusovih« v Gropadi, kjer sta Dario in Karlo pripravila mastno večerjo. Nazadnje so pustu nazdravili še v gropajskem Pubu Skala. Na pepelnico sredo so Gropajci in Padričarji postavili piko na: zbrali so se na padriškem trgu »n' v'se«, kjer so godci zaigrali nekaj žalostink. V Gropadi »pr' Cganki« pa so nato sežgali letošnjega pusta oziroma lego možička, ki je pred »smrtjo« že napovedal svoj ponovni prihod prihodnje leto oziroma 7. februarja 2013. (jng)

## Kantavtor Gino D'Eliso v knjigarni Lovat

Kantavtor Gino D'Eliso bo danes popoldne v knjigarni Lovat predstavil nekatere pesmi z zadnje zgoščenke »Ridatemi i congiuntivi« in z nekaterih starejših CD-jev. Pobuda bo v okviru pobjude Knjige in zvoki, ki si jo je zamislil glasbenik Fabio Jegher.

## V Miljah gledališka predstava v narečju

V Miljah do danes v gledališču Verdi predstava v tržaškem narečju »La seduta spiritica« v režiji Lorenza Braide. Predstava je v okviru gledališke sezone 2011-2012 in jo prireja pokrajinski odbor državne federacije amaterskih gledališč FITA pod pokroviteljstvom miljske občinske uprave. Predstava bo ob 17. uri, vstop je pet evrov.

## Razstava del umetnice Cristine Battistin

V občinski umetnostni dvorani na Velikem trgu št. 4 bodo jutri odprli razstavo umetnice Cristine Battistin, na kateri bo na ogled približno 30 slik in risb mlade Pordenončanke. Razstava je naslovom Labor-intus, ki bo odprla Katarina Lomi ob 18. uri, bo odprta do 20. marca vsak dan od 10. do 13. ure in od 17. do 20. ure.

## V muzeju Schmidlu jutri srečanje o prečni flavti

Prečna flavta bo protagonistka jutrišnjega srečanja v gledališču muzeju Carlo Schmidlu v palači Gopcevich (Ul. Rossini št. 4), na katerem bo o njem govoril izvedenec Manuel Staropoli. Srečanje bo ob 17.30 in ga bo uvedel kurator muzeja Stefano Bianchi. Vstop je prost.

## V židovskem muzeju knjiga Silvie Cuttin

V tržaškem judovskem muzeju Carlo in Vera Wagner (Ul. del Monte št. 7) bodo jutri ob 18.30 predstavili knjigo Silvie Cuttin »Ci sarebbe bastato«. Delo bodo ob prisotnosti avtorice predstavili zgodovinarka Silva Bon, novinar Pierluigi Sabatti in odgovoren za kulturo pri tržaški židovski skupnosti Mauro Tabor.



**DOLINA** - Koncertni večer SKD Valentin Vodnik v okviru festivala Vivaldi

# Dan slovenske kulture s protagonistom čembalom

Nastopil je priznani čembalist Manuel Tomadin - Priložnostna beseda Martina Lissiacha

V začetku februarja je slovensko kulturno društvo Valentin Vodnik proslavilo dan slovenske kulture. Letos je bilo praznovanje posebno, saj je društvo prvič imelo v gosteh nevsakdanji instrument - čembalo. Pogumno občinstvo, ki se je kljub takratnemu slabemu vremenu udeležilo večera, je prisluhnilo enkratni baročni glasbi. Koncert je spadal v sklop petih koncertov festivala Antonio Lucio Vivaldi, ki ga je že četrto leto organiziralo združenje Terg Antiqua. S to pobudo se vsako leto spomnijo prihoda glasbenika v Trst, ko se je leta 1728 srečal z avstrijskim cesarjem Karлом VI.

Po pričakovanih je bilo občinstvo mešano in je bil zato celoten večer dvojezičen. To je bila dobra priložnost, da smo našim slovensko negovorečim prijateljem predstavili svojo kulturo.

Nastopil je priznani čembalist Manuel Tomadin. Preden je profesor začel koncert, je občinstvo očaral s predstavljivo instrumenta. V prvem delu je zazvenela glasba J.S. Bacha.

Sceno so nato prevzele besede. Tu-



Utrinek z izbranega koncertnega večera v Dolini

di za ta del je društvo iskalo svežino in novost. Spregoril je nadobudni študent Martin Lissiach. Čeprav je predstavnik mlade generacije, je že vrsto let aktiven kulturni delavec in je zdaj tudi član po-

krajinskega odbora ZSKD. Lissiach je svoje razmišljjanje osredotočil na mlade. Predvsem v tem obdobju krize se od mladih veliko pričakuje, kot da bi oni lahko rešili situacijo, saj so polni novih idej. A

marsikdaj, pravi Lissiach, povzroča to neprestano pričakovanje s strani starejših generacij občutek nelagodja. Zato, nadaljuje, bi bilo mogoče bolje, ko bi odnos starejših izrazil radovodnost. V resnicu je mladih v športnih in kulturnih društvih veliko, odsotni pa so predstavniki srednje generacije. Medgeneracijska vrzel povzroča po Lissiachovem mnjenju strah v mladih, ker ne vidijo jasnih zgledov. A za naš obstoj in napredek so potrebne tudi korenine, dodaja govornik, ki so nam jih pustili dedje. In seveda tudi brez kulture ne gre. Lissiach je svoj govor zaključil s pomenom sodelovanja, odprtosti in medsebojnega razumevanja, med mladimi samimi in predvsem med generacijami. Pa tudi med raznimi društvami.

Sledil je drugi del koncerta, na katerem je prof. Tomadin predstavil kompozicije G. B. Platti.

Na koncu večera je prijavni profesor radovednežem še od blizu predstavil instrument, ki je ves ročno poslikan, njegov zvok in zgradba posebna pa posebna.

**SV. IVAN** - Abonma Gledališki vrtljak

## V Marijinem domu danes Sapramišja sreča

Danes popoldne bo v Marijinem domu pri Sv. Ivanu predzadnjia izmed predstav letošnjega abonmaja Gledališkega vrtljaka. Pričakovali smo igrico Medvedek zleze vase, ki bi morala biti na sporedu že novembra (takrat sta si mesto zamenjala z Antononom), a kaže, da medvednik nikakor ne uspe priti v Trst. Mini teater pa je tržaškim otrokom v zameno poslal eno svojih najlepših otroških predstav z naslovom Sapramišja sreča.

Glavna oseba je seveda Sapramiška, ki jo dobro poznamo iz zgodbe o zlomljenem zobku. Tokrat je mala miška na začetku prav trmasta. Ker si noče popraviti hiško, kot so ji svetovali prijateljčki, se ta pod snegom podre. Sapramiško to tako potare, da bi najraje umrla. Potem pa ji žabica Regica pove, da je vsakdo svoje sreče kovač in Sapramiška od takrat verjame v svojo srečo. Čeprav se ji večkrat zgodijo prav neprijetne reči, se vedno tolaži, da bi bilo lahko še veliko huje. Spozna pa tudi, da je največja sreča, če imaš dobre prijatelje, ki te imajo radi in ti pomagajo.

Predstavo je režiral Robert Waltl in

jo oblikoval na moderen način s kombinacijo odrške igre in videoanimacije, glasbe, petja in plesa. Nastopili bodo Vesna Zornik, Violeta Tomič in Tadeja Pišek v vlogah Sapramiške, Žabe Regice in Zajca, na platnu pa še živalice, ki poosebljajo človeške lastnosti. Glasove jim posojajo sama avtorica, Svetlana Makarovič, Ljerka Beljak in Robert Waltl. Predstava je primerena tako za najmlajše kot za nekoliko večje otroke.

Kot vedno bosta predstavi dve, prva ob 16.00, druga pa ob 17.30. Ker je to predzadnjia predstava, je še prav malo priložnosti za nove risbice. In ker bi vsi radi, da bi bila zaključna razstava risb lepa in bogata in da bi bilo nagrajenih čim več otrok, morajo mali gledalci danes pridno risati in - seveda - ne pozabiti risbic doma. Naj spomnimo, da so na zadnji predstavi pomagali graditi pravo zgodbo o Snegulčici. Seveda pa bodo animatorji radi sprejeli tudi risbice s katere od prejšnjih predstav, če jih kdo morda prej ni utegnil pristnosti.

Lučka Susič

**KD SLAVKO ŠKAMPERLE** - V četrtek popoldne Helena Jovanovič bo otrokom na Stadionu 1. maja pričovala pravljice za bele zimske dni

V svetoivanskem društvu Škamperle bodo v četrtek, 1. marca, ob 16.30 pričakali prav posebno gostjo, novinar in pisateljico Heleno Jovanovič, avtorico knjige Pravljice za bele zimske dni. Knjiga pravlje je neobičajna, ker malemu bralcu sugerira, kako lahko na prepričljivejši način sam pričoveduje. Zgodbe v tej zbirki se namreč ne odvijajo naravnost pač pa jih motivira okvirna pričoveda in na ta način izpadajo verjetnejše. Knjiga je razdeljena v dva razdelka. V prvem *Koliko dela pred božičnimi počitnicami* se iz domačih priprav na božične praznike razvije opis predbožičnega nastopa v šoli, v drugem *Pozabljeni skrinjica na dnu omare* pa se malemu junaku, ki na podstrešju odkrije skrinjico, pridruži prijateljica in skupno prebirata pravljice. Te so fantastične s starinskim pridihom, ilustracije Štefana Turka pa ponazarjajo čarobni svet ubezenih davnih časov in prijaznih babic.

Toda vsaka pravljica je pač pravljica, če jo pričoveduje avtorica pa zato, da dodaten priokus. Na četrtkovem



srečanju na Stadionu 1. maj bo malim poslušalcem sama avtorica Helena Jovanovič pričovala zgodbo. Pri tem naj pričomimo, da so zapisane zgodbe eno, nekaj povsem drugega pa je pričoved pred poslušalcem, ker je njihov vpliv neizogiben in zgodba posebna.

## Šolske vesti

**OBČINA DOLINA** sporoča, da bodo do četrtega, 8. marca, potekala vpisovanja za š.i. 2012/13 v otroške jasli Colibri (Ul. Curiel 2 - samo za mesta v konvenciji z Občino Trst, ki so na razpolago za otroke s stalnim bivališčem v občini Dolina), medtem ko v sredo, 29. februarja, zapade rok vpisovanj v otroške občinske jasli v Dolini št. 200. Informacije in vpisni obrazci na [www.sandorligo-dolina.it](http://www.sandorligo-dolina.it).

**DELAVNICE ZA STARŠE** v okviru projekta Jezik|Lingua: tipologije, značilnosti in prednosti večjezičnosti; mešanje jezikov, prehodi in interference; podpiranje večjezičnega razvoja otroka. Grudnova hiša v Nabrežini št. 158, v sredo, 7. in v torek, 13. marca, od 18. do 20. ure. V sodelovanju z Občino Devin Nabrežina. Info: [teco01@jezik-lingua.eu](mailto:teco01@jezik-lingua.eu), tel. 345-9703933.

## Lekarne

**Nedelja, 26. februarja 2012**  
**Lekarne odprte od 8.30 do 13.00**  
 Ul. Giulia 1, Ošrek S. Vardabasso 1, Korzo Italia 14, Žavlige - Ul. Flavia 39/C, Zgonik - Božje Polje 1 (040 225596) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

## O financah s človeškim obrazom v Novinarskem krožku

V Novinarskem krožku se nadaljujejo mesečna srečanja posvečena Janežu mu sočanju glede socialnega in gospodarskega razvoja v Trstu. Jutri ob 18.30 bo beseda tekla o »financah s človeškim obrazom«. O tem se bodo pogovarjali vodja finančnega biroja oz generalni menedžer zavarovalnice Generali Raffaele Agrusti, odgovorni za zunanje odnose banke Banca popolare etica Ricardo Milano, iz Londona pa se bo oglašal Luca Faloni. Pogovor bo vodil predsednik Novinarskega krožka Roberto Weber.

## Danes na Proseku igra v tržaškem narečju

Kaj bi storili, ko bi vas žena ob prihodu domov nenadoma sprejela kot neznanca? Paolu je res nejasno, kaj se zeleno Luisa dogaja: je morda izgubila spomin ali je nenadoma zbolela? Odloči se, da bo za nasvet vprašal psihiatra. Dogodivščine žene Luise in moža Paola tuji ob prihodu psihiatra bosta na odrtu Kulturnega doma na Proseku uprizorila Letizia Nicotera in Luciano Volpi v igri v tržaškem narečju »Ma ... chi te son ti?«. Zadruga Kulturni dom Prosek Kontovel in zveza tržaških gledaliških skupin L'Armonia vabita na ogled igre v nedeljo, 26. februarja ob 17.00. Igra je nastala po ideji Alda De Benedettija in režiji Luciana Volpija. Vstopnina znaša 5 evrov.

## Jutri v Dolini slovo od prekomorca Danila Krmeca

V Dolini je te dni po dalji bolezni v 86. letu umrl Danilo Krmec, rojen v Socerbu, prekomorski borec, eden poslednjih partizanov v občini Dolina. Marca 1943 so ga fašisti kot mnoge druge slovenske fante in može prisilno odpeljali v posebne bataljone v južno Italijo. Po padcu fašistične strahovlade si je sam izbral svojo življenjsko pot in prostovoljno vstopil v narodnoosvobodilno vojsko. Sekcija VZPI Dolina-Mačkolje-Prebeneg sporoča, da bo pogreb zvestega člena jutri ob 11.uri iz cerkve pri Sv. Martinu na dolinsko pokopališče.

## Odbor Kraškega pusta se zahvaljuje

vsem sodelujočim na Kraškem pustu, organom javnega reda, Deželi Furlaniji Julijski krajini, Pokrajini Trst, Občini Trst, Zadružni kraški banki in openksim trgovcem, ki so prispevali za uspešen

45. KRAŠKI PUST.

Zgonik - Božje Polje 1 (040 225596) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

**Lekarne odprte od 16.00 do 20.30**  
 Ul. Giulia 1, Ošrek Vardabasso 1, Korzo Italia 14, Žavlige - Ul. Flavia 39/C. Zgonik - Božje Polje 1 (040 225596) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

## NOČNA SLUŽBA

**Lekarna odprta od 20.30 do 8.30**  
 Korzo Italia 14 (040 631661).

**Od ponedeljka, 27. februarja, do sobote, 3. marca 2012**

## Običajni urnik lekarne:

**od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30**

**Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00**

Ul. Rossetti 33 (040 633080), Ul. M ascagni 2 (040 820002)

Općine - Nanoški trg 3/2 (040 211001)

- samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

**Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30**

Ul. Rossetti 33, Ul. Mascagni 2, Borzni trg 12.

Općine - Nanoški trg 3/2 (040 211001)

- samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

## NOČNA SLUŽBA

**Lekarna odprta od 20.30 do 8.30**

Borzni trg 12 (040 367967).



## 14. GLEDALIŠKI VRTILJAK

Mini teater Ljubljana

### SAPRAMIŠJA SREČA

Dvorana Marijinega doma  
pri Sv. Ivanu, Ul. Brandesia, 27.

**DANES** ob 16. uri (red Rdeči palček) in ob 17.30 (red Modri palček)

Sodeluje ŠC Melanie Klein

Animacijo je podprla Zadružna kraška banka.

Dom Jakob Ukmar  
PD Kolonkovec  
KD I. Grbec vabijo na

**DAN SLOVENSKE KULTURE**  
danes, 26.2.2012, ob 16. uri  
Dvorana KD I. Grbec  
Škedenska ul. 124

Slavnostni govornik **Peter Verč**  
Sodelujejo malčki in otroci,  
MIVS Konsis, pianistka Alenka Cergol  
in izolske pesnice.

Zveza cerkvenih pevskih zborov-Trst  
Zveza slovenskih kulturnih društev Trst-Gorica-Videm  
Zveza pevskih zborov Primorske - Zveza slovenske katoliške prosvete-Gorica  
Javni sklad za kulturne dejavnosti RS  
vabijo na koncert revije

## PRIMORSKA POJE 2012

V PETEK, 2. marca, ob 20.30  
v Marijinem domu v ul. Risorta v Trstu

Nastopili bodo:

MoPZ Upokojencev iz Brega, MePZ Žaga, PS Studenec - Pivka,  
MoPZ Tabor - Lokev, ŽePZ Devin, VOS Chorus '97 - Miren

## Včeraj danes

Danes, NEDELJA, 26. februarja 2012

SERGIJ

Sonce vzide ob 7.50 in zatone ob 17.46  
- Dolžina dneva 10.56 - Luna vzide ob 8.20 in zatone ob 22.47

Jutri, PONEDELJEK,  
27. februarja 2012

ANDREJ

**VREMENI VČERAJ:** temperatura zraka 13 stopinj C, zračni tlak 1018,9 mb raste, vlag 72-odstotna, veter 3 km na uro severo-zahodnik, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 7,8 stopinje C.  
**OKLICI:** Tommaso Sitran in Sara Benetello, Guido Viezzoli in Ester Caiser, Paolo Cau

## Loterija

25. februarja 2012

Bari	13	2	76	73	53
Cagliari	33	88	49	3	24
Firenze	73	17	76	89	24
Genova	11	84	67	48	46
Milan	7	84	77	32	58
Neapelj	80	50	54	1	73
Palermo	21	26	31	84	1
Rim	84	38	45	61	46
Turin	38	80	61	39	58
Benetke	46	77	32	73	8
Nazionale	13	90	58	67	55

## Super Enalotto

št. 24

14	30	64	75	79	89	jolly 31
Nagradsni sklad						3.113.668,68 €
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot						67.187.855,31 €
Brez dobitnika s 5+1 točkami						- €
5 dobitnikov s 5 točkami						93.410,06 €
1.014 dobitnikov s 4 točkami						463,63 €
40.466 dobitnikov s 3 točkami						23,15 €

## Superstar

11

Brez dobitnika s 6 točkami	- €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	- €
Brez dobitnika s 5 točkami	- €
8 dobitnikov s 4 točkami	46.363,00 €
205 dobitnikov s 3 točkami	2.315,00 €
3.707 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
26.496 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
63.195 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

Pogrebno podjetje

ONORANZE FUNERARI  
ALABARDA

na Opčinah, v Boljuncu,  
v Miljah, v Nablizini  
in v Trstu  
na Istrski ulici  
nasproti pokopališča sv. Ane

Tel. 040 21 58 318



Mestno gledališče Ljubljansko Dario Fo

### VSE ZASTONJ! VSE ZASTONJ!

(komedija)



režija: Marko Manojlović

v četrtek, 1. marca ob 20.30 (red A, T, F)  
v petek, 2. marca ob 20.30 (red B)  
v nedeljo, 4. marca ob 16.00 (red C, K)  
abonma Osnovni, Mega in Izven

Blagajna Slovenskega stalnega gledališča je odprtja od ponedeljka do petka z 10-15 in eno uro in pol pred začetkom predstave. Tel. št. 800214302 (brezplačno) ali 040 362542. www.teaterssg.com

sodelovanju z Glasbeno matico vabi na Prešernovo proslavo danes, 26. februarja. Nastopili bodo pevska in plesna skupina »Stu ledi« ter učenci Glasbene matice. Priložnostno misel bo podal časnikar Ivo Jevnikar. Prireditev bo v Marijinem domu v Rojanu (Ul. Cordaroli, 29) ob 16. uri. Poskrbljeno je za prevoz od rojanske cerkve do doma četrt ure pred pričetkom.

**RADIJSKI ODER** obvešča, da bo danes, 26. februarja, na sporednu Gledališkega vrtljaka predstava Sapramišja sreča v izvedbi Mini teatra iz Ljubljane. Prva predstava bo ob 16.00 (red Rdeči palček), druga ob 17.30 (red Modri palček). V dvorani Marijinega doma pri Sv. Ivanu, Ul. Brandesia 27.

**ZADRUGA KULTURNI DOM PROSEK-KOTNOVEL** in Združenje tržaških gledaliških skupin L'Armonia prirejata gledališko predstavo v tržaškem narečju »Ma... chi te son ti?« danes, 26. februarja, ob 17. uri v Kulturnem domu na Proseku. Vabljeni!

**SKD VIGRED** vabi na zaključni večer Prešernove proslave v ponedeljek, 27. februarja, ob 20.30 s predstavijo novih izdaj založbe Mladika in ZTT in srečanjem z nekaterimi avtorji. Na razpolago knjige raznih založb. Info: www.skdvigred.org, tajnistvo@skdvigred.org.

**ODBOR KRAŠKEGA PUSTA** sporoča, da bo razstava izdelkov Marise Dolce in fotografij Marka Lupinca v dvorani ZKB na Opčinah odprtva v torek, 28. februarja, 10.00-12.00 in 17.00-19.00. Toplo vabljeni!

**SKD VESNA - PRAZNIK SLOVENSKE KULTURE**: v sredo, 29. februarja, predstavitev vodnika Kako lep je Trst. Prisotni bosta avtorici Erika Bezin in Poljanka Dolhar, pogovor bo vodil novinar Sandor Tence, glasbeni utrirek MoPZ Vesna. Začetek ob 20.30 v Ljudskem domu v Križu. Toplo vabljeni!

**TRŽAŠKA KNJIGARNA, ZALOŽBI MLADIKE IN ZTT** vabimo na Kavo s knjigo v sredo, 29. februarja, ob 10. uri. O knjigi »Prekletstvo družine Leroy« nam bo spregovirala avtorica Ksenija Yoder Batič.

**SPDT** prireja v četrtek, 1. marca, ob 20.30 v Razstavnem dvorani ZKB na Opčinah, Ul. Ricreatio 2, predavanje na temo Gore v geološki zgodovini. Govoril bo geološki izvedenec Paolo Sossi.

**PRIMORSKA POJE** - ZCPZ-TS, ZSKD Trst-Gorica-Videm, ZPZP, ZSKP-GO in JS RS za kulturne dejavnosti vabi na koncert revije v petek, 2. marca, ob 20.30 v Marijinem domu v Ul. Risorta v Trstu. Nastopili bodo: MoPZ Upokojencev iz Brega, MePZ Žaga, PS Studenec - Pivka, MoPZ Tabor - Lokev, ŽePZ Devin, VOS Chorus '97 - Miren.

**SKD IGO GRUDEN** vabi na predstavitev knjižnega prvanca Anje Lavin »Poti v pešku«. V petek, 2. marca, ob 18. uri v kulturnem domu Igo Gruden v Nablizini.

**SKD TABOR** v petek, 2. marca, ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah premiera gledališke predstave neznanega srednjeevropskega avtorja »Burka o jezičnem dohtarju« (Le Farce de Maître Pathelin), v izvedbi dramske skupine Skd Tabor. Režija Sergej Verč. Ponovitev v soboto, 3. marca, ob 20.30.

### DRUŠTVO FINŽGARJEV DOM

in CPZ Sv. Jernej vabita na tradicionalni »Vecer slovenske pesmi in besede«, ki bo v soboto, 3. marca, na predvečer 45-letnice Finžgarjevega doma. Oblikovali ga bodo Ml DPS Vesela pomlad, moški PZ Sv. Jernej, mešani PZ Sv. Jernej in gledal. skupina Tamara Petaros. Priložnostni govor bo imel Marjan Škerlavaj. Začetek ob 20. uri.

**GKD DRUGAMUZIKA** sporoča, da bo v soboto, 3. marca, praznik Guča na Krasu z nastopom Magnifica in Kočanega Orkestra.

**SKD BARKOVLE** - Ul. Bonafata 6, s pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske prosvete prireja v soboto, 3. marca, večer Otroci glasbene kambrice. Vodi Aleksandra Pertot. Začetek ob 18. uri. Vabljeni!

**PREŠERNO SKUPAJ** - KD Kraški dom,

SKD Krasno Polje, SKD Skala, SKD Slovan, SKD Primorec, SKD Lipa, SKD Tabor: nedelja, 4. marca, ob 18.00 v Zadružnem domu v Gropadi Prešerni poklon Ignaciju Oti s pesmijo, besedo in sliko. Sodelujejo zbori drušev vzhodnega Krasa. V nedeljo, 22. aprila, Prešerni izlet let v Vrbo in Ljubljano z ogledom razstave Tržaška umetnostna obzorja 1945-60 v Cankarjevem domu; vpisovanje v nedeljo, 4. marca, v Gropadi.

**SLOVENSKI KLUB** pod pokroviteljstvom Zveze slovenskih kulturnih društev prireja ob svetovnem dnevu poezije v nedeljo, 25. marca, ob 11. uri v Ljudskem vrtu de Tommasini v Trstu pobudo »Jaz grem skozi park. Nekdo igra klavir«. Ob priliki bo predstavljena pesniška zbirka Srečka Kosovela »Ostri ritmi Aspri ritmi« (izbrala, prevedla in uredila Jolka Milič), branje izbora Kosovelovih poezij in glasbeni utrirek. Sodelujejo ZTT, Casa del letteratura, Tržaška knjigarna.

**ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV**

v sodelovanju z ZPZP, JS RS za kulturne dejavnosti, ZCPZ-Trst in ZSKP-Gorica organizira niz koncertov v sklopu revije Primorska poje: Domjo, Center Anton Ukmar Miro, 30. marca, ob 20.30; Jamle, Kulturni dom, 31. marca ob 20.30; Gropada, Kulturni dom Skala, 13. aprila, ob 20.30; Barkovle, Cerkev sv. Jerneja, 14. aprila ob 20.30; Števerjan, Kulturni dom, 20. aprila, ob 20.30; Milje, Občinsko gledališče Giuseppe Verdi, 21. aprila, ob 20.30; Zavarh, Cerkev sv. Florijana, 29. aprila ob 15.30.

## ZAHVALA

### Leandro Alberti

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste z nami sočustvovali in na katerikoli način počastili spomin našega dragega. Posebna zahvala gre doktorju Tenceju in njegovi družini ter Zboru upokojencev iz Brega.

Družina

Boljunc, 26. februarja 2012

Pogrebno podjetje Alabarda

## ZAHVALA



**SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO TRST**  
vabi na  
**58. REDNI OBČNI ZBOR**  
v petek, 16. marca 2012,  
ob 19.00 v prvem sklicanju in  
ob 19.45 v drugem sklicanju  
v Gregorčičevi dvorani  
Ul. sv. Frančiška 20 v Trstu

**SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO TRST**  
vabi  
v četrtek, 1. marca 2012, ob 20.30  
v konferenčno dvorano  
Zadružne kraške banke –  
Ul. Ricreatorio 2 na Opčinah  
na predavanje  
**Gore v geološki zgodovini**  
Gоворil bo geološki izvedenec  
**Paolo Sossi**

**SKD Barkovlje**  
Ul. Bonafata 6  
vabi  
**jutri, 27. februarja, na**

### REDNI OBČNI ZBOR

Letos je informativnega značaja.

Prvo sklicanje ob 19.30,  
**drugo ob 20.00**

V teku večera bodo člani  
lahko poravnali članarino.

**DRUŠTVO ROJANSKI MARIJIN DOM**  
v sodelovanju z Glasbeno matico  
in pod pokroviteljstvom Slovenske prosvete  
vabi na

### PREŠERNOV PROSLAVO

Nastopajo:

Folklorna skupina **STU LEDI**  
ter učenci **Glasbene Matice**  
Priložnostno misel bo podal  
časnikar **Ivo Jevnikar**

**Danes, 26. februarja, ob 16. uri**  
v Marijinem domu v Rojanu  
(ul. Cordaroli, 29)

Poskrbljeno je za prevoz  
od rojanske cerkve do doma  
četrt ure pred pričetkom

**KJT-ove dejavnosti**

- Bralni krožek: v sodelovanju z NŠK, srečanja ob ponedeljkih popoldne
- Predstavitev "Istra v besedi, podobi in glasbi": v tork, 13. marca ob 18. uri
- Praznovanje 8. marca: izlet "V zibelko slovenske kulture in čebelarstva pod Stolom na Gorenjskem" v soboto, 10. marca
- Izlet v pozdrav pomladni "Dalmatinska obala in Mostar": od 6. do 9. aprila
- Tematska predavanja:  
"Kako upočasnit umsko staranje" v tork, 28. februarja ob 18. uri  
"Kako upočasnit umsko staranje" v ponedeljek, 5. marca ob 18. uri v Gorici  
"Qi-Gong, tehnika zdravega gibanja", v četrtek, 1. marca ob 18. ur
- Fizioterapija za člane: po najavi
- Posvetovalno okence za dobro počutje: po predhodni najavi
- Socialno okence: svetovanje in usluge
- Skupinska vadba - proti bolečinam, za pravilno držo: ob torkih in četrtkih
- Delavnica likovne terapije "Ustvarjalna zima": ob torkih popoldne
- Delavnica "Psihomotorika": ob ponedeljkih popoldne
- Delavnica "Ustvarjanje mandale": od 28. februarja dalje v Gorici
- Delavnica "Spomin": od 5. marca dalje, v jutranjih in popoldanskih urah
- Skupinska vadba v bazenu v Strunjani: od 7. marca dalje
- Skupinska vadba v bazenu v Građunu: od 7. marca dalje
- Delavnica "Digitalna fotografija": od 12. marca dalje
- Joga - vadba: ob četrtkih zvečer
- Reiki - tečaj 2. stopnje: 17. in 18. marca
- Reiki - delavnica: vsako drugo sredo ob 17.30
- Eft - delavnica: vsako drugo sredo ob 16.00
- Delavnica "Mišični test, Bachovi in drugi cvetovi": od 11. aprila dalje

**Informacije in prijave na sedežu, ul. Cicerone 8, Trst, tel. 040 360072**  
in v Gorici, korzo Verdi 51/int., ob torkih popoldne, tel. 0481 530927

Dejavnosti se izvajajo ob podpori projektov Dežele FJK, Pokrajine Trst in Urada Vlade R. Slovenije

Prišel je na svet dolinski cvet:  
naša mala

**Erin**

Mamici Kseniji in očku Eriku  
želimo vso srečo iz srca.

Nonota Tatjana in Boris  
ter stric Igor z Elizabeto

### Čestitke

Erik in Ksenija sta starša postala in  
malo ERIN bosta zdaj pestovala. Nova  
družina se zdaj veseli, sreče in zdravja že  
limo jim mi. Gordana, Milan, Erik in  
Hiran. Obenem iskrene čestitke novope  
čenima nonotoma Tatjani in Borisu.

Tudi naš Franko je nato postal,  
malo ERIN bo pestoval. Mamici Kseni  
ji in očku Eriku iskreno čestitamo, novo  
rojenki pa želimo vso srečo v življenju. KD  
Fran Venturini.

Naj danes iz Doline voščilo na Ko  
rosče leti, kjer naša sestrična ROMANA 80  
let slavi. Vse najboljše, zdravje in veselje naj  
te še dolgo med nami drži. Ta ti želimo se  
strične Mlekarjeve in Jakotove vse.

Hiro dnevi hitijo, drug za drugim  
se vrstijo in 40 let je minilo, odkar se mo  
drooko dekle je rodilo. DANIELA, želi  
mo Ti veliko sončnih dni! Na Občini Zgo  
nik prav vsi.

Člani SPDT: VERONIKA SOSSA,  
JERNEJ BUFON in DAVID ŠTRAJN so  
v preteklih dneh uspešno opravili izpit pri  
Komisiji za športno plezanje - PZS v Kra  
nju in pridobili naslov Športni plezalec  
1. Odbor. Člani SPDT jim čestitajo in že  
ljivo veliko nadaljnji uspehov.

Danes naša JOLI rojstni dan slavi  
in z njem se veselimo mi. Vse najboljše, Du  
nya, Fabio, Majna, Daša, Aljoša, Damjan  
jan, Danja in Deva.

### Obvestila

KRUT seznanja, da se ob ponedeljkih po  
poldne nadaljuje tečaj Psihomotorike pod  
mentorstvom psihomotoriciste Loredane  
Kralj. Je še nekaj razpoložljivih mest. In  
formacije in prijave: Ul. Cicerone 8, tel.  
040-360072, krut.ts@tiscali.it

**PORIZ BOLJUNČANOM!** Zbiramo sta  
re in novejše fotografije, ki so v zvezi s  
prvimi maji in šogrami v Boljuncu. Sled

nje bomo uporabili za zgodovinsko raz  
stavo ob letošnjem praznovanju 1. Ma  
ja. Javite se na tel. št. 338-7220353 (Fant  
sovna Boljunc).

**DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽEN  
CEV**, Slovenska zamejska skavtska orga  
nizacija, Comunità di San Egidio, Dru  
žina Jevnikar vabijo v ponedeljek, 27. fe  
bruarja, v Peterlinovo dvorano, Doni  
zettijeva 3, na podelitev 3. nagrade Nadja  
ja Maganja. Začetek ob 20.30.

**SKD BARKOVLJE** - Ul. Bonafata 6, vabi v  
ponedeljek, 27. februarja, na redni občni  
zbor, ki je letos informativnega značaja.  
Prvo sklicanje ob 19.30, drugo ob 20.00.

V teku večera bodo člani lahko poravnali  
članarino.

**OBČINA DOLINA** sporoča, da bo do srede  
29. februarja, (do 12. ure), možno  
predložiti prošnje za dodelitev prispev  
ka za povračilo stroškov za nakup, v š.l.  
2011/12, učbenikov/individualnih učnih  
pripomočkov/vozovnic za lokalni javni  
prevoz v tržaški pokrajini v korist šolo  
beveznih učencev s stalnim bivališčem v  
občini Dolina. Obrazec za predložitev  
prošenj navaja pogoj, ki jih je treba iz  
polnjevati in bo na razpolago na  
www.sandorligo-dolina.it.

**OBČINE OKRAJA 1.1** (Devin Nabrežina,  
Zgonik in Repentabor) in Zadruga L'Al  
bero Azzurro obveščajo, da bo brezpla  
čna ludoteka, namenjena otrokom od 1  
do 6 let, delovala v igralnem kotičku Pal  
ček v Naselju Sv. Mavra ob 16. do 18. ure.  
Delavnice: 29. februarja: »Izdela kral  
jice«, »Maskirajmo se«. Info na tel.  
040-299099 od ponedeljka do sobote  
od 8. do 13. ure.

**SKUPINA 35-55** SKD France Prešeren pri  
reja v sredo, 29. februarja, ob 20.30 v dru  
šveni dvorani »Večer o oljkah« s pred  
stavitevjo raziskave osnovnošolcev COŠ  
F. Venturini »Belica - oljke in oljčno olje  
v Bregu«. Gosta večera bosta Geni Ko  
zina in Robi Ota.

**SLOVENSKA KULTURNO-GOSPODAR  
SKA ZVEZA** obvešča člane Pokrajinske  
ga sveta za Tržaško, da bo seja v sredo,  
29. februarja, ob 18.30 v prvem in ob  
19.00 v drugem sklicu v sejni dvorani  
SKGZ v Trstu (Ul. S. Francesco 20/III).

**SLOVENSKA UNIVERZA ZA TRETJE ŽI  
VLJENJSKO OBDOBJE** v Trstu vabi vse  
ljubitelje umetnosti in zgodovine na  
prvo srečanje, ki bo v sredo, 29. februarja,  
ob 16.30 v Gregorčičevi dvorani, Ul.  
Sv. Frančiška 20.

**KRUT** vladno vabi na predstavitevno  
konferenco »Qi-gong, tehnika zdravega  
gibanja« z mentorjem Marinom Visincom  
v četrtek, 1. marca, ob 18. uri na dru  
švenem sedežu. Informacije: Ul. Cicerone  
8b, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

**SKD SLAVKO ŠKAMPERLE** vabi na pred  
stavitev knjige Helene Jovanovič »Pra  
vljice za bele zimske dni«. Vabljeni v če  
trtek, 1. marca, ob 16.30 v društvene pro  
store na stacion 1. Maj.

**SLOVENSKI RAZISKOVALNI INŠITUT**  
in Ravnateljstva slovenskih šol v tržaški  
in goriški pokrajini ter dvojezičnega šol  
skoga centra v Špetru vabijo na pred  
stavitev izsledkov projekta Šola2011 »Na  
rodnost v medgeneracijski perspektivi«  
v četrtek, 1. marca, ob 17. uri v konfe  
renčni in razstavni dvorani Narodnega  
doma v Trstu.

**SZSO** - Slovenski tržaški skavti in skavt  
in obveščajo, da si člani lahko nabavijo  
kroje v četrtek, 1. marca, ob 17. do 18. ure  
na sedežu v Ul. Risorta 3.

**ZSKD** vabi mlade od 19. do 30. leta, ki so  
dejavní v slovenskih kulturnih društvenih  
ali pa so člani mladinskih skupin in krož  
kov, na delavnico »Kultura zate«. Ude  
leženci bodo z izkušenimi mentorji spo

vredno.

**TKPZ PINKO TOMAŽIČ** sporoča, da bo v  
torek, 28. februarja, ob 20.45 na sedežu na  
Padričah redna poveska vaja.

**AŠD SK BRDINA** vabi člane, da se mno  
žično udeležijo tekme »Tržaškega prven  
stva 2012«, ki bo v nedeljo, 4. marca, v  
Forni di Sopra. Vpisovanje je možno do  
srede, 29. februarja, na tel. št. 348  
8012454 (Sabina).

**DOBRODELNA ZBIRALNA AKCIJA** rabi  
ljenih zimsko - poletenih oblačil in obutev  
namenjena mladostnikom od 14 do 20 let  
bo potekala v Slovenskem dijaškem  
domu v Trstu, Ul. Ginnastica 72, do kon  
ca februarja. Rabljena oblačila in obutev  
bodo vzgojitelji prevzemali v sprejemni  
ci doma, v neposredni bližini admini  
strativnih uradov od 8.00 do 9.30 in od  
19.30 do 21.00 vsak dan.

**KD FRAN VENTURINI** sporoča, da bo dru  
žabnost za tretje življenjsko obdobje v ne

redu.

**OTROŠKE URICE** v Narodni in študijski  
knjižnici, Ul. S. Francesco 20, 15. marca,  
ob 17. uri »Kukavček«. Vabljeni otroci od  
3 do 7. leta starosti.

### Poslovni oglasi

**HIŠO** v okolici Sežane prodamo  
ali oddamo.  
Tel. 00386-41247655

**RADIO PUNTO ZERO** išče sode  
lavce za prodajo reklame v Slo  
veniji in na Hrvaškem.  
Info: 336/469317

**Turistične kmetije**

**AGRITURIZEM HERMADA - CE  
ROVJE** je ponovno odprt ob so  
botah ves dan in nedeljah za kosilo.  
Tel. 347-7838110

### Mali oglasi

**AKACIJEVE KOLE** za vinograd prodajamo.  
Tel. št.: 040-420604.

**IZKUŠENA GOSPA** v gospodinjstvu in negi  
starješih oseb išče delo. Tel. 335-644519.  
**KUPIM** zemljo za vrt. Za razpoložljivost po  
klici na tel. št. 338-6985052.

**PRODAM BMW X5** letnik 2006, full option  
z malo prevozanimi km, po zelo ugodni  
ceni. Tel. št.: 335-6322701.

**V CENTRU SESLJANA** se je izgubila 4-me  
sečna psička border collie po imenu Mol  
lie. Prosimo, da poklicete na tel. št.: 345  
3361760.

**V DOLINI** dajemo v najem enostanovanjsko  
hišo s kuhinjo, dnevno sobo, tremi spalni  
camci, kopalcni, kletjo, skladščem in dvo  
riščem. Tel. št.: 338-1774097.

**VTOREK**, 22. februarja, je v Prosvetnem do  
mu na Opčinah med pustnim rajanjem iz  
ginila črna ženska bunda. Poklicite na tel. št.:  
040-213280 ali jo prinesite v Prosvetni dom.

**ZARADI DRUŽINSKIH RAZLOGOV** pro  
dam avto renault new megane berlina 1.6  
attractive, kupljen julija 2011, prevoženih  
3.000 km, luč bixeno, z alarmom napra  
vo in drugimi dodatki. Informacije na tel.  
št. 040-212228.

### Osmice

**BERTO IN VASILIP PIPAN** sta odprla osmico  
v Mayrhinjah št. 22 d. Tel. št.: 040-299453.

**DRUŽINA CORETTI** je odprla osmico v Lo  
njerju. Toplo vabljeni. Tel. 340-3814906.

**OSMICA** je odprta pri Davidu v Samatorci  
št. 5. Tel. št. 040-229270. Vabljeni!

**OSMICA** je odprta pri Štolfovih, Salež 46. Nu  
dimo domače dobrote. Tel. 040-229439.

**OSMICOV ŠKEDNUJ** je odprla družina De  
belis. Toči belo in črno vino s prigrizkom.  
Tel. št. 338-5837604. Toplo vabljeni!

**RENZO** je odprl osmico v Repnu št. 42. To  
plo vabljeni. Tel. št.: 338-3916147.

**VVIŽOVLJAH** je odprl osmico Ivan



**DOBERDOB** - Občina se spopada z velikim izzivom

# Pripravlja plan za boljšo izrabo energije

Jarc: »Bomo prva občina v goriški pokrajini z energetskim planom« - Koristi tudi za občane



Fotovoltaični panoji na strehi osnovne šole v Doberdobu  
BONAVENTURA

Doberdobska občina se spopada z velikim izzivom: pripravlja energetski plan, ki bo služil za izboljšanje izrabe energije, od česar bodo imeli konkretno koristi tudi občani. »V začetku marca bomo priredili niz informativnih srečanj, na katerih bomo občanom pojasnili, za kaj sploh gre. V bistvu pripravljamo energetski plan na podlagi evropske direktive, ki cilja na znižanje topogrednih plinov in na povečanje izkoriščanja alternativnih virov energije,« pravi doberdobski občinski odbornik Daniel Jarc; po njegovih besedah je Evropska unija poverila našemu občinam, da preverijo, kako je s porabo energije na krajevni ravni. Da bodo občine dosegle zastavljene cilje znižanja topogrednih izpustov in povečanja izkoriščanja alternativnih virov energije, bo Evropska unija dala na razpolago kar nekaj finančnih sredstev, na delček katerih računajo tudi na doberdobske občini.

»Za majhno občino, kakršna je naša, je priprava energetskega plana velik podvig, saj ga nima še nobena občina v goriški pokrajini. Na dejelni ravni je pred leti že pripravil energetski plan Videm, v Trstu pa ga pravkar pripravlja,« pravi Jarc in pojasnjuje, da je doberdobska občina dobila sredstva - okrog 30.000 evrov - za pripravo energetskega plana iz evropskega projekta Interreg Kras-Carso. »Energetski plan bomo izdelali v sodelovanju z agencijo APE iz Vidma; v prihodnjih tednih bodo vse družine v občini dobile obrazec, ki ga bodo morale izpolniti. Z obrazci bomo zbirali informacije o porabi energije, o načinu ogrevanja hiš, o izkoriščanju sončne energije. Med obdobjem zbiranja podatkov bodo na občini prisotni strokovnjaki, ki bodo v pomoč za katerekoli informacije, zatem bomo v primeru potrebe obiskali na dom starejše občane, ki imajo težave z premikanjem,« napoveduje Jarc in pojasnjuje, da bodo z zaključku zbiranja podatkov dobili jasno sliko o porabi energije in doberdobski občini, ki bo osnova za nadaljnje načrtovanje. »V naslednji fazi bomo pripravili načrte za izboljšanje izrabe energije, pri čemer upamo, da bomo uspeli konkretno pomagati občanom pri obnavljanju njihovih sistemov za ogrevanje, izolacij in sploh vsem, kar lahko prispeva k nižji porabi energije,« pravi Jarc in ugotavlja, da predvsem starejše hiše iz doberdobske občine niso energetsko varčne, zato je mogoče na tem področju marsikaj izboljšati.

V preteklih tednih sta medtem začeli delovati sončni elektrarni, ki so ju namestili na županstvu in osnovni šoli v Doberdobu. »Z energijo, proizvedeno na strehi županstva, krijeemo približno polovico porabe energije posloplja, na šoli pa je odstotek nekoliko nižji, ker je tam poraba elektrike višja,« še razlaga Jarc in pravi, da načrtujejo namestitev fotovoltaičnih panelov tudi na večnamensko središče v Jamljah in na streho sprememnega centra Gradina. Za Jamlje ima jo na razpolago denar, ki so ga dobili od prograda jameljskega jugarskega zemljišča. (dr)

# Goriški prostor

Ulica Garibaldi 9  
tel. 0481 533382  
fax 0481 532958  
gorica@primorski.eu

Nedelja, 26. februarja 2012

**Primorski**  
dnevnik

## Jutri Film za mlade

Jutri prihajo v goste v Gorico in Špeter v okviru projekta Film za mlade mlađi filmski ustvarjalci in njihov mentor Miha Dolinšek iz Celovca, ki bodo predstavili projekt Iskrica. Pri multimedijiškem projektu je sodelovalo preko 60 mladih, ki so lani poleti posneli 14 kratkih filmov. »Projekt Iskrica - Next Generation naj bi otroki in mladino dvojezičnih razredov Korške motiviral k temu, da bi svoje lastne ideje/zgodbe povedovali z digitalnimi kamерami ali kamерami mobilnih telefonov. Tako bi bolje razumevali medije, ki jih uporabljajo v vsakdanjiku,« pravi Miha Dolinšek, iniciator projekta Iskrica. Projekt Film za mlade že tretje leto zapored razvija raze oblike filmske vzgoje za filmsko kulturno mladino v čezmejnem prostoru med Slovenijo in Italijo. Izbor filmov bodo v dopoldanskem času predstavili učencem dvojezične šole v Špetru, ob 17. uri pa se bo gostovanje nadaljevalo v Hiji filma na Travniku, kjer domuje tudi smer Dams Videmske univerze. Ob projekciji izbranih filmov bo na Dvoru Bratina potekal pogovor z ekipo in mentorjem.

## Dan kulture v Štandrežu

Kulturno društvo Stanko Vuk Mire - Orehovlje in prosvetno društvo Štandrež prirejata ob slovenskem kulturnem prazniku prireditve z naslovom »Sem dolgo upal in se bal...«, ki bo danes ob 17.30 v Štandreški župnijski dvorani.

## Dalmatinski mozaik

Jutri ob 17.30 bodo v malih dvoranih Verdiyevega gledališča v Gorici predstavili novo knjigo Guida Rumicija »Mosaico dalmata«, ki jo je izdal združenje ANVGD. Knjiga bo po uvodu Rodolfa Ziberne, predsednika združenja, predstavljal docent Fulvio Salimbeni.

## Relikviarij vila v Škocjanu

Na območju ob župnijski cerkvi v Škocjanu še vedno potekajo arheološka izkopavanja, ki jih po naročilu občine in s podporo pokrajine vodijo arheologi Cristiano Tiussi, Andrea Villa in Angela Borzacconi. Izvedenci menijo, da se je na tem območju nahaja vila družine rimskih patricijev, v kateri so se morda rodili sveti Kancij, Kancijan in Kancijanila, mučenci, ki so bili usmrčeni v času Dioklecianovega preganjanja kristjanov. Vila se je potem spremenila v svetišče, pod olтарjem pa so arheologi odkrili marmornato ploščo, za katero bi se lahko skrival relikviarij. Županja Silvia Caruso je povedala, da bodo arheologi preverili, ali so se v njem ohranile relikvije ali katerikoli predmet, ki bi lahko pomagal pri odkrivanju zgodovine kraja.

**GRADEŽ** - Hotel je vstopiti v ženino stanovanje

# Aretirali zalezovalca

35-letni Gradežan ni spoštoval prepovedi približevanja bivši partnerici - Prijeli tudi nezakonitega priseljenca

Skušal je vstopiti v ženino stanovanje, čeprav bi si ji ne smel niti približati. Karabinjerji iz Gradeža so v prejšnjih dneh aretirali 35-letnega Gradežana, ki mu bodo sodili po hitrem postopku zaradi nedovoljenega vstopa v tuje stanovanje, povzročitve škode, kršenja prepovedi približevanja žrtvi in zalezovanja (t.i. »stalkinga«).

35-letnika so prijeli v petek po poldni v Gradežu. Moški je nasilno hotel vstopiti v stanovanje, kjer živi njegova bivša partnerica in žena, preden mu je to uspelo pa so ga prijeli karabinjerji iz Gradeža. Moškemu bodo sodili po hitrem postopku, saj ga je žena že pred časom ovadila zaradi zalezovanja in nadlegovanja. Sodne oblasti so mu prepovedale, da se žrtvi približa, prepoved pa ni zaledila.

Karabinjerji tržiškega poveljstva so v petek v okviru akcije postrešnega nadzora, med katero so pregledali tudi več avtomobilov, to-

vornjakov in trgovin ter preverili istovetnost številnih ljudi, prijeli tudi 26-letnega državljanja Nigerije z bivališčem v Portogruaru, ki ni imel dovoljenja za bivanje. Mladenič, ki so ga prijeli na železniški postaji v Tržiču, bi se moral na podlagi naloga za izgon iz države, ki ga je izdal prefekt iz mesta Varese, že 13. februarja vrnilti v Nigerijo, naloga pa ni spoštoval.

Karabinjerji so kot rečeno kontrolirali tudi 40 avtomobilov in tovornih vozil, preverili istovetnost 41 ljudi (med njimi je bilo 11 tujcev) in 14 ljudi, ki so že imeli težave s pravico. Pregledali so tudi sedem trgovin in izdali dve globi zaradi nevarne vožnje. Pri akciji so ob tržiških karabinjerjih sodelovali tudi karabinjerji iz Ronk, Gradeža, Škocjan in oddelek NAS iz Vidma.

**GORICA** - Poimenovanje športne palače na Rojcah po preminulem košarkarju

# Množičen poklon Brumattiju

Meneghin: »V Italiji smo svetovni rekorderji v pozabljanju pomembnih ljudi, tokrat je bilo drugače« - Telovadnico posvetili spominu Tullia Gabriellija

»V Italiji smo svetovni rekorderji v pozabljanju pomembnih ljudi, vse hitro prebabimo in izbrišemo iz spomina. Tokrat je drugače: množično smo se zbrali, da bi počastili velikega igralca in velikega človeka, ki je visoko posnel svoj klub in italijansko košarkarsko reprezentanco.« Tako se je goriškega košarkarja Giuseppeja (Pina) Brumattija, ki je lani umrl v 62. letu starosti, spomnil predsednik državne košarkarske zveze Dino Meneghin. S številnimi drugimi vrhunskimi italijanskimi košarkarji, predstavniki oblasti, nadškofom Dinom De Antonijem, deželnimi svetniki, goriškimi upravitelji in občani se je udeležil včerajšnje slovesnosti ob poimenovanju športne palače na Rojcah po Brumattiju, ki je ravno v tej telovadnici začel svojo košarkarsko pot v 60. letih. Ob napisu »Palabrumatti« so v športni palači odkrili tudi veliki fotografiji Brumattija in Tullia Gabriellija, dolgoletnega športnega delavca, kateremu so posvetili telovadnico. V športni palači sta na ogled tudi dva dresa, s katerima je Brumatti igral pri milanskem klubu Olimpia in v državni reprezentanci. Dogodek je vodil novinar Giovanni Decleva, spregovorili pa so tudi goriški župan Ettore Romoli, direktor deželnega sedeža RAI in Brumettijev priatelj Roberto Collini, deželni svetnik Gaetano Valenti in drugi gostje. Dogodka se ni mogel udeležiti nekdanji športni komentator državne televizije RAI Bruno Pizzul, ki pa je v Gorico poslal pisni pozdrav. (Ale)

Nov napis na športni palači na Rojcah



BUMBACA



**GORICA** - Volilni shod z državnim tajnikom Demokratske stranke Bersanijem

# Babičin zgled za snovanje strpne in evropske Gorice

*Cingolani se je postavil v bran kina in opozoril na votlost desnosredinske uprave*

V svojem političnem udejstvovanju se levensredinski kandidat za goriškega župana Giuseppe Cingolani zgleduje po svoji babici. To je poudaril na včerajšnjem volilnem shodu v polnem gledališču Verdi in Gorici, kjer je njegovo kandidaturo prisel podprt državni tajnik Demokratske stranke Pierluigi Bersani. Cingolani je povedal, da se je njegova babica preselila v Gorico iz slovenskih Brd, ko je imela samo štirinajst let. Nekaj let pozneje je spoznala pilota iz Apulije, ki jo je zapustil in se vrnil domov, ko mu je povila hčerkjo.

»Moja babica takrat ni obupala, zavihala si je rokave in sama vzgojila hčer, mojo mamo, nato pa je z mano govorila v furlanščini, italijanščini, slovenščini in nemščini, v vseh jezikih, ki so značilni za Gorico, za obmerno mesto, ki ima velik potencial, a ga desnosredinska uprava nikakor ne zna izkoristiti,« je poudaril Cingolani in opozoril, da goriška občina v zadnjih letih ni razvila niti enega evropskega projekta, v Novi Gorici pa so jih postavili na noge kar nekaj. Cingolani je nato govoril o razvojnih perspektivah mesta in o enotnosti levensredinske koalicije, ki je njega izbrala za svojega županskega kandidata s primarnimi volitvami. Cingolani je poseg bil zelo prepričljiv, mestoma tudi duhovit, tako da ga je Bersani poslušal z zanimanjem, kot so to počeli tudi vsi ostali v dvorani. Cingolani je državnega tajnika Demokratske stranke opozoril tudi na težave, ki jih doživlja Gorica, na nižji davčni pritisk v Sloveniji, na raznina vprašanja, ki jih je treba reševati s posmočjo deželne in državne vlade. Cingolani je spregovoril tudi o težkih časih, ki se pisejo tržiskemu in goriškemu Kinemaxu zaradi načrta za gradnjo multikina v Vilešu. »Veste, kdo je zahteval dovoljenje za gradnjo novega kina ob trgovini Ikea v Vilešu, čeprav zakon pravi, da je goriška pokrajina že nasičena s kinodvoranami?« je storil goriški župan Ettore Romoli, ki mu očitno ni mar za goriško kinodvorano, za Hišo filma, za vse kulturne ustanove, ki z goriškim kinom sobivajo,« je poudaril Cingolani, vsi udeleženci srečanja pa so se ob teh besedah spogledovali in se spraševali, kako je mogče, da goriški župan ne zagovarja podjetij in kulturnih ustanov iz svojega mesta.

Srečanje z Bersanijem je z dvojezičnim pozdravom uvedel koordinator Slovencev v Demokratski stranki Aleš Waltritsch. »V tem širšem obmernem prostoru predstavlja manjšini, slovenska v Italiji, italijanska v Sloveniji in na Hrvaškem, neprecenljivo bogastvo, kot so pred osemnajstimi meseci poudarili tudi predsedniki treh držav, Napolitano, Türk in Josipović. Zakonske osnove za zaščito manjšin v glavnem obstajajo, moramo se zavzeti na vseh ravneh, da se zakoni udejanjajo in izvajajo,« je povedal Waltritsch in zagotovil, da bo Demokratska stranka še naprej stala ob strani manjšinam. »V našem primeru je Demokratska stranka vedno omogočila izvolutiv slovenskega predstavnika tudi na najvišji ravni, v parlament. Slovenci v Demokratski stranki smo zato prepričani, da se bo stranka za to zavzela tudi v prihodnosti,« je pred Bersanijem in polno dvorano gledališča Verdi poudaril Waltritsch. Za njim sta spregovorila evropska poslanca Debora Serracchiani in pokrajinski tajnik Demokratske stranke Omar Greco. Slednji je spominil, da bodo letos volitve tudi v Škocjanu, Zagruju in Krminu, kjer Demokratska stranka kandidira Silvio Caruso, Elisabetta Pian in Daniela Puia. Serracchianijeva je glede dejželnih volitev leta 2013 poudarila, da leva sredina ne bo sklepala zavezništva s strankami, ki danes podpirajo desnosredinsko vlado, za njo pa je Bersani napovedal, da je Demokratska stranka pripravljena izpeljati primarne volitve skupaj z drugimi koaličijskimi partnerji za določitev kandidata za predsednika deželne vlade. »Prve primarne volitve v Italiji smo izpeljali ravno mi, zato ne vidim razloga, da bi jih prihodnje leto v Furlaniji-Juliji krajini ne bilo,« je povedal Bersani in poudaril, da mora Furlanija-Julijsko krajino svojo avtonomijo izkoristiti za splošno družbeno in gospodarsko rast, česar pa se danja vlada Renza Tonda doslej ni nikakor znala storiti. (dr)



## Zastava gibanja No Tav visela nad Bersanijem

Pripadnik gibanja No Tav je poskrbel za manjšo protestno akcijo med shodom z Pierluigijem Bersanijem. Ko je Bersani stopil za mikrofon, je protestnik z vrha odra spustil nad njegovo glavo zastavo gibanja No Tav. Zaradi tega so zelo diskretno posegli karabinjerji in gasilci, ki so zastavu odstranili, protestnika pa pospremili z dvoranem. Med srečanjem z novinarji je Bersani povedal, da je v prejšnjih dneh izrazil solidarnost turinskemu tožilcu Giancarlu Caselliju, potem ko so ga pripadniki gibanja No Tav ostro kontestirali.



Volilni shod je uvedel Waltritsch (levo); Cingolani in Bersani (zgoraj)

BUMBACA

**PODGORA** - Izredni občini zbor društva Andrej Paglavec

# Društvena dejavnost ponovno zaživila, v petek prirejajo Prešernovo proslavo

Po večletnem zatišju je v petek v Podgori ponovno zaživilo društvo Andrej Paglavec. V dvorani društvenega sedeža v bližini predora Baruzzi, kjer imata sedež tudi podgorska sekcija zvezne VZPI-ANPI in kajakaški klub Šilec, je potekal izredni občni zbor, na katerem so člani sprejeli posodobljen statut, se preimenovali v slovensko kulturno rekreacijsko društvo Paglavec in imenovali petčlanski odbor, ki bo vodil društveno dejavnost.

Društvo Paglavec, ki so ga domaćini ustanovili v Sedemdesetih letih vzopredno z gradnjom spomenika padlim v NOB, je bilo že več let neaktivno. Pobud v društveni stavbi je bilo tako malo, da je bila postavljena pod vprašaj upravičenost vzdrževanja poslopja, zato se je skupina krajanov odločila, da skuša ponovno oživiti njegovo dejavnost: k sodelovanju je povabila še druge domaćine in nekaj mlajših ljudi iz sosednjih krajev, ki so se v petek zbrali na izrednem občnem zboru in uradno obnovili društvo. Seje sta se udeležila tudi goriška pokrajinska predsednica Zveze slovenskih kulturnih društev Vesna Tomšič in predstavnik Slovenske kulturno gospodarske zveze David Peterin, ki sta izrazila zadovoljstvo nad ponovnim zagonom dejavnosti in predvsem nad tem, da pri njem sodelujejo tako starejši kot mlajši ljudje.

Odbor bodo sestavljali Luciano Pelizzo, Barbara Ursic, Stanko Maligoj, Debora Tešolin in Aleksija Ambrosi, ki si bodo na prihodnji seji porazdelili funkcije. Petkovo sejo sta vodila Pelizzo, ki se je zahvalil ZSKD in SKGZ za izkazano pozornost, in Ursiceva, ki je nakazala prve smernice in cilje, ki si jih je društvo zastavilo po organizaciji novembarskega predavanja profesorja Alda Rupla. Ob kulturnih srečanjih, družabnih dogodkih in predavanjih, je povedala Ursiceva, nameravajo člani prirediti tudi nekaj delavnic za otroke.

Prva pobuda bo potekala že v petek, 2. marca, ko bo društvo Paglavec v sodelovanju

## GORICA - Danes Glasbeni poklon Gaberju

Danes ob 18. uri bo v Kulturnem domu v Gorici glasbena prireditev »Gaber se fosse Gaber«, ki jo vodi Andrea Scanzi. Spektakel odlikuje izvirem pristop do zapisnice Giorgia Gabra, ki je preminil pred devetimi leti. Predstava vzbuja pri gledalcu občutke, ki jih znajo vzbujati le petje, recitacija in mimika Giorgia Gabra. Gre za potovanje v svetu umetnika, ki skozi poglobitev in razmišljanje omogoči gledalcu, da spozna dogodke, ki so v zadnjih štiri desetih letih potrdili kantavtorjevo veličino. Pobuda je nastala po zamisli časnikarja in glasbenega kritika Andrea Scanzija.

Dogodek v goriški dvorani prirejata fundacija Giorgio Gaber iz Milana in založba The Box Records iz Gorice v sodelovanju s Kulturnim domom in Folk clubom iz Buttria; vstopnina je 12 evrov, znižana pa 10 evrov (»over 65«).

osnovne šole Josip Abram iz Pevme, za njimi pa bo udeležence večera nagovorila novinarska Erika Jazbar, ki so ji prireditelji zaupali slavnostni govor. Naslednjo točko bo oblikovala moška vokalna skupina Sraka iz Standreža, po recitaciji lanskih petošolcev šole Abram pa bo program sklenilo petje zborova Podgora.

**SOVODNJE** - V nedeljo, 4. marca

# Na Sovodenjski poje domači zbori in solisti

Sovodenjska poje se bliža svojemu tridesetemu jubileju. V nedeljo, 4. marca, ob 18.30 bo v Kulturnem domu v Sovodnjah 29. pevska revija, ki združuje na istem odru pevske skupine in soliste iz sovodenjske občine. Lanskoletna razprava znotraj kulturnega društva Sovodenje, ko so se člani spraševali, če ima po zaključku delovanja domače skupine Sovodenjskih deklek še smisel nadaljevati s prireditvijo Sovodenjske poje, je mimo. Lanskoletna izvedba je z uvedbo nekaterih novosti dala prireditvi novega elana. Zelo učinkovita je bila izbira, da se imajo ob zborih možnost predstaviti tudi domači solo pevci. Tako sta lansko leto prvič nastopili na domačem odru Alessia Peressini in Ivana Nanut, pevka skupine Kraški muzikantje. Njima, ki bosta nastopili tudi letos, se bosta pridružila še dva fanta: Bojan Kovacic, pevec v projektu Vulture and the Guru, in Luca Brumat.

Ob mladih solo pevcih bodo gla-

**PODGORA**

# 7. natečaj Bogomir in Mirko Špacapan

V cerkvi v Podgori prirejajo 7. natečaj sakralne glasbe za cerkvene zborove v spomin na Bogomira in Mirka Špacapana, organista in dirigenta cerkvenih zborov na Goriškem na obeh straneh meje. S prireditvijo želijo predvsem spodbujati in podpirati cerkveno petje, obenem pa ohranjati spomin na osebi, ki sta s svojim delom ogromno doprinesli na tem področju in pustili neizbrisni pečat. Natečaj bo v nedeljo, 6. maja, ob 16. uri v podgorski cerkvi, prirejata za prostovno društvo Podgora in Združenje cerkvenih pevskih zborov iz Gorice v sodelovanju s Svetom slovenskih organizacij. Kot vsako leto doslej so tudi letos zaprosili za pokroviteljstvo goriško nadškofijo in koprsko škofijo.

Na natečaj se lahko prijavijo mesti pevski zbori, ki gojijo cerkveno glasbo, brez omejitev v sestavi in v številu pevcev; zbori lahko nastopijo s spremljavo glasbila ali »a cappella«. Vsak zbor ima na razpolago deset minutni program. Skladbe naj bodo primerne za spremljavo bogoslužja skozi vse cerkveno leto, prednost naj bo dana izboru slovenskih avtorjev. Nastopajoče zborove bo ocenjevala strokovna komisija. Vsakemu bo dodelila oceno, ki bo temeljila na zahodnosti predstavljenih skladb, intonančnosti, interpretaciji, na prepričljivosti izvedbe in na splošnem vtilusu. Naknadno bo vsak zbor prejel pismeno oceno komisije o svojem nastopu. Prvouvrščeni zbor bo dobitnik nagrade »Bogomir in Mirko Špacapan« v znesku 600 evrov, drugouvrščeni bo prejel 400 evrov, tretjeuvrščeni pa 200 evrov. Podeljena bo tudi posebna nagrada občinstvu, v višini 300 evrov. Vsi pevski se stavi bodo prejeli priznanje za udeležbo na tekmovanju.

Organizator si pridrži pravico omejiti število nastopajočih zborov v primeru prevelikega števila prijav. Pri tem bo dana prednost tistim, ki redno nastopajo pri maši. V ta namen naj vsak zbor priloži ustrezno župnijsko potrdilo. Zbori se lahko vpisajo po navadni ali elektronski pošti do 26. marca na sledenča naslov: Združenje cerkvenih pevskih zborov - Gorica, Drevored XX settembre, 85, 34170 Gorica ali corili01@gorica.191.it.

Ob vpisu morajo zbori predstaviti notni material skladb, s katerimi bodo nastopili na natečaju. Za vse informacije je na razpolago telefonska številka 0481-31817 od ponedeljka do petka med 8. in 14. uro. Organizator bo sporocil seznam izbranih zborov do 2. aprila.



**GORICA** - Osmega marca v oddaji La prova del cuoco

# Devetakovi po televiziji

*Ustili in Gabriella bosta pripravila eno izmed paradnih jedi svoje vrhovske gostilne*

Osmega marca moramo v času ko-sila prizgati televizor, saj bosta Gabriella Devetak in njen mož Avguštin-Ušteli nastopili v znani in zelo gledani oddaji La prova del cuoco. Pripravi kuharskih moj-strov in mentorice gurmanskega hrama z Vrha bo tako med 12. uro in 13.25 sledila milijonska publike. Gabriella bo pri-pravila eno izmed paradnih jedi Devetakove gostilne; morda bo to »supeta«, morda kaj drugega. Ob študiu se bo tokrat preizkusil tudi Ušteli, verjetno s posebno inačico požgane »župe«. Ker med oddajo lahko tudi telefonsko glasujemo za enega do nastopajočih, si velja še enkrat za-beležiti datum: 8. marca od 12. do 13.25 naj se na televizijskem programu Rai Uno pred italijansko publiko uveljavlji ena iz-med najboljših slovenskih gostiln! (aw)

Gabriella in  
Ušteli Devetak

FOTO A.W.



## Lekarne

**DEŽURNA LEKARNA V GORICI**  
D'UDINE, Trg Sv. Frančiška 4, tel. 0481-530124.

**DEŽURNA LEKARNA V KRMINU**  
BRAČAN (FARO), Ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

**DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU**  
S. NICOLO', Ul. I Maggio 92, tel. 0481-790338.

**DEŽURNA LEKARNA V TURJAKU**  
SPANGHERO, Ul. Aquileia 89, tel. 0481-76025.

## Gledališče

**OPERA V KINU:** v tržiskem Kinemaxu bo-do preko satelita predvajali liricne in baletne predstave z najbolj prestižnih sve-tovnih odröv: 28. februarja Verdijev »Er-nani« iz newyorškega Metropolitana; 13. marca Bolšojski balet iz Moskve s »Class Concert« in »Giselle«; 10. aprila Masse-netova »Manon« iz newyorškega Me-tropolitana; 17. aprila Verdijev »Travia-ta« iz newyorškega Metropolitana. Pro-jeckije bodo ob torkih z začetkom ob 19. uri; informacije po tel. 0481-712020.

**SKD HRAST, KD JEZERO IN PIHALNI ORKESTER KRAS** vabijo na gledališko predstavo dramske skupine PD Štandrež »Zbezi od žene« v soboto, 3. marca, ob 20.30 v župniški dvorani v Doberdalu.

**V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V KRMINU:** danes, 26. februarja, ob 16. uri »Biancaneve«; informacije po tel. 0481-532317 ali na spletni strani www.arti-stiassociatigoria.it.

## Čestitke

Jutri bosta slavila rojstni dan naš trener ROK in odbornica EMA-NUELA. Hip, hip, hura! Vse najboljše jima želite mali cicibani in cici-bani AŠZ Mladost.

## Kam po bencin

Danes so na Goriškem dežurne na-slednje bencinske črpalki:

**GORICA**  
AGIP - Ul. Crispi 14  
AGIP - Ul. Lungo Isonzo Argentina

IP - Ul. Trieste 22

ESSO - Ul. Aquileia 40

**FARA**

ERG - Ul. Gorizia 109

**GRADIŠČE**

FLY - Ul. Palmanova 63/A

**MEDEA**

ESSO - Most na Birši, na državni cesti 305 km 3+

**TRŽIČ**

AGIP - Ul. Valentinis 61

AGIP - Ul. S. Polo

**SAN MARCO PETROLI** - Ul. Ter-me Romane 5

**ŠKOCJAN**

ESSO - Ul. Sauro, na državni cesti 14 (Pieris)

**STARANCAN**

SHELL - Ul. S. Canciano 11

**KRMIN**

TAMOIL - Državna cesta 56 km 21

**FOLJAN-REDIPULJA**

AGIP - Ul. III Armata 58

## Kino

### DANES V GORICI

**KINEMAX** Dvorana 1: 15.30 - 17.30 - 19.30 - 21.30 »Viaggio nell'isola misteriosa«.

Dvorana 2: 15.40 - 17.50 - 20.00 - 22.00 »Paradiso amaro«.

Dvorana 3: 17.45 - 20.00 »The Artist«; 15.40 - 22.00 »Un giorno questo dolore ti sarà utile«.

### JUTRI V GORICI

**KINEMAX** Dvorana 1: »Animamente« 17.00 »Agora«; 19.30 - 21.30 »Viaggio nell'isola misteriosa«.

Dvorana 2: 17.50 - 20.00 - 22.00 »Paradiso amaro«.

Dvorana 3: »Kinemax d'Autore« 17.40 - 19.50 - 22.00 »E ora dove andiamo?«.

### DANES V TRŽIČU

**KINEMAX** Dvorana 1: 15.30 - 17.30 - 20.00 - 22.00 »Paradiso amaro«.

Dvorana 2: 15.20 - 17.40 »Hugo Cabret« (digital 3D); 20.10 - 22.10 »In Ti-me« (digitalna projekcija).

Dvorana 3: 15.15 - 17.15 - 19.30 - 21.40 »Viaggio nell'isola misteriosa« (digital 3D).

Dvorana 4: 15.45 - 17.50 - 19.50 - 22.00 »Quasi amici«.

Dvorana 5: 16.00 »Com'e bello far l'amore«; 18.00 - 20.40 »War Horse«.

### JUTRI V TRŽIČU

**KINEMAX** Dvorana 1: 17.30 - 20.00 - 22.00 »Paradiso amaro«.

Dvorana 2: 18.00 »Hugo Cabret« (dig-i-tal 3D); 20.10 - 22.10 »In Time« (dig-i-talna projekcija).

Dvorana 3: 17.40 - 20.30 »Viaggio nell'isola misteriosa«.

Dvorana 4: 17.50 - 19.50 - 22.00 »Quasi amici«.

Dvorana 5: »Kinemax d'Autore« 17.45 - 20.30 »Faust«.

## Razstave

### DANES, 26. FEBRUARJA, OB 17. URI

bo v Fundaciji Goriške hraničnice v Ul. Carducci 2 v Gorici voden oglj razstave z naslovom »Adriano Cadel. Una provincia in cartolina«; na ogled bo do 16. marca od torka do petka 16.00-19.00, ob sobotah in nedeljah 10.00-19.00, zapro ob ponedeljkih; vstop prost, informacije po tel. 0481-537111, info@fondazionecarigo.it.

### V OBČINSKEM CENTRU V LOČNIKU

na Trgu San Giorgio 37 je na ogled skupinska fotografksa razstava z na-slovom »Colori, colori intorno a me...«; do nedelje, 4. marca, ob de-lavnikih med 17.30 in 19.30, ob nedeljah med 10. uro in 12.30, vstop prost.

## Koncerti

### V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V TRŽIČU:

29. februarja, ob 20.45 koncert En-sembla Zefiro; informacije po tel. 0481-494369, na teatro@comune.monfalcone.go.it in na spletni strani www.tea-tromonfalcone.it.

### ELVIS JACKSON V KLUBU PIEFFE

FACTORY v Ločniku (Ul. Marega 14): koncert bo v petek, 2. marca, ob 22.30; vstopnice na dan koncerta, šte-vilo je omejeno na 350; več na www.pieffefactory.it.

**KULTURNI CENTER LOŽJE BRATUŽ - ZVEZA SLOVENSKE KATOLISKE PROSVETE**



Predstava bo v veliki dvorani  
Kulturnega centra  
Ložje Bratuz v Gorici

# ISKRIVI SMEH, NA USTIH VSEH

NEDELJA, 4. marca 2012, ob 17. uri

Dramska družina S.K.P.D. F.B. Sedej iz Števerjanja

Vinko Möderndorfer

**LIMONADA SLOVENICA**

Režija: Franko Žerjal

Nežna kakor zvonček  
je pokukala na svet

## Noemi

Presrečnima staršema Silviji in  
Petru čestitamo in novi družinicici  
želimo veliko mirnih noči, sreče in  
zdravja.

Vsi domači

tnici smrti. Ogledu Bleda bo sledilo  
srečanje v restavraciji Avsenik v Be-  
genjahu. Vpisovanje po tel. 0481-  
882183 (Dragica V.), 0481-20801 (So-  
nja K.), 0481-21361 (Ema B.), 347-  
1042156 (Rozina F.), 0481-530661 (Gabrijela V.); na račun 20 evrov.  
**SPDG** vabi v četrtek, 1. marca, ob 20. uri  
na društveni sedež, Verdijev Korzo  
51/int., kjer bodo predstavili večne-  
vini izlet v narodni park Pollino v Ba-  
zilikati - ob 29. junija do 6. julija.

## Poslovni oglasi

**GOSTILNO NA KRASU** dajemo v  
najem. Za informacije

tel. +393356681618

e-mail: vida.agencija@gmail.com

## Mali oglasi

**GOSPA** z dobrimi referencami išče de-  
lo kot hišna pomočnica, ali kot nego-  
valka za ostarele osebe, ali kot varu-  
ška otrok ali kot pomočnica v kuhi-  
nji. Vedno na razpolago. Tel. 335-  
5966062.

**ODDAM V NAJEM** stanovanje v Gori-  
ci pri Sv. Ani (kuhinja, dve sobi, ko-  
palnica in dnevna soba, dve terasi) z  
dogovorjeno najemnino (»canone  
concordato«); tel. 366-9340673 ob 20.  
do 21. ure.

**PRODAJAM** vino vrste merlot, cena  
1,50 evro na liter; tel. 0481-78066.

**PRODAM** suha bukova in hrastova  
drva; tel. 335-293409.

**V CENTRU DOBERDOBA** prodajamo  
zazidljivo zemljišče 1.890 kv. m. Za in-  
formacije poklicite tel. št. 334-  
6366767.

## Pogrebi

**JUTRI V GORICI:** 10.00, Lidia Lugli iz  
bolničnice Sv. Justa v cerkev Sv. Justa,  
sledila bo upeljitev.

**JUTRI V TRŽIČU:** 9.50, Ilario Bertogna  
iz bolničnice v kapelo pokopalnišča,  
sledila bo upeljitev; 10.50, Donato  
Pignone iz bolničnice na pokopalnišče.

**JUTRI V BEGLIANU PRI SKOCJANU:**  
11.00, Lino Faggiani v cerkvini na po-  
kopališču.

## ZAHVALA

## Pepi Sturm

Lojza, Oscar, Silvana in Laura

se iskreno zahvaljujemo duhovnikoma  
Oskarju Simčiču in Mirkotu Butkovi-  
ču, pevkemu zboru, Zvezni ANPI in  
Zvezni borcev Brda.

Najlepša hvala vsem, ki ste se tako šte-  
vilni poslovili od našega dragega Pepi-  
ta.

Krmin, 26. februarja 2012



**DOBERDOB** - Izpeljali čistilno akcijo

# Pobrali dvajset tovornjakov odpadkov

Ob nekdanji kasarni cel kup železja - Ob cesti za Ronke našli granato



Udeleženci akcije (zgoraj); najdena granata (desno); nekoč so italijanski vojaki prazne pločevinke metalni kar med grme (levo); kup odpadkov ob zaključku čiščenja (spodaj)



BONAVENTURA, L.G., P.V.

V doberdobske občini je včeraj do-  
poldne potekala obsežna čistilna akcija,  
med katero so pobrali dvajset tovornjakov  
odpadkov. Akcije, ki jo je organiziral in ko-  
ordiniral občinski odbornik Nordio Ger-  
golet, se je udeležilo okrog sto domačinov,  
med katerimi je bilo veliko otrok in mladih,  
prisotni so bili predstavniki vseh društev,  
ki delujejo na občinskem ozemljju. Po zbo-  
ru v Doberdobu so se udeleženci akcije od-  
pravili na čiščenje tudi v Dol, na Poljane in  
v Jamlje, kjer so pobrali štiri tovornjake od-  
padkov, podobno kot drugod pa je v gmaj-  
ni ob cestah ostalo še veliko nesnage.

Med akcijo so čistili zlasti območja  
ob glavnih cestah, ponekod so se odpravili  
tudi do nekaterih divjih odlagališč. Po-  
brali so cel kup avtomobilskih gum, nekaj  
pralnih strojev in televizorjev, gradbeni  
material, staro pohištvo in stranične  
školjke, ki so jih objestneži nedvomno pri-  
peljali na Kras z avtomobilom ali tovornjakom  
z namenom, da bi jih odvrgli v na-  
ravno okolje. Med čistilno akcijo so našli  
tudi nekaj abzestnih kritin, ob cesti za Ron-  
ke pa celo staro topovsko granato iz pre-  
svetovne vojne, glede najdbe katere so ob-  
vestili doberdobske karabinjerje. Ob cestah  
so pobrali cel kup plastenk, steklenic in  
praznih cigaretnih paketov. Ob nekdanji  
kasarni italijanske vojske pri Rondolini so  
našli razno žezeznino in prazne pločevinke  
z oznako »Esercito italiano«, v katerih  
je bilo nekoč motorno olje in ki so jih vo-  
jaki očitno odvrgli kar med grme, name-  
sto da bi jih spravili med odpadke.

»Nekateri so očitno zamenjali Kras  
za svinjak,« je po čistilni akciji ugotavljal  
doberdobski župan Paolo Vizintin, ki se za-  
hvaljuje vsem udeležencem in izraža za-  
dovoljstvo, da je bil med njimi veliko mla-  
dih. Vizintin pojasnjuje, da je med grmi in  
drevjem ostalo še veliko nesnage, zato raz-  
mišljajo, da bi pobudo v prihodnjih letih  
še ponovili. »Prihodnje leto bomo predla-  
gali še ostalim goriškim kraškim občinam,  
naj istega dne kot mi priredijo čistilno ak-  
cijo,« napoveduje Vizintin, ki ugotavlja, da  
deželni in pokrajinski gozdni stražarji zelo  
slabo opravljajo svojo službo. »V do-  
berdobske občini jih ni nikoli, zato se spra-  
šujemo, čemu sploh služijo,« pravi župan  
in pojasnjuje, da imajo vodilni uslužbeni-  
ci gozdne straže zelo visoke plače, zato pa  
bi lahko kaj več postorili za zaščito kra-  
škega naravnega okolja. (dr)



**ŠTANDREŽ** - Pri društvu Oton Župančič počastili Prešerna

# Pesmi in harmonike

V domu Budal je zapela domača vokalna skupina Sraka, zaigral je harmonikarski orkester GM Synthesis4



**GORICA** - Med jutrišnjo pravljico urico

# V Feiglovo knjižnico prihaja Žabji kralj



Med zadnjo pravljico urico so otroci prisluhnili pripovedi o Plamenčkih srečeh

Februar je naokrog in v Feiglovo knjižnico v Gorici bo jutri ob 18. uri spet prišla na obisk vila iz waldorfskega vrtca. Tokrat bo za otroke pripravila Grimmo-vo pravljico Žabji kralj, čudovito zgodbo, ki govori o zvestobi in prijateljstvu. S seboj bo kot vedno prinesla tudi lutke, glasbo in jabolka. Jutrišnjo pravljico urico prirejajo članice inicijative za odprtje dvojezičnega waldorfskega vrtca na Goriškem.

Med zadnjim pravljičnim srečanjem so otroci sledili pripovedi o Plamenčkih srečeh, ki jo je napisala Irena Žerjal, učiteljica iz Portoroža. Besedilo je brala Andreja Žigo. Kratkemu podajanju je sledilo izdelovanje in okraševanje drobcenih splavov, na katere so postavili svečke. Morda jih bo kdo doma prizgal in jih premikal v kopališki kadi ... Knjiga je v slovenščini in italijanščini na prodaj v Katoliški knjigarni v Gorici. (ur, ar)

**GORICA** - Pri društvu Oton Župančič

# Po pustu post!

Prirejajo predavanje o prehrambenih navadah in telesni teži

V Domu Andreja Budala v Štandrežu so vadbe še vedno v polnem teku in po mastnih pustnih dneh bodo morali Štandrežci in Štandrke zagotovo telovaditi malo več, da bodo porabili dodatne nakopičene kalorije. V sodelovanju z vladiteljem Suzano Komel in Borisom Nardinom kulturno društvo Oton Župančič organizira na svojem sedežu v sredo, 29. februarja, ob 20. uri predavanje na temo »Kako lahko uspešno izoblikujem svoje telo in dosežem idealno telesno težo«.

Predavanje je namenjeno vsem, ki jih zanima dobro počutje in ki bi radi uspešno kontrolirali svojo telesno težo ali si izoblikovali

fiksno telo, ne glede na to ali bi že leli svojo težo obdržati, shujšati za 0,5 kilograma ali celih 25 kilogramov. Obravnavano bo področje zdravega prehranjevanja, pravilne telesne vadbe in sprejemanja pravih prehrambenih navad. Predavatelja bosta spregovorila o uravnoteženi prehrani, ki ne nikakor temelji na stradanju. Pojasnila bosta, da za nenasocene maščobne kislilne, ki jih najdemo v ribah, oreščkah in olivnem olju, ni bojnati, da bi se nam maščobe kopile v telesu. Pojasnjeno bo tudi, kakšna vadba je potrebna za »kurjenje« odvečnih maščob, in kako je treba spremeniti prehrambene navade, da dosežemo željeno težo.



Vokalna skupina Sraka (levo); udeleženci proslave (desno)

BUMBACA

Kulturno društvo Oton Župančič je v petek priredilo Prešernovo proslavo. Potekala je v pevski sobi doma Andreja Budala v Štandrežu, povezovala jo je društvena predsednica Nataša Paulin. Najprej je spregovoril David Peterin; prebral je govor, ki ga je Miran Košuta napisal pred tridesetimi leti ob kulturnem prazniku, njegovo sporoči-

lo pa je še vedno zelo aktualno. Za Peterinom je nastopila vokalna skupina Sraka, ki je pod vodstvom prog. Matjaža Remca zapela tri pesmi. Nataša Paulin je nato recitirala Prešernovo pesem Od žezezne ceste, večer pa je sklenil harmonikarski orkester GM Synthesis4, ki je pod vodstvom Fulvija Jurinčiča zaigrali šest skladb.

## OB SVETOVNEM DNEVU SOCIALNE PRAVIČNOSTI

# Poglobljanje neenakosti hromi svobodo in demokracijo

DUŠAN KALC



**F**ebruar, se ve, je po tradiciji mesec apoteoze italijanske popevke. Festival v San Remu je bržkone najbolj čaščen "kulturni" dogodek v letu. Vse dekuje nekam razkošno, prešerno, privlačno in celo Celantanovo psevdovizionarsko dolgovezanje ter pisani metuljček na notranji strani vitkega Beleninega stegna postanejo v ljudski domišljiski predstavi, v vsemi polemikami vred, prave kultne senzacije in odlična medija paša. In pri tem ni važno, koliko denarcev bo terjala ta minljiva radost vprašljivega uspeha in koliko bo moral zanjo odštetiti davkoplăčevalec, ki je morda brez službe in brez upanja, da bi jo kaj kmalu dobil.

Skratka, ob prekomernem medijskem napihovanju uspe San Remu pritegniti vso pozornost množic, sprostiti njihovo fantazijo in evforijo ter razpršiti skrbi in malodušje z odvrnitvijo pozornosti od stvarnih družbenih in gospodarskih problemov.

Februar pa je po tradiciji (in po želji generalne skupščine Združenih narodov) tudi mesec socialne pravičnosti. A glej: medijskega bombardiranja tu ni. Ravno obratno. O tem v časopisu (da o televiziji sploh ne govorimo) skorajda ni besedice. Le tu pa tam kakšna skopa vestička. Kako pa naj bi bilo drugače, ko pa je socialna pra-

vičnost (vsaj po mnenju tistih, ki jih ne tarne ne revščina, ne družbena izključenost, ne brezposelnost in ki odločajo o posvetnih zadevah) eno od tistih vprašanj, ki vzbuja ravno tiste skrbi in malodušje, od katerih je treba, kolikor se da, odvračati pozornost.

Prejšnjo nedeljo, na predvečer 20. februarja, razglasenega za svetovni dan socialne pravičnosti (ki ga noben časopis seveda ni izrecno omenjal) so po vsem svetu potekale drobne pobude raznih nevladnih humanitarnih organizacij. Med temi je mednarodna organizacija Actionaid, ki je med drugim sprožila kampanjo zbiranja sredstev za pomoč podhranjeni skupnosti pokrajine Ankober v Etiopiji. Hkrati pa je v Bologni priredila "flash mob" (hiter nastop množice), med katerim so mladi udeleženci brcali pisane žogice, s čimer so hoteli simbolično povedati, da je treba zbrati s sveta vse družbene krivice. Atipični bolonjski "žogobrc" seveda ni imel niti trohice medijske odmevnosti, kakršne so deležna nogometna prvenstva, ne le ob nedeljah, temveč vsak dan v letu.

Ta umetno ustvarjeni razkorak med sanjskim (in praznim) svetom popevki, filmskih zvezdic in zgodbic, športnih idolov in podobnih (dragih) špasov ter stvarnim (in žal prepolnim) svetom raznovrstnih družbenih problemov, predstavlja pomembljivo značilnost da-

našnjega sistema, ki sloni še vedno na krivicah, neenakosti, izkorisčanju, utvarah in praznih obljudbah.

Marsikaj se je sicer spremenilo in izboljšalo. Današnjih razmer še zdaleč ne gre primerjati s tistimi, denimo, iz fevdalnih časov, ali iz časov trgovanja s sužnji. Marsikaj pa še potrebitno čaka na blagohotnost tistih, ki odločajo. Uveljavljanje socialnih pravic ter sploh človekovih pravic, kakršne določa splošna deklaracija ZN iz leta 1948, je še po božna želja, zlasti v revnejših in neravних predelih sveta.

Generalni tajnik OZN Ban Ki Moon je ob letošnjem svetovnem dnevu dejal, da "socialna pravičnost ni le etična vrednota, temveč je temelj državne stabilnosti in globalnega blagostanja". Dodal je še: da so "solidarnost, enake možnosti in spoštovanje človekovih pravic bistvenega pomena, če želimo sprostiti ves proizvodni potencial narodov in ljudstev". To dejansko pomeni, da je treba vsem ljudem, ne glede na njihovo barvo kože, izvor, jezik, spol, starost, sloj, vero, spolno nagnjenje in telesne ter umske sposobnosti zagotoviti možnost, da bodo lahko zavestni tvorci lastnega razvoja ter soustvarjalci usode skupnosti, v kateri živijo. Vsakršna diskriminacija in izključevanje iz demokratičnih procesov lahko le poglobita razlike, krepita neenakost in hromita svobodo ter demokracijo.

V obdobjih hude finančne in gospodarske krize, kakršno doživljamo danes, so socialne krivice še bolj občutne. Tisti, ki najbolj trpijo za posledicami krize, so prav tisti, ki jim družba ni priznala in ne priznava temeljnih pravic. To so ljudje s skromno izobrazbo, s slabo zdravstveno in socialno oskrbo, priseljenci, kmetovalci brez dostopa do zemlje, ki jo obdelujejo, mlađi brez službe, ženske, ki jim ni priznana vloga v družbi itd. Kriza neizbežno širi tudi revščino. Z dviganjem cen prehrane in energije ter z upadanjem socialnih storitev in uslug so revni in brezposelni obsojeni ne le na vse večje pomanjkanje, temveč tudi na postopno izgubljanje človeškega dostojanstva.

Posebno skrb bi morala družba posvetiti ljudem, ki so zaradi različno pogojene invalidnosti in takšne ali drugačne telesne ali umpske oviranosti potrebeni še večje podpore skupnosti, da bi dosegli vsaj približno enake življenjske pogoje, kot drugi t.i. "normalni" ljudje. Zagotoviti bi jim morala možnost ustreznega izobraževanja in zaposlovanja po njihovi izbiri, možnost javne angažiranosti ter s tem pravico do socialne integracije.

Ob svetovnem dnevu socialne pravičnosti se nujno vprašamo, kakšni so obeti. Bodo vlade upoštevale potrebe, ali pa bo ta dan le dodatna priložnost za lepe besede in prazne obljudbe? Žal ne kaže dobrega. Besede politikov in upraviteljev sicer niso vselej zelo jasne, dejstva pa dokaj jasno govorijo, ne le, da iz finančnega vidika spriča krize in potrebe po varčevanju ni videti na obzoru bistvenega izboljšanja položaja sociale, temveč da rinemo celo vse globlje v poslabšanje. To velja bolj ali manj za vso Evropo in pretežni del sveta. Če na primer nekoliko pobrskamo po računih italijanskega finančnega zakona za tekoči triletje, nas zamrazi ob podatku, da je država od leta 2008 do leta 2011 znižala prispevke krajevnim upravam za socialne potrebe za 78,7 odstotkov. Medtem ko je leta 2008 odstela 2.526 milijonov evrov, jih je lani nakazala le 538 milijonov. Za to leto in prihodnje kaže še slabše. Letos je predvidenih 229,4 milijonov, prihodnje leto pa nekaj 200,8 milijonov evrov. V petih letih naj bi se torej dotacija za socialno Italiji znižala za 90,9 odstotkov. Krajevne uprave, ki so se jim blagajne v zadnjem času prav tako krepko izpraznile, pa same še zdaleč ne bodo mogle biti kot načrtačočim potrebam.

Kaj naj ob tem rečemo? Ukrep seveda najbolj prizadene najšibkejši del prebivalstva (hendikapirane, ostanke, problematične otroke, brezdomce itd.), ki potrebuje takšno ali drugačno pomoč. Prizadene pa tudi tisoči uslužbencev v sociali, ki so ob delovnem mestu.

Tu se samo od sebe ponuja novo vprašanje. Kako je mogoče, da pade glavno breme varčevanja ravno na ramena najšibkejšega sloja prebivalstva. Pred poldrugim stoletjem je angleški sodnik Lord Bowen dejal, da "ko dežuje, dežuje na vse, tako na pravičnega kot na nepravičnega, toda pravičnega dež bolj premoči, ker mu je nepravični ukral dežnik". Ta njegova misel je kot nalašč za današnje razmere: medtem ko se na eni strani ljudje soočajo z vse občutnejšim pomanjkanjem, se na drugi strani izkazuje, da se polni žepi tistih, ki so v prvi vrsti krvni za izbruh krize in ki bogatijo na račun brezvestnega izkorisčanja ljudi in naravnih resurzov, še bolj polnijo.

Kakšno verodostojnost ima ob tem država, ki terja žrtvovanje za izhod iz gospodarske krize od že itak najbolj žrtvovanih, medtem ko močni in premožni, ki so v požrešni sli po nadaljnjem bogatenju krizo pravzaprav zkuhali, lahko nemoteno nadaljujejo svoje posle? Kako je mogoče, da se poklesti vse, kar se poklesti da na družbenem dnu, na vrhu pa je še vedno 42,4 odstotka luk-

suznih plovil, 31,7 odstotka avtomobilov z več kot 185 konjskimi silami in 25 odstotkov športnih letal v lasti davkoplăčevalcev, ki prijavijo davkarji manj kot 20 tisoč evrov letno? Kako je mogoče, da navaden človek lahko še verjame v poštene namene oblastnežev (vključno z Montijem), potem ko na primer obdavljeni dohodek od stanovanj milijonov državljanov naraste za 60 odstotkov, za nepremičnine bank pa le za 20 odstotkov.

In končno, kako je mogoče, da se v splošnem klestenju državnih izdatkov sploh ne oprasnejo vojaški stroški. "Križa ne more omajati temeljne vloge, kakršno ima obramba", je odgovoril obrambni minister Montijke vlade admirala Gianpaola Di Paola na vprašanje, zakaj se tako strahotno zadolžena država, kot je Italija, pripravlja na nakup 131 lovskih bombnikov F35 za skromni strošek petnajstih milijard evrov, ali 124 milijonov evrov za vsako letalo (kar bi, mimogrede povedano, zadostovalo za odprtje 183 otroških jasli). Res je, da je nedavni reformni posegom vladnika nekoliko preuredila vojsko, vendar tako, da bo odslovila 30 tisoč vojakov. S tem se bo seveda obči brezposelnosti pridružila nova izguba delovnih mest. Sejalcem smrti F35 pa se obrambno ministarstvo ne bo odpovedalo, čeprav naj bi jih kupilo 41 manj, kot jih je bilo prvotno predvidenih.

Klestenu vojaških stroškov pa se ne odpoveduje samo Italija. Obrambne sile (ki se žal rade prepogosto spremeniijo v napadane) so povsod v svetu še vedno nekaj, česar se ne gre dotakniti, ker da predstavljajo jamstvo za varnost države. Očitno igra pri tem pomembno vlogo še vedno globoko zakoreninjena miselnost, ki sloni na starolatinskem geslu Si vis pacem para bellum (Če želiš mir, pripravi vojno). Po 11. septembru je vojna postala še bolj goreča poslanstvo, ki je rodilo skoraj mistično doktrino vojaškega izvažanja demokracije, pod kinko katere se preprosto skriva hinavška želja po ščitenju energetskih, strateških in drugih koristi velesil. Neprimereno večjo vlogo potreba po izvažanju demokracije pa odigrava pri vsem tem potreba po izvažanju orožja. Pri tem trgovci in vlade ne gledajo nikogar v obraz. Dokler jim koristi, prodajajo orožja Sadamu, ali Gadafüju, ali Asadu, in ko jim ti ne gredo več po godu, prodajajo orožje njihovim nasprodnikom. V to brezkončno trgovanje so vpletene celo mnoge zasebne družbe, ki prejemajo javna sredstva za humanitarno pomoč in za podporo mirovnim misijam. Trgovina z orozjem je skratka eden najbolj donosnih poslov. Res je, da prinaša smrt in bedo, podpira kriminal in širi kulturo nasilja, a prinaša tudi mafiane denarce in kaj je v današnji družbi bolj mikavnega od tega.

Svetovni dan socialne pravičnosti je mimo. Vprašanje je, kaj bo od njega ostalo. Še večje vprašanje je, če je pravičnost sploh od tega sveta. Že starogrški zgodovinar Plutarh je zapisal, da je pravičnost najredkejša od vseh vrlin. Vse, kar vidimo vsak dan okrog sebe, po skoraj dveh tisočletjih od Plutarhovih zapaženj, le potruje to misel. Toda, kljub vsemu ne gre izgubiti upanja. Predvsem ne smemo biti do tega brezbrizni, kajti, kot bi rekel alternativni duhovnik don Gallo, brezbriznost je osma naglavna pregreha. Prav tako ne gre pričakovati, da lahko pride do pravičnejše družbene ureditve z vrha, da je dovolj prepričati ali prisiliti vladarje, da ustrezeno ukrepa. Pravi zagon mora priti od spodaj navzgor. Spremeniti se mora splošna človeška stavest in doseči tisto raven spoznanja, na kateri bodo rasne, gmotne, spolne in druge razlike izgubile svojo agresivno in nečloveško valenco in na kateri bo gospodarstvo postalo, kot pravimo, "zeleno", ker bo spoštljivejše ne le do človeka, temveč tudi do narave. Skratka, ko zelena barva ne bo le sinonim za barvo dolarja.



**K**atoliški dom - Kulturni center Lojze Bratuž, dve imeni za eno ustanovanje v pet desetletij trajajočem, nepretrganem in uspešnem delovanju.

Ko se je v prvih povojnih letih skupina odgovornih in z navdušenjem in skrbjo prežetih ljudi začela ubadati z mlejšico, kako pridobiti goriškim Slovencem dom, v katerem bi po uničujoči fašistični vihri v novi povojni stvarnosti lahko razvijali svojo ustvarjalnost, predvsem ohraniali svoj jezik in kulturo, oplemenito s krščanskimi vrednotami, se niso spraševali kako in kaj, ampak so kljub vsem težavam in brez kakršnegakoli finančnega zaledja zavihali rokave in začeli z delom. Leta 1952 so ustanovili odbor za gradnjo Katoliškega doma, ki se je nemudoma obrnil na Slovence v Ameriki s prošnjo za denarno podporo. V Clevelandu se je takoj sestavil podoben odbor, za katerega ima posebne zasluge dr. Karel Bonutti. Ta odbor je z izjemno hitro zbrano denarno pomočjo odigral ključno vlogo pri nakupu zemljišča za gradnjo dvorana. Sledila je ustanovitev ožrega delovnega odbora, v katerem so glavno težo nosili predsednik dr. Anton Kacin, tajnik dr. Kazimir Humar, blagajnik Maks Komac in upravnik Cyril Koršič, ki je dobesedno dan za dnem spremjal gradnjo Katoliškega doma in ga nato dolga leta vestno in natančno upravljal, seveda brez kakršnegakoli honorarja.

Tako je bil po nakupu zemljišča in po dolgi trnjevi poti pridobivanja gradbenih dovoljenj pri pristojnih oblasteh leta 1962 slovesno blagoslovjen in odprt Katoliški dom, zgrajen po načrtih arhitekta Giordana Malnija. Za današnje razmere je skoraj nepojmljivo, da je dvorana zrasla iz prostovoljnih prispevkov tukajšnjih Slovencev in rojakov po svetu. Neverjetna solidarnost je povezala naše ljudi brez nepotrebnih besed, želja po preživetju je bila premočna, da bi se sanje ne uresničile. Nov kulturni hram je zaživel v duhu zvestobe narodu, slovenskemu jeziku in kulturi, krščanskim vrednotam in strpnosti. Že od začetka je bil na voljo vsem, »ki dobro v srcu mislijo«. V njem so pridobile sedež različne organizacije: prosvetna društva, pevski zbori, akademsko društvo, dramske skupine, športno društvo, skavti itd. V njem so gostovali umetniki, kulturniki in različne skupine iz Slovenije, takrat še dela Jugoslavije, prestižni pevski sestavi iz različnih evropskih držav, tu se je odvijala tudi gledališka sezona Slovenskega stalnega gledališča iz Trsta itd. O neprečenljivi, bogati dejavnosti obširno govorijo zborniki, izdani ob jubilejnih mejnikih Katoliškega doma - Kulturnega centra Lojze Bratuž in raznih prosvetnih društev. Požrtvovalnosti, vneme, poguma, vztrajnosti, zvestobe, zastonjskega dela in gmotnih žrtv pa ne more zabeležiti nobena knjiga. To ostaja zapisano v zavesti posameznikov, v zadovoljstvu obiskovalcev in zadoščenju po-

budnikov in ustanoviteljev, med katerimi so številni že odšli v večnost, kjer, upamo, uživajo zasluženo plačilo.

Po treh desetletjih uspešnega in nadvse koristnega služenja goriški slovenski skupnosti se je začela jasno oblikovati zamisel o temeljiti obnovi dvorane in sosednjih poslopij bodisi zaradi spremenjenih varnostnih predpisov v zvezi z javnimi zgradbami bodisi zaradi povečanih potreb delovanja. Katoliški dom je leta 1996 zasijal v novi, funkcionalni in estetsko dognani podobi po načrtih mladega goriškega arhitekta Davida Faganelja, ki je s smotro preuredivijo notranjščine in pomembljivo simbolnim preoblikovanjem zunanjščine trdnno umestil kulturni hram v naš prostor. Vso težo obnovitvenih del je nosil neutrudni in požrtvovalni duhovnik Marjan Markežič. Začelo se je novo obdobje. Katoliški dom se je preimenoval v Kulturni center Lojze Bratuž (KCLB), v spomin na svetlo žirje fašizma in opomin vsem, da se nasilje nad sosedom lahko premaga z dostenjanstvom kulture in srčne omike. Novo večnamensko središče je sprejelo tudi Center za glasbeno vzgojo Emil Komel, ki se je preselil iz pretesnih in dotrajanih prostorov na Placuti. Na zelenici pred stavbnim sklopom je bil leta 2002 urejen spominski park, v katerega so do sedaj postavili štiri doprsne kipe zaslужnim osebnostim: Mirku Fileju, Lojze Bratužu, Kazimirju Humarju in Antonu Kacinu. V vseh teh letih je vodstvo KCLB skušalo uravnoteženo ponujati obiskovalcem najrazličnejše zvrsti prireditv. Po osamosvojitvi Slovenije je okrepilo vezi z domovino, odpiralo je vrata italijanskim in furlanskim sosedom, gostilo različne skupine Slovencev in tujcev iz evropskih držav in sveta, predvsem pa je spodbujalo rast domačih skupin, ki so poročilo za obstoj in delovanje Kulturnega centra v prihodnosti. To se vsako leto odraža v že tradicionalnih prireditvah; v desetletjih so se namnožile in predstavljajo nepogrešljiva vsakoletna kulturna srečanja, ki privabijo rojake iz vse Primorske, Avstrije in Slovenije, pa tudi italijanske in furlanske prijatelje. Posebej je treba omeniti delovanje »hišnih« skupin, ki so se povzpeli na zavidično kakovostno raven, čeprav vse njihovo delo temelji na ljubiteljstvu in zahteva od posameznika veliko zrelosti, požrtvovalnosti, predvsem pa ljubezni in odgovornosti do celotne slovenske skupnosti. Kulturno delovanje namreč ni lepotni dodatek, je prostovoljna izbira in življenjski slog, ki bo od posameznika zahvalil vedno težje odločitve.

Hvaležnost nas zavezuje, da se se ob tem jubileju spoštljivo poklonimo spomini vsem, ki so postavili temelje in zgradili ta naš kulturni hram, pa tudi vsem dobrotnikom, ki so v neprijaznih časih največkrat z darom svetopisemske »uboge vdovek« vztrajno podpirali zahtevni načrt. Danes pa ne smemo pozabiti na požrtvovalno vodstvo KCLB, ki v skladu z začetnimi smernicami vestno in strokovno skrbi za programske in usklajeno delovanje tako široke kulturne ponudbe, in na vse, ki s pozornostjo, z razumevanjem, nasveti, duhovno in gmotno podporo spremljajo delo in načrte za prihodnost. Čeprav nam nekateri vizionarji, v tehniko zaljubljeni navdušenci napovedujejo raj na zrobotizirani zemlji, nam bodo le osebni stiki, prijateljsko druženje v različnih interesnih skupinah, delo za skupnost, skrb za duševno in duhovno rast, zvestoba našim koreninam, jeziku in kulturi pomagali premagovati izzive novih časov.

Verena Koršič

(Objavljeno v jubilejni publikaciji)

## KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ V GORICI

# Pol stoletja prehujene poti, plodne in bogate

Deset let od zamisli je bil Katoliški dom na Drevoredu 20. septembra v Gorici predan namenu 25. februarja 1962. Sredi devetdesetih let minulega stoletja je stekla temeljita prenova velike dvorane in njene zunanjosti po načrtu arhitekta Davida Faganelja. Obnovljeni Katoliški dom so preimenovali v Kulturni center Lojze Bratuž in ga slovesno odprli 19. oktobra 1996. Večnamensko središče je zaobjelo več jeder: skavtsko, športno s telovadnicami in igrišči, glasbeno s centrom Emil Komel, veliko gledališko in koncertno dvorano, malo dvorano ter stavbo za sedeže organizacij, društev in za druge dejavnosti, med temi je tudi priprava slovenskih oddaj za Radio Spazio 103



Leta 1953 poslopje na zemljišču, kjer je kasneje nastal Katoliški dom, in januarja 1961 polaganje temeljnega kamna Katoliškega doma (levo), pročelje Katoliškega doma (zgoraj)



ARHIV KCLB



## Teh naših petdeset let

Jurij Paljk

**Petdeset let,  
teh naših petdeset let,  
ko smo tu,  
prijetno ujeti,  
svobodno razpeti,  
med slavje in ponos,  
med minule in prihodnje dni:  
tu smo,  
vaši smo,  
mi smo,  
teh naših lepih, plodnih petdeset let ...**

**In petdeset besed zahvale ni dovolj  
in petdeset misli ni dovolj,  
ko se hvaležni oziramo nazaj,  
da bi modro znali ubrati pot naprej!**

**In petdeset let je petdeset,  
je sto,  
je več,  
je veliko obrazov,  
je veliko dobrih ljudi,  
ki so  
in smo  
in bomo  
in bodo  
s toplino  
in z Božjo pomočjo  
mislili,  
delali,  
sanjali,  
peli,  
gradili,  
ker danes smo,  
ker upamo,  
ker vemo,  
da bomo skupaj še,  
tu,  
zase,  
za druge,  
za dobre ljudi.**

**Iz skromnih korenin dobrega smo zrasli,  
kot drevo življenja smo,  
ko iščemo petdeset besed za petdeset let,  
da bi znali živeti,  
ljubiti,  
razdajati,  
vztrajati,  
še petdeset in več bogatih let.**

**Petdeset let,  
teh naših petdeset let,  
ko smo tu,  
prijetno ujeti,  
svobodno razpeti,  
med slavje in ponos,  
med minule in prihodnje dni:  
tu smo,  
vaši smo,  
mi smo,  
teh naših lepih, plodnih petdeset let ...**

**In petdeset besed zagotovo ni dovolj,  
in petdeset obljud zagotovo ni dovolj,  
ko gledamo naprej,  
ko iščemo nove poti,  
da bi našli pravo pot,  
ko iščemo tople besede,  
ko ne najdemo preprostih besed  
za teh naših polnih,  
lepih,  
bogatih petdeset let!**

**Iz skromnih korenin dobrega smo zrasli,  
kot drevo življenja smo,  
ko iščemo petdeset besed za petdeset let,  
da bi znali živeti,  
ljubiti,  
razdajati,  
vztrajati,  
še petdeset in več bogatih let.**



## FRANKA ŽGAVEC, PREDSEDNICA

# Nič ni več, kot je bilo

*Ponudbe je na pretek, uspešni so, ko je dogodek kvaliteten - Pričakujejo obisk predsednika Danila Türk*

Petdesetletno delovanje Katoliškega doma prej in nato Kulturnega centra Lojze Bratuž je zaobjeto v življenju Franke Žgavec, zadnjih štirinajst let predsednice centra. »Spominjam se slovesnosti ob odprtju Katoliškega doma. Bila sem otrok. Sicer nisem bila v dvorani, a na stranskem hodniku, spominjam pa se polnega odrá in prazničnih občutkov.« Začetki kulturnega hrama se torej ujemajo s kulturnim ozaveščanjem takratnega gorjškega dekleta: »Marijin vrtec sem obiskovala na Placuti, tam sem se nato vključila v dekliški zbor, ki ga je vodila Lojzka Bratuž. Ko je Katoliški dom odprl svoja vrata, se je vanj začelo seliti vse to, kar se je dogajalo na Placuti. V novih prostorih smo imeli vaje zborna Lojze Bratuž, kot članica dekliškega krožka Marijine družbe sem sodelovala pri gledaliških predstavah. Če nisem bila na odru, sem pa bila v dvorani, med publiko zborovskih, gledaliških in drugih dogodkov.«

»Današnji čas ni primerljiv s tedanjim,« nam razlagata sogovornica: »Katoliški dom je nastal v popolnoma drugačnih okoliščinah, in težkih časih, ko ni bilo debarja, bilo pa je veliko dobre volje. Osebnosti, ki so omogočile, da je bil uresničen, bi ga danes verjetno ne prepozname. Spremenjeno je okolje, finančne razmere in oblike kulturnega udejstvovanja. Center Bratuž ni samo dvorana, je večnamensko središče, ustanova s svojo upravo, z rednim delovanjem in lastnimi produkcijami. Deluje kot koordinator vseh dejavnosti, ki se tu odvijajo. Pred petdesetimi leti so v Katoliškem domu imeli sedež društva in pevski zbori, ki so ob raznih priložnostih nastopali na odru, za koordinacijo pa je skrbela Zveza slovenske katoliške prosvete.« Žgavčeva se tudi spominja, kako se je kulturna ponudba neprestano bogatila: »Vrstila so se gostovanja iz Slovenije, a tudi od drugod iz Evrope, prihajalo je do izmenjav s Furlani, oder je začelo uporabljati Slovensko stalno gledališče.« Iz svojega spomina pa potegne tudi manj znan dogodek iz časa, ko se je začela udejanjati zamisel o Katoliškem domu: »Lastnik zemljišča je bil Jud, ki je prisegel, da ga ne bo prodal ne Slo-

vencem ne duhovnikom. Odbor za gradnjo Katoliškega doma je zato odkup zaujal zasebnikoma, ki pa nista izdala, da sta Slovenca. Na neki način je bil Jud opeharjen. Bili so izredno iznajdljivi, saj bi drugače ne premostili neštetih težav: mestne uprave jim niso bile naklonjene, pogoje je postavljala tudi nadškofija. Lastništvo zemljišča in Katoliškega doma je bilo kasnejše primerno urejeno. Lastnika sta danes Fundacija Gorica, v kateri so člani ustanov, ki obvladuje širše zaledje in povezuje ljubiteljske sredine v goriški pokrajini. Operete pa imamo radi, ker združujejo vse dejavnosti, ki so značilne za naš center: pevske zbole, soliste, gledališke skupine, glasbenike ... Vse te sredine izkazujejo veliko življensko silo, šibki smo le na ravni mladostnikov: imamo otroške in odrasle zbole, vmes pa je praznina. Edina izjema je dekliška skupina Bodenča neža. Naj še povem, da je priprava opere z vseh vidikov izredno pozitivna izkušnja za nastopajoče.«

Nove prijatelje zbirajo zlasti po zaslugu likovnih razstav, prav posebno pozornost pa izkazujejo otrokom in mladim: ranje že vrsto let prirejajo Goriški vrtljak v sodelovanju s Slovenskim narodnim gledališčem iz Nove Gorice. »Kar se pa tiče programov za odraslo publiko - opozarja Žgavčeva -, je vse težje napolniti dvorano, ker je ponudbe na pretek. Na majhnem območju je kar lepo število dvoran, vsaka ima svojo identiteto in je našla svoje mesto pod gorjškim nebom. Tako tudi mi. Uspešni smo, ko je dogodek kvaliteten, ko sta izvajalec in vsebina privlačna. Tega se držimo. Vsaka naša izbiha je zato pretehtana, drugače ne bi bili kos stroškom.«

Ob opereti pripravljajo še dokumentarec o 50-letnem delovanju, ki so ga zaupali novinarki Eriki Jazbar in bo prikazan v maju, in likovni natečaj za osnovnošolce. Obžalujejo, da jih do danes še ni obiskal noben slovenski kulturni minister, zato jim bo v veliko zadoščenje, če jih bo obiskal slovenski predsednik Danilo Türk. »Svoj obisk nam je predsednik napovedal na nedavnom sprejemu v Ljubljani,« pravi Franka Žgavec in tako zaključuje: »Vesela sem, dokler lahko delam za našo skupnost. To delo je zdravje.« (ide)



Franka Žgavec

Devetdeseta leta so prinesla nov podvig. Zaradi strogih varnostnih predpisov so bili pred dilemo, če dvorano zapreti ali jo korenito obnoviti. Tedanji lastnik, Katoliško tekskovno društvo, je izbral obnovo, ki je bila kljub zahtevnemu finančnemu zalogaju izpeljana v kratkem času. »S prenovo in preimenovanjem v center Lojze Bratuž, leta 1996, se je spremenil tudi način delovanja. Veliko je povpraševanja po dvorani, s slovenske in italijanske strani, to pa zato, ker ima Goriška bogato kulturno sceno. Tako kot Kulturni dom je tudi nas italijanska javnost pobliže spoznala, ko so bile ostale dvorane v mestu zaprite. Italijanski someščani nas cenijo, radi prihajajo k nam, med njimi imamo prijatelje, s katerimi sodelujemo kot



Na slavnostni akademiji ob jubileju je bila sinoči krstno izvedena kantata »Teh naših petdeset let« skladatelj Patrick Quaggiato je v glasbo preil verze Jurija Paljka (levo). Za Kulturni center Lojze Bratuž so značilni glasbeni (desno), gledališki (spodaj levo) in likovni dogodki (spodaj desno)

FOTO L.K., KCLB

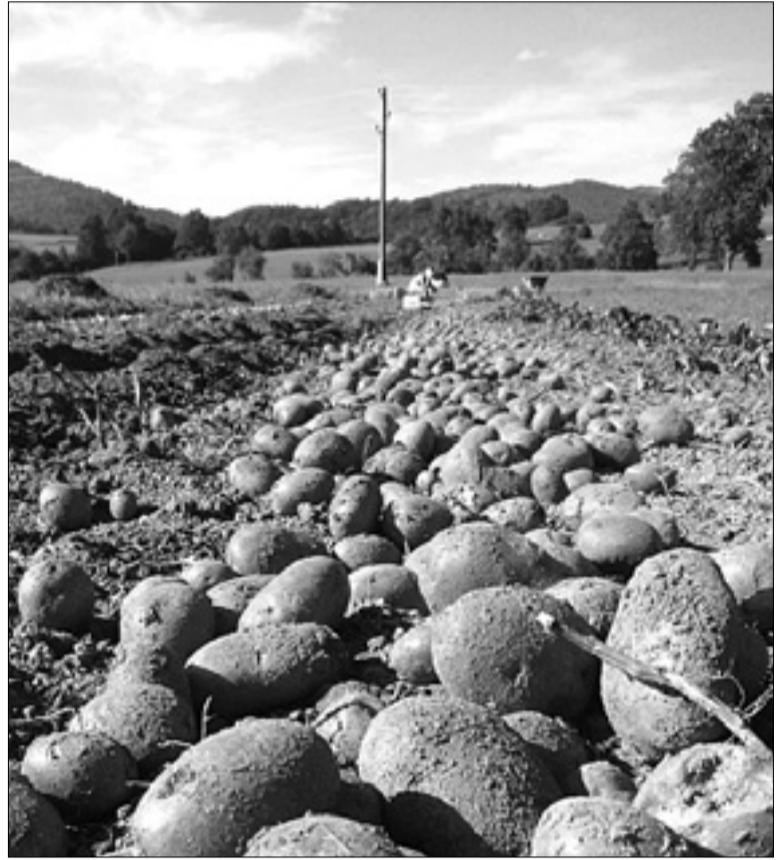




## PRIŠEL JE ČAS NAKUPA

# Semenski krompir za bodočo letino

**Svetovalna služba KZ v sodelovanju z ZKB**



Prišel je čas nakupa semenskega krompirja za prihajajočo letino. Zato smatramo, da je za pridelovalec dobrodošlo, če opozorimo na nekaj najpomembnejših dejstev, ki jih moramo poznavati in upoštevati pri nakupu semenskega krompirja. Vsi v prodajni verigi tega pridelka se morajo zavedati, da s svojim nepravilnim ravnanjem lahko poslabšajo kakovost semena. Če je to daje časa skladiseno v pretoplem prostoru, gomolji vzkajijo, pogosto kaliči prerastejo vrečo in se tudi fiziološko postarajo. Če pa prevoz ali skladiščenje potekata pri prenizkih temperaturah, gomolji lahko zmrznejo in se to po saditi pokaže kot slabši vznik.

### Sorta

Izbira sorte je pomembna za uspeh pridelave. Nekatere sorte so občutljive na prehladna tla, saj lahko gomoljčasto kalijo. Nekatere sorte, posebno zelo pozne, niso primerne za pridelovanje na preveč plitvih peščenih tleh. Sorte se med seboj po namenu in jedilnih lastnostih zelo razlikujejo, zato je pomembno, kakšne jedi iz krompirja najpogosteje pripravljamo.

### Izvor semena

Danes veljajo v EU enotna mera za certifikacijo o kakovosti semena, zato je same po kakovosti, ne glede na izvor, enakovredno.

### Debelina semena (kalibraža)

Seme se v glavnem prodaja v dveh različnih debelinah: standardno normalno debelo seme, kjer so gomolji debeli od 35 do 55 mm in drobno seme debeline od 25 do 35 mm. Nekateri proizvajalci prodajajo seme še v tretji debelini od 35 do 45 mm, tako da ločijo krompir v srednje debel (35-45 mm) in debel (45-55 mm). Velikost in teža gomolja dolčata povprečno število kalečih očes na gomolju, pa tudi njihovo energijo kalitve. Število kalečih očes pri drobnih gomoljih je za približno 40% manjše kot pri debelih. To v nasadu nadomestimo tako, da drobne gomolje sadimo gosteje. Le tako lahko dosežemo zadostno število stebel na kvadratni meter, ki znaša pri jedilnem krompirju od 18 do 25.

### Količina semena

Nemalokrat se zgodi, da manjši pridelovalci (vrtičkarji) sadijo krompir pregosto. Kupijo namreč več semena kot je treba, zato je pridelek manjši, gomolji

drobnejši, nasad pa zaradi pregoste rasti bolj izpostavljen glivičnim boleznjim, predvsem krompirjevi plesni. Gostota saditev je sicer odvisna od namena pridelovanja in sorte ter prej opisane debeline semena, pa vendarle veljajo enaka osnovna pravila določanja gostote saditve. Pri normalni kalibrasi sadimo od 3,5 do 5 gomoljev na kvadratni meter, odvisno od pričakovanega števila in debeline gomoljev pri posamezni sorti in bujnosti rasti. To pomeni okoli 2,5 tone na hektar (25 kg na 100 kvadratnih metrov). Gostota v vrsti je odvisna od medvrstne razdalje, ki naj bo čimvečja, vsaj 60 cm pri zgodnih sortah in 70 cm pri poznih.

### Opis nekaterih sort

Med zgodnjimi sortami bomo navedli pri nas bolj poznane sorte Adoro, Primuro, Madeleine, Marabel, Jaerla, Carrera in Anais.

Adora (barva mesa: svetlo rumena) je zelo kakovostna rodovitna sorta, občutljiva na virusne bolezni, srednje občutljiva na plesen in srednje odporna na plesen na gomoljih. Primerena je za pridelovanje zelo zgodnega krompirja.

Primura (barva mesa: rumena) je starca a še vedno konkurenčna sorta. Je srednje odporna na plesen na gomoljih, občutljiva pa na virusne bolezni. Sorta je primerena za saditev zgodaj spomladni in dobra jedilna.

Madeleine (barva mesa: rumena) je dobro odporna na virusa, na navadno kraslavost ter na krompirjevo plesen, tako na gomoljih kot na listih. Pridelek je velik. Ima odlične kulinarne lastnosti.

Marabel (barva mesa: rumena) velik pridelek zelo dobrega okusa, ni primerena za rahlo pečeno tla. Priporoča se za pečenje in kuhanje, do marca.

Jaerla (barva mesa: rumena) manjši pridelek in pokanje gomoljev, primerena za kuhanje. Carrera (barva mesa: temno rumena) povprečna jedilna sorta, primerena za kuhanje. Anais (barva mesa: rumena) zelo zgodnja, primerena za kuhanje in pečenje. Med srednjimi zgodnimi sortami bomo omenili Arindo, Monaliso, Lauro in Chopina. Arinda (barva mesa: svetlo rumena) je zelo rodovitna, srednje odporna na krompirjevo plesen, manj pa na virusne bolezni. Je odlična jedilna sorta z vlažnim mesom. Monalisa (barva mesa: svetlo rumena) je odporna na krompirjev rak, manj odporna na krompirjevo plesen in na navadno kraslavost. Odlična, vsestransko uporabna sorta. Priporoča se za pečenje in kuhanje. Laura (barva mesa: rumena) je odporna na virusa in na plesen. Pridelek je velik. Dobra jedilna kakovost izrednega okusa. Chopin (barva mesa: svetlo rumena) je kulinarčno vsestransko uporabna sorta. Za srednje pozne sorte navajamo Desiree in Romano. Desiree (barva mesa: svetlo rumena) je pri nas zelo priljubljena sorta s srednjemočnimi stebli, ki so rdeče violičasto obarvana. Je precej odporna proti krompirjevi plesni, zelo občutljiva pa na navadno hrastavost ter virusne bolezni. Občutljiva je na rjavu pečavost. Desiree je kakovostna jedilna sorta za večnamensko uporabo.

Romano (barva mesa: kremno bela) je sorta odporna proti virusom, kraslavosti, plesni na listju in na bolezen črna noge. Pridelek je dober. Vsestransko uporabna in odlična jedilna sorta. Med poznnimi sortami navajamo Kennebec in Agrio.

Kennebec (barva mesa: bela) je še vedno razširjena sorta z dobro jedilno kakovostjo. Je zelo občutljiva na plesen pri gomoljih in poškodbe pri izkopu. Agria (barva mesa: močno rumena) je odporna na virusa in plesni na listih ter gomoljih. Pridelek je zelo velik. Dobra jedilna sorta.

Današnji sortni izbor krompirja je zelo širok zato smo se omejili na tradicionalne sorte, ob katerih pa je v semenarnah še veliko drugih, prav tako kakovostnih.

## ZAVOD AD FORMANDUM - Sprejemajo prijave

# Strokovna tečaja o splošnem kmetijstvu in o upravljanju turistične kmetije

Na zavod uAd formandum sprejemajo prijave na tečaje iz kmetijskega področja, ki so predvideni v deželnih zakonih št. 25 iz leta 1996 ter št. 19 iz leta 1988.

### Splošno kmetijstvo

Potrdilo o uspešno končanem tečaju je nepogrešljiv dokument za vsakogar, ki želi koristiti prispevke, namenjene kmetijski dejavnosti. To velja predvsem za mlade, ki se nameravajo posvetiti kmetijski dejavnosti in lahko samo z omenjenim potrdilom dokažejo svojo poklicno usposobljenost. Ne glede na koristnost pridobljene diplome je tečaj iz splošnega kmetijstva strokovna obogatitev, saj zajema vse najvažnejše aspekte te gospodarske dejavnosti. Tečaj je namenjen polnoletnim osebam, ki se s kmetijstvom že ukvarjajo, in tistim, ki jih sektor zanima. Vsebine zadevajo splošno kmetijstvo,

tehnike gojenja rastlin (vinogradništvo, oljkarstvo, sadjarstvo, zelenjadarstvo, cvetličarstvo), živinorejo, ekonomiko kmetijstva in upravljanje podjetja. Predvidene so praktične vaje na terenu in vodenim ogledi kmetij. Tečaj traja 150 ur.

### Upravljanje turistične kmetije

Tečaj usposablja za vodenje kmečkih turizmov, hkrati pa omogoča tečajnikom, ki ga uspešno zaključijo, koriščenje subvencij, ki so predvidene po deželnem zakonu 25/1996. Tečaj je namenjen kmečkim podjetnikom in tistim, ki jih ta sektor zanima. Vsebine zadevajo ekonomiko in vodenje kmetijskega in agriturističnega podjetja; HACCP v živilskem sektorju, prehrambeno tehologijo (obdelava hrane, sira, mesa), pripravo tipičnih jedi s praktičnimi vajami

## NASVETI STROKOVNJAKA

# Čas za zimsko obrezovanje trte

**Magda Šturmán**

Februar je najprimernejši čas za obrezovanje vinske trte. Pravilno obrezovanje je bistvenega pomena, saj močno vpliva na kakovost pridelka. Namen obrezovanja je tudi, da damo trti začeleno vzgojno obliko. Z obrezovanjem trte začnemo, le če temperature niso pod ničlo, drugače počakamo. Veliko vinogradnikov obrežuje že jeseni. Če so naše vinogradniške površine manjše, pa je najbolje, da z obrezovanjem počakamo na konec zime. Obrezane trte so namreč bolj občutljive na zimske pozebe, kot neobrezane. Obenem zgodaj obrezane trte spomladji prej brstijo. Z obrezovanjem in jeseni začnejo le večji vinogradniki, ker je utemeljen strah, da jim na spomlad zmanjka časa za redno rez. Če obrezujemo jeseni, moramo počakati, da vsi listi odpadejo. Zeleni listi jeseni namreč še vedno asimilirajo sladkorje, ki jih rastlina kopči v korenine in deblo. To poveča odpornost trte na pozebe. Prav tako je važno, da z obrezovanjem ne odlăšamo preveč. Opraviti ga moramo pred solzenjem trt, da ne bi izgubili dragocenih hraničnih snovi.

Obrezovanje trte ni enostavno opravilo in težko ga je opisati v nekaj odstavkih, saj zahteva veliko izkušnje. Posebno ko gre za manjši vinograd, je dobro, da ga obreži vedno ista oseba, tako da z rednim opazovanjem spremja učinkovitost rez in si zapomni morebitne napake.

Za vinogradniško panogo je ob obrezovanju najbolj dragopravilo. Vendar obstaja temeljna razlika, in sicer, da je trtatev strnjena na kratek čas in torej potrebuje več delavnih rok, obrezovanje pa lahko opravimo v večjem časovnem razmahu in število rezačev-obrezovalcev lahko skrčimo na minimum. Pri trti odstranimo veliko več lesa, kot pri sadnem drevoju, saj je normalno, da odrežemo tudi do 80 - 90 % lanskoletnega lesa. Važen faktor je število očes na hektar. Manj očes pustimo na rastlini, močnejši bodo poganki, ki se iz njih razvijejo. Za pridelavo kakovostnega grozdja naj bi očesa ne presegla 60.000 - 80.000 na hektar, to se pravi 6-8 očes na kvadratni meter. To je zelo približen podatek in je zelo odvisen od številnih faktorjev. Za kakovostno grozdje z velikimi grozdji pa naj bo število očes na kvadratni meter do 4-5. Manjše je število trt na hektar, več naj bo očes na trto. V glavnem pustimo več očes na močnih in bujnih rastlinah, manj očes pa na bolj šibkih rastlinah. Če se bomo poleti zaveli, da je očes preveč in da bo nastavek grozdja preobiljen, bomo to uravnali z odstranitvijo grozdic.

Vzgojni oblik je veliko in izbira je odvisna od številnih dejavnikov, predvsem od lege in podnebja. V vsakem vinorodnem območju obstaja primerna vzgojna oblika. Za vse oblike pa veljajo skupna pravila obrezovanja. Važno je, da poznamo nekaj osnovnih načel fiziologije trte. Trta praviloma rodi na pogankih, ki zrastejo iz letosnjih očes in ki se nahajajo na enoletnem lesu (rozgah). Slednje so zrasle lani iz dvoletnega lesa. Rozge iz starega lesa praviloma niso rodne (jalovke), razen izjem, na primer pri zelo rodnih sortah. Po navadi so osrednja očesa na rozgi tista najbolj produktivna, a to je odvisno tudi od sorte in od gnojenja. Nekatere sorte dobro rodijo na prvih očeh. Take so primerne za vzgojne oblike, kjer režemo rodn les na kratko. Razvoj grozdjev je v obratnem razmerju z razvojem mladič na istem šparonu ali trsu. Navpični položaj rozge pospešuje vegetativni razvoj, upognjeni pa rodnost.

Preden se lotimo dela, si najprej ogledamo trte in ocenimo rast v prejšnjem letu. Po navadi je pridelek najbolj kakovosten na rozgah, ki so dolge vsaj 1 meter in debele od 7 do 10 milimetrov. Debeleje rozge imajo predeloge internodije in večkrat tu di nedozorena rodnna očesa. Kraje rozge nastanejo takrat, ko je trta preobremenjena ali če je trta osenčena. Po navadi dajejo manj kakovostne grozde. Pri obrezovanju odstranjujemo predvsem šibke, obolele in nepravilno olesene mladiče. Pazimo, da z obrezovanjem ne premaknemo rodnosti predaleč od debla, da ne bi imeli preveč lesa. Zato moramo puščati vedno mladiče, ki so pogname najbližje deblu. Pri reži odrežemo rozgo 1 do 1,5 centimetra nad zadnjim očesom, rahlo poščivo do očesa. Pri tem moramo uporabljati res dobre in ostre škarje. Izrojene veje ali stari les odstranimo 0,5 cm od osnove bodočega rodnega lesa pravokotno na odrezan les, da je rana čim manjša. Po navadi izrežemo tudi vzgojni čep, ki bo služil kot podlaga za rodn les v naslednjem letu. Slednji naj bo vedno pred rodnim lesom, da se stari les preveč ne podaljša. Držati moramo trto nazaj, kot se temu pravi. Včasih je potrebno obnoviti stari les. Vzgojimo čep na kaki jalovi mladiči in komaj naslednje leto stari les odstranimo.

Če je odrezani les zdrav, ga lahko po končanem obrezovanju zmeljemo in potrosimo po vinogradu, da povečamo organsko snov v zemlji. Če pa smo imeli v prejšnjih letih probleme z boleznjimi, kot so črna pegavost, kap vinske trte ali hiranje vinske trte, moramo odrezani les odstraniti iz vinograda ali ga uničiti. Bolne trte moramo obrezovati posebej in škarje razkužiti, da ne bi prenesli bolezni na zdrave rastline.

Po končanem obrezovanju je dobro, da pregledamo obstojnost kolov in žic ter jih po potrebi popravimo ali zamenjamo. Nato trte povežemo.



v kuhinji; marketing in psihologijo prodaje. Tečaj traja 100 ur.

Tečaje bodo izvajali v Trstu, Gorici in Špetru. Zainteresirani naj se čim prej zglasijo na sedežih Ad formanduma, in sicer: v Trstu (ul. Gim-

nastica 72 – tel. 040.566360; ts@ad-formandum.org), v Gorici (Korzo Verdi 51, tel. 0481.81826, go@adformandum.org) in v Špetru (ul. Alpe Adria 61, tel. 0432.727349, ud@ad-formandum.org).



# Latvijci na referendumu zavrnili uradni status ruskega jezika



Levo: russka pravoslavna cerkev v središču Rige priča o prisotnosti Rusov v Latviji še veliko pred sovjetsko zasedbo. Desno: grafični prikaz izidov referendumu v državi. Samo na jugovzhodu se je večina izrekla za uradni status ruščine. Spodaj levo: premazan dvojezični napis v Rigi. Spodaj desno: nasprotniki ruščine na volilnem zborovanju.

Latvijci so na referendumu prejšnjo soboto z veliko večino zavrnili predlog, naj ruščina postane drugi uradni jezik v Latviji. Po podatkih osrednje volilne komisije po vseh pretehtih glasovih je proti uvedbi ruščine kot drugega uradnega jezika glasovalo 74,8 odstotka volivcev, 24,9 odstotka pa jih je bilo za, počrnočajo tiste tiskovne agencije.

Referendum so v tej nekdanih sovjetskih republik, kjer je sicer tretjina prebivalcev ruskega rodu, sklicali, potem ko je parlament v Rigi decembra lani skoraj soglasno zavrnil peticijo pobudnikov, gibanja ruske manjšine Materni jezik, da bi ruščina postala drugi uradni jezik. Pobudniki so za peticijo zbrali potrebitno podporo desetih odstotkov volivcev, zato so bile oblasti primorane sklicati referendum.

Referendumsko pobudo je moralna za veljavnost glasovanja podprtiti polovica vseh volilnih upravičencev, to je okoli 770.000 ljudi, pri čemer pa ima le okoli polovica rusko govorče manjšine v 2,2-milijonski Latviji volilno pravico.

Referendumsko udeležba je bila sicer 70,7-odstotna, ena najvišjih po osamosvojitvi Latvije leta 1991, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

Na izide referenduma se je že odzval latvijski predsednik Andris Berzins, ki je dejal, da je rezultat jasen. »Velika večina latvijskih državljanov je izrazila nedvoumno podporo eni od osnovnih ustavnih vrednot - nacionalnemu jeziku,« je Berzins poudaril v izjavi za javnost.

»Referendum ni niti začetek niti konec poti. Bil je velik iziv in za vse nas je bil zelo poučen,« je še dejal Berzins,

ki meni, da je sedaj čas za začetek »resne razprave«, poroča AFP.

Več spodbudnih besed pa je za poraženo rusko manjšino našel latvijski zunanjji minister Edgars Rinkevics. »Vaši glasovi kažejo, da moramo opraviti še veliko domače naloge, da pomagamo znatenemu deležu prebivalstva spremeti latvijsko državo in njenne vrednote za svoje. Veliko se jih počuti odtujeno in zanje je bilo glasovanje možnost izraza protesta,« je dejal Rinkevics, ki obljublja začetek javne razprave o pereči problematiki statusa ruske manjšine.

Eden od pobudnikov referendumu Vladimirs Lindermans pa je po poročanju nemške tiskovne agencije dpa priznal pričakovani poraz, je pa izrazil zadovoljstvo ob volilni udeležbi. Kot je počudil, je bil cilj referendumsko pobude začeti dialog v državi, in to je pobudnikom uspelo. »Referendum ni konec, temveč šele začetek,« je poudaril in dodal, da bo ruska manjšina nadaljevala svoja prizadevanja za enakopraven položaj v Latviji.

»Zdaj bomo videli, ali so ljudje prizadeleni na odprt dialog z rusko skupnostjo. Pokazali smo, da ruščina tu ni tuj jezik,« je še poudaril Lindermans.

Na izide latvijskega referendumu pa se je odzval tudi Rusija, ki meni, da slednji ne odražajo pravega odnosa družbe do ruščine. »Izidi referendumu še zdaleč ne odražajo pravega odnosa države (do vprašanja), saj je bilo 319.000 (rusko-govorečih) nedržavljanov prikrajšanih do pravice izraziti svoje mnenje, četudi jih je bilo veliko rojenih v Latviji ali pa tam že dolgo živijo,« je v izjavi za javnost sporočilo rusko zunanje ministrstvo.

Baltska država, ki je leta 2004 postala članica Evropske unije in Nata, je bila do osamosvojitve leta 1991 pol stoljetja del Sovjetske zveze.

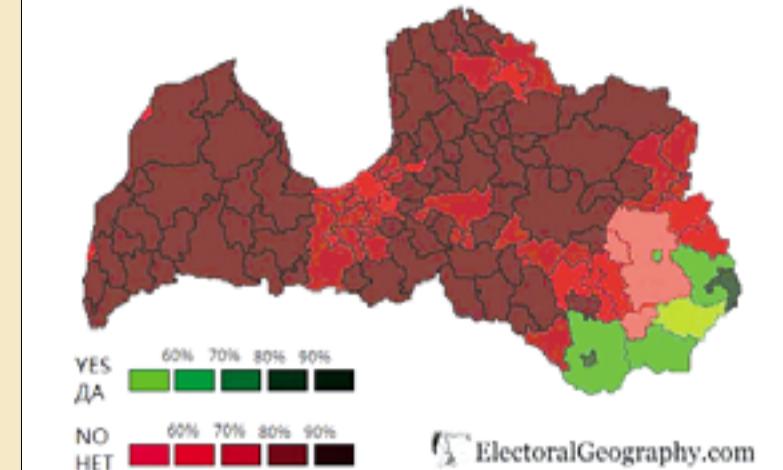
V času nekdajne Sovjetske zveze je Kremelj na ozemlju Latvije načrtno naseljeval Ruse, ruski jezik pa je bil tam povsem del vsakdana. Prav zaradi tega so se Latvijci po letu 1991 še posebej trudili, da se čim bolj in čim hitreje otresejo vseh posledic sovjetskih časov, ki so jih mnogi dojemali kot okupacijo.

V okviru tega je latvijski jezik, ki pripada baltski veji indoevropskih jezikov, postal edini uradni jezik v državi, vsak, ki je želel pridobiti latvijsko državljanstvo, pa je moral opraviti jezikovni izpit.

Poštevno je prišlo v Latviji do svojevrstnega fenomena, saj v tej državi še danes živi kar 320.000 ne-državljanov, praviloma ruskega rodu, kar je približno 15 odstotkov celotne populacije. Imajo sicer pravico do bivanja, a občutno manj državljanovih pravic od ostalih Latvijev. Med drugim ne morejo voliti, prav tako pa med drugim ne smejo biti zaposleni v državni upravi. (STA)

## Kaj, če bi ruščina postala uradni jezik EU?

Референдум по статусу русского языка в Латвии, 2012  
Latvian Russian Language Referendum, 2012



V Bruslju so se že bali: če bi bil namreč referendum v Latviji uspešen, bi ruščina postala uradni jezik ne le Latvije, ampak posledično tudi Evropske unije. Šlo je sicer samo za teoretično možnost, saj so vse javnomenske ankete kazale na zmagajo nasprotnikov uradnosti ruskega jezika; v to so bili tako prepričani, da je tudi uradna govornica Evropske komisije Kristine Berzina že teden pred volitvami napovedala, da »bo do rezultati tako visoki, da se to ne bo nikoli zgodilo« in s tem prekršila eno izmed nezapisanih, vendar svetih pravil EU, da se namreč ne vmešuje v notranjepolitična vprašanja posameznih držav članic.

V skladu z veljavnimi pravili so v EU vsi uradni jeziki enakopravni, vendar morajo biti za uvedbo novega uradnega jezika izpolnjeni nekateri pogoji. Temeljni pogoj je, da so lahko uradni jeziki EU samo uradni jeziki njenih članic.

Poleg tega mora biti jezik omenjen v ustavi te države, vladu te države mora zaprositi za uvedbo tega jezika kot novega uradnega jezika EU in vse druge države članice morajo soglasno sprejeti novi uradni jezik. Torej, če bi ruščina postala uradni jezik Latvije, bi lahko ta Svet EU zavrsila, naj jo prizna tudi kot uradni jezik EU, a s tem se morajo strinjati vse članice EU, je pojasnil tiskovni predstavnik Dennis Abbott.

Članice EU po besedah tiskovnega predstavnika doslej še nikoli niso zavrnile prošnje ene od držav unije, da bi njen uradni jezik postal uradni jezik EU.

Ob tem je Abbott pojasnil, da lahko v primeru, če je nek jezik v ustavi članice unije določen kot souradni jezik, na primer katalonščina, baskovščina in galicijsčina v Španiji, ta članica institucije EU prosi za tolmačenje ali prevod v te jezike, vendar stroške krije sama.

Od širitev na deset srednje- in vzhodnoevropskih držav leta 2004 se je število uradnih jezikov v EU več kot podvojilo - prej jih je bilo enajst, zdaj jih je 23.

V komisiji so v preteklosti že večkrat poudarili, da bo pričakovani novih širitev EU eden največjih iz-

zivov evropske politike večjezičnosti zagotoviti dolgoročno vzdržnost sedanje jezikovne ureditve.

V povezavi s štirimi državami, ki so bile republike nekdajne Jugoslavije in se njihovi jeziki med seboj le malo razlikujejo, je bilo v Evropskem parlamentu v preteklosti že slišati zelo kontroverzne predloge, da bi bil v EU le en uradni jezik - srbohrvaščina.

Ta ureditev naj bi bila smiselna po vzoru Avstrije in Nemčije - uradni jezik v EU je nemščina - ali po vzoru francosko-flamsko-nemške Belgije in Nizozemske - uradni jezik je nizozemščina.

Bivši evropski komisar za večjezičnost Leonard Orban je sicer pred leti napovedal, da bo o teh »zelo občutljivih« vprašanjih »še veliko razprave«.

Tatjana Zdanoka, rusko govorča evropska poslanka iz Latvije, pa ni gledala tako daleč. Njen pogled se je omejil na krajevno stanje in je že v referendumski kampanji jasno povedala, saj bi bil velik uspeh, če bi dosegli, da ruski izvoljeni predstavniki lahko v svojem jeziku govorijo na zasedanjih občinskih skupščin; s tem bi jim olajšali delo, obenem pa bi se počutili v večji meri navezani na državo.

Sicer pa je bil referendum reakcija na stališča skrajno desne stranke v vladni koaliciji, Nacionalnega zavezništva, ki je zahtevalo ukinitve poučevanja ruščine v latvijskih šolah. Proti referendumu pa so se izrekli domala vsi: predsednik vlade Valdis Dombrovskis je državljanje pozval, naj glasujejo proti, predsednik republike Andris Berzins pa jih je povabil, da »zaščitijo latvijski jezik.«

Tatjana Zdanika vse to ocenjuje kot revanšizem zaradi rusifikacije, ki jo je Sovjetska zveza izvajala v Latviji. Prepričana je, da so leta 1990 za to obstajali razlogi, teh pa v letu 2012 ne bi smelo več biti.

Za številne Latvije pa je cestotna zadeva samo »nevihta v kozarcu vode«. Tako meni tudi predstavnica Evropske komisije Berzina, ki je dejala, da v vsakodnevni življenju problemov sploh ni, ker v Latviji Latvijci govorijo ruščino in Rusi govorijo latvijsčino.





IZ KNJIGE NOVINARJA GRŠKE TELEVIZIJE IN DRUGIH VIROV

# Kako si je Grčija počasi tlakovala pot do prepada

Aljoša Fonda



Levo prizor iz ene izmed številnih demonstracij v Atenah (19. februarja), desno raztrgana grška zastava s Partenonom

ANSA



**K**ljub temu, da so finančni ministri držav evrskega območja končno sprejeli rešilni sveženj, ki predvideva 130 milijard evrov pomoči in odpis 107 milijard evrov dolgov (tej vsoti naj bi se odrekli zasebni upniki, med njimi imajo največji delež francoske banke in podjetja, skupni krediti zasebnikov pa znašajo 200 milijard), ostaja položaj Grčije skrajno negotov. To je namreč že drugi sklop rešilnih ukrepov, medtem pa je država vstopila v peto zaporedno leto recesije, ki so jo varčevalni ukrepi še poglorili. Grki so besni, ker so v nekaj letih izgubili ogromno, nazadnje jih bodo znižali še minimalne plače, izhoda iz krize pa ni videti. 12. februarja so množično protestirali po atenskih ulicah, najbolj nasilne skupine so s požiganjem in drugimi vandaliskimi dejanji razdejale dober del mestnega središča.

Kako pa je država, zibelka demokracije in evropske kulture, zašla v to slepo ulico? Marsikatera površna razлага grške krize je zelo poenostavljena ali pa povsem zavajajoča. Predvsem nacionalisti, komunisti, nasprotniki globalizacije in tudi dober del zmernih levicarjev po vsej Evropi dajejo velik poudarek odgovornostim Evropske unije, Evropske centralne banke in Mednarodnega denarnega sklada, predvsem pa iščijo krivca med bonitetnimi agencijami in »zlobnimi špekulantmi« na svetovnih finančnih trgih, ki da so Grčijo potopili. Aktualna je teorija zarote, ki vključuje vse omenjene osebke. Nekatere institucije in države imajo gotovo slabo vest. Evropska unija je bila z Merklovo in Sarkozyjem na čelu skrajno neodločna, ukrepala je daleč prepozno. Varčevalni ukrepi, ki jih Grčija mora izvajati po ukazih t. i. »trojke«, so v zamudi še bolj ostri in neprebavljivi, poleg tega pa so grško gospodarsko silko še poslabšali. Ukrepanje je bilo po splošnih očeh doslej neučinkovito. Že zelo bolni grški trg pa je bil, kot se običajno dogaja, podvržen navzkrižnemuognju borznih investorjev. Vse to pa je v glavnem kronika zadnjih dveh, treh let, saj zadeva dogodke, ki so sledili izbruhu grškega dolžniškega požara. To so posledice krize, ne pa njeni vzroki. Potem je upravičeno govor o interesih Nemčije, Francije in drugih držav, ki so zadolženi Grčiji veskozi prodajale dragorazvoje in tako večale njena dolbove, pa tudi o banki Goldman Sachs, ki je pred desetletjem z zvijočo pomagala »polepšati« grške račune in ji tako zagotoviti vstop v evro. Vse to je res, kakor je res, da ljudje ponaredijo bilanco, ko ugotovijo, da imajo v blagajni že zelo hude probleme.

Evropske levensredinske stranke, vključno z Demokratsko stranko v Italiji (tudi v Trstu), so se upravičeno hudovala na neodgovorne grške konservativce, ki so med vladanjem iz volilnih razlogov egoistično utajili proračunske podatke in tako lagali evropskim institucijam. Zamolčale pa so drugo plat medalje. Bilanci so ob po-

moči Goldman Sachsa prvi ponaredili njihovi zaveznički, socialistična stranka Pasok, ko je Grčija pod vodstvom Kostasa Simitisa vstopala v območje evra. Leta 2001 je vlada s pomočjo te banke in spornih naložb prikrila 2,6 milijarde evrov dolgov. V Grčiji pa so v zadnjih tridesetih letih, ko se je javni dolg dokončno razbohotil, več kot dvajset let vladali prav socialisti.

»Temejni problem evropskih držav so dolgo. Težave so nastale, ker izdatki daleč presegajo prihodek. To je zelo preprosto. Vse ostalo je obroben.« To je bilo izhodišče, s katerim je nekdanji italijanski premier in ekonomist Romano Prodi pred meseci uvedel niz televizijskih predavanj na postaji La7. Sam grški izraz »ekonomija« pomeni navsezadnjie »upravljanje svojega doma« oz. premoženja. Če bomo vprašali kateregakoli ekonomista, ki nima političnih predpisov, nam bo povedal, da so si Grčija, Italija in druge pretežno južnoevropske države krizo »skuhale« same, in sicer v zadnjih 30 ali 40 letih. Medtem ko v levičarskih krogih slišimo, da je kapitalistični sistem zaredel v nepovratno krizo, se evropske države spopadajo z drugim problemom. V krizi je evropski model socialne države - še zlasti njegovih sredozemskih različic. Predsednik Evropskega sveta Herman Van Rompuy je pred dvema letoma opozoril, da »ne moremo več financirati svojega socialnega modela, ker z enodstotno rastjo ne bomo odigravali nobene vloge v svetu«. Washington Post pa je 11. maja 2010 prispeval, da bodo »evropske vlade znova napisale povojno socialno pogodbo, ki je bila do delavcev in upokojencev radodarna, ob starjanu populacije pa je s časom postala vse bolj nevzdržna«. To naj bi se danes počasi udejanjalo in v ta okvir sodi tudi reforma trga dela, ki zadeva ne samo Italijo in Grčijo, ampak tudi Španijo, Portugalsko in druge evropske države.

Javni dolg se je tako v Italiji kot Grčiji zelo povečal v osmedesetih letih, v obeh primerih so bili na vlasti socialisti (v Italiji s Krščansko demokracijo). Kakor piše prof. Sandro Brusco (vodja ekonomskega oddelka na univerzi Stony Brook v New Yorku), je Bettino Craxi leta 1983 prevzel vajeti Italije, ki je pravkar prebolela gospodarsko krizo. Kljub pozitivni mednarodni konjunkturi in stabilni vlasti pa je Craxi iz volilnih razlogov (in v okviru sistema, ki ga je pozneje razkrila preiskava Tangentopoli) neodgovorno zapravil edinstveno priložnost za reševanje državnih proračunskih težav. Raven javnih prihodkov je ohranil daleč pod nivojem izdatkov, tako primanjkljaj kot javni dolg pa sta neverjetno poskočila. Javni dolg se je v samih štirih letih z 69% povzpel na 88,5% BDP. Trend se je potem nadaljeval. Samo levensredinske vlade - v glavnem Romano Prodi - so javni dolg nekoliko omejile, medtem ko so ga razne Berlusconijeve vlade še povečale in danes presega 120% BDP.

Kako je bilo v Grčiji, pa lahko bremeno v knjigi Come la Grecia (Kakor Grčija) novinarja Dimitrija Deliolanesa, ki je

že trideset let dopisnik grške javne televizije ERT iz Rima. V delu, ki je izšlo septembra lani, podrobno analizira grško politiko in razne gospodarske sektorje ter s kopico podatkov razlaga, kako je bila tlakovana pot do roba prepada. Grčija, ki je bila v preteklem stoletju že podvržena italijanski in nemški okupaciji ter državljanški vojni, se je leta 1974 znebila še demletne vojaške diktature, zato katero je bila značilna predvsem velika zaostalost. Po povratku demokracije je bilo pričakovati, da se bo Grčija naglo posodobilna, kar pa se je le delno zgodilo.

Za glavni dve grški stranki, ki sta krogili usodo naroda v naslednjih desetletjih - desnosredinski Novo Demokracijo in levensredinski Pasok - so (bili) značilni »plemenna ureditev«, klientelizem, korupcija ter povezave z vplivnimi podjetniki iz sektorja javnih razpisov za oddajo del. V ta krog poslovnežev sodi tudi večji del založnikov, ki se danes nadzirajo zasebne medije in pogačujejo politiko. Preostale stranke, levica in desničarske, se večinoma niso okoriščale z oblastjo, nekaterih sploh ni zanimalo morebitno sodelovanje v raznih vladah. V veliki koaliciji, ki odhaja iz vladne palace, so sedeli tudi desničarji stranke LAOS, ki izvirajo iz neofašističnih gibanj. Komunistična stranka (KKE) je doživelila več prestresov in delitev, danes pa so njeni glavni nasprotniki preostale levica stranke, ki črpajo glasove iz istega volilnega bazena. O izkušeni generalni tajnici komunistične stranke Aleki Papariga pa avtor piše, da je »stranki vslila dvojni zusuk: političnega - na levo - in časovnega - v trideseta leta prejšnjega stoletja«. Edini sindikat, ki je imel svoje zastopnike v upravnih svetih javnih družb, pa je bil s svojimi načelnimi zahtevami soudeležen pri gradnji nevzdržnega sistema, ki je nazadnje eksplodiral.

Eden ključnih virov grških problemov je po Deliolanesovem pisaju klientelizem. Ta sistem so od konca državljanske vojne (1949) uporabljale desničarske vlade, nato pa se ga je na debelo poslužil še vojaški režim, ki ni imel ljudske podpore, zato si je zvestobo Grkov skušal nakopati s programi množičnega zaposlovanja režimu prijaznih državljanov. Javni sektor je začel neučinkljivo rasti. Leta 1981 je socialistična stranka Pasok dobra porazila konservativce in prvič razbila njihov monopol nad državnim birokratskim aparatom. Zmagovalec in novi predsednik vlade je bil popularni Andreas Papandreu. Njegov oče Georgios je bil zadnji prvi minister pred državnim udarom iz leta 1967, njegov sin Jorgos pa je vodil Pasokovo vlado do lani zdaj zapušča še mesto strankarskega vodje. Andreasa Papandreuja so na volitvah izpred 31 let nagradili različni sloji, ki so verjeli v obljuhljene socialistične reforme. Kmalu pa je tudi Pasok podlegel vojski »klientov«, ki so v zameno za svoje glasove in zvestobo stranki do zadnjega kotička napolnilni vse sektorje javne uprave. Papandreu se je poleg tega zavzel za nacionalizacijo zasebnih podjetij v stiski in

ustanovil še vrsto družb z javnimi participacijami v transportnem, obrambnem in zdravstvenem sektorju. Najrevnejša v dvanajstici držav članic Evropske skupnosti je svoje javne izdatke v nekaj letih ne-pojmljivo pomnožila, piše v svoji knjigi grški novinar. To politiko plačujejo Grki še danes. Ob koncu osemdesetih, ko je Pandurev odstopil, je bila polovica grškega BDP odvisna od države. Vpliv politike na celotno grško delovno silo pa se je v primerjavi z obdobjem pred vojaškim državnim udarom podvojil.

Masovno zaposlovanje javnih uslužencev je dolgo predstavljalo učinkovito volilno oružje, ki sta se ga redno posluževali obe veliki stranki - konservativci in socialisti. Oboji so svojim potencialnim volivcem (oziroma prebivalcem naklonjenih volilnih okrožij) pred volitvami obljuhljali delovna mesta v javnem sektorju, zmagovalec pa je obljuhlje običajno držal. Lani so petino aktiven grške delovne sile (skupno 4,5 milijona delavcev, izključen je približno milijon delavcev, na črno) predstavljali javni uslužbeni. Če pa upoštevamo samo odvisne delavce, je delež javnih uslužbenec skoraj 50-odstoten, medtem ko je v industriji zaposlenih le 20% odvisnih delavcev. Če k temu dodamo dejstvo, da dober del zasebnih podjetij dela neposredno državo in je od nje odvisen, postane jasno, da »evropsko gospodarstvo temelji na konkurenčnosti, grško pa na državi«, kakor je v eni izmed neštih mrzličnih parlamentarnih razprav zadnjih treh let dejal nek grški poslanec, ki ga avtor citira v knjigi. Grški pokojninski sistem pa je na robu kolapsa.

Pot privatizacije je bila neizbežna, razne vlade so se jih lotile, nazadnje Jorgos Papandreu in njegov naslednik - »grški Monti« Lukas Papademos, nekdaj podpredsednik ECB. Deliolanes v svojem delu podrobno opisuje še druga področja, pri čemer na primer izpostavlja tudi svetle izjeme, kot je dokaj zdrav sektor znamnenih grških ladjarjev in nekoč napredno vlaganje v alternativne vire energije. Grčija pesta poleg vsega drugega tudi bolestna urbanizacija in centralizacija oblasti. Medtem ko ima podeželje skromno težo, so Atene zaradi slabega upravljanja postale dekadentno in nevarno mesto, v mestnem središču je vse bolj vpliven kriminal. Gospodarska kriza pa je v državi, ki je pred nedavnim pod vodstvom Pasokovega notranjega ministra doseglja pomembne uspehe v boju proti domaćim terorističnim skupinam, obudila delovanje starih in novih prevratniških celic, ki pa so baje slabo organizirane. Bolj kot ideologija, je za nekatere od teh značilno sodelovanje z navadnimi kriminalci.

Zelo strogo do grških politikov je tudi atenski dnevnik Kathimerini. V kolumni, ki ga je prejšnji teden objavil italijanski teden Internazionale, piše, da so Grki v pozarilih, ki so 12. februarja izbruhnili v centru Aten, izgubili precej več kot del plač, pokojnini in prihrankov: »V nevarnosti sta naša identiteta in civilizacija. Če nam ne

bo uspelo ostati v evroobmočju, če se bomo znašli na obrobju Evrope, bomo poraženi, ponižani in sami.« Kolumnist Nikos Konstandaras piše, da se Grčija tudi po vstopu v evro ni otresla napak, ki jo že dolgo zaznamujejo. »Smo prvi v Evropi po številu odsodb Evropskega sodišča za človekove pravice, po zločinu proti okolju ter neučinkovitosti pravosodja. To ni slučaj.« Pa še: »Glasovanje parlamenta glede varčevalnih ukrepov in odločitve evrskih partnerjev danes niso najbolj važni. Najbolj šteje to, da še nismo bili zmožni opraviti svojih notranjih šibkosti, v katerih smo ujeti in ki so nas spremjale na poti proti katastrofi. 12. februarja smo spet gledali naše politike, kako se žolčno spopadajo v parlamentu, kakor da bi si lahko privočili razpravo. Govorijo o zunanjih grožnjah, čeprav umiram začati notranje krvavite. (...) Grška država se do svojih prebivalcev obnaša kakor Evropa do Grčije - prepušča jih revščini in negotovosti ter opazuje njihov pohod v slepo ulico.«

Bližnji prihodnost je uganka. Prihodnji test je na vrsti 20. marca, ko državi zapade v plačilo za 14,5 milijarde evrov dolgov, zato se Atenam zelo mudi pridobi obljuhljeno denarno pomoč EU in Mednarodnega denarnega sklada. Velika neznanka pa so aprilske predčasne volitve (govor je sicer o njihovi preložitvi), saj bi lahko v novo vladno koalicijo vstopile stranke, ki varčevalnim ukrepom odprtjo nasprotujejo. Če vlada ne bo izvedla ukrepov, pa bodo posojila preklicali in bankrot bo neizbežen. Vodilni stranki uživata rekordno nizko podporo in država vse težje obvladuje nezadovoljstvo, jezo in obup prebivalcev. Socialnega miru po strmem porastu brezposelnosti, verižnih stecajih podjetij, nižjanju plač in pokojnin ter neštih splošnih stavkah že zdavnaj ni več. Nazadnje bodo minimalne plače padle pod mejo 600 evrov brutto, medtem ko so grške cene v glavnem podobne evropskim. Premier Papademos trdi, da bo mednarodna denarna pomoč omogočila gospodarstvu, da postopno zadiha, medtem ko bi bil dokončni zlom poguben. Prebivalci bi bili ob svoje prihranke, z izhodom iz evroobmočja pa naj bi država ekonomsko nazadovala za več desetletij.

Stečaj je baje še vedno verjeten. Botnitna agencija Fitch je po doseženem dogovoru v Bruslju položaj Grčije spet ocenila negativno, med vlagatelji pa zaupanje še pada. Ekonomist in nobelovec Paul Krugman je že pred časom pesimistično opozoril, da je položaj Grčije brezizhoden in da je država zaradi svojega javnega dolga dejansko že bankrotirala. Po njegovi oceni je edino vprašanje, ali bo vseeno ostala v sistemu evra.

Tako ali drugače, življenje bo na skrajnem jugu Balkanskega polotoka še dolgo težko. Pa ne samo tam. V dneh, ko so Atene gorele, je 300.000 Portugalcov mirno demonstriralo v središču Lizbone. Portugalska je druga na lestvici ogroženih držav, ki jim grozi bankrot.



**D**vojezična publikacija Za dobro počutje naših malčkov – Per il benessere dei nostri bimbi je izšla v okviru istoimenskega raziskovalnega projekta, ki sta ga razvila Večstopenjska šola pri Sv. Jakobu in Sklad Libero in Zora Položaj. Publikacijo sestavljajo uvod izpod peresa Vlaste Položaj, predstavitev in izsledki projekta Za dobro počutje naših malčkov avtoric Veronike Lokar in Susanne Pertot, prispevek Marijana Kravosa o pedagoškem razvoju otroškega vrtca, razmišljanje Vere Oblak o identiteti in izbiri šole, članek Prostor, v katerem naj živimo, ki sta ga sestavili Andrea Braun in Vlasta Položaj, ter Spremembe brez meja?, zaključni prispevek Paola Fonda.

Poročilo Veronike Lokar in Susanne Pertot o izsledkih kvalitativne raziskave Za dobro počutje naših malčkov: vloga vrtca s slovenskim učnim jezikom v razvoju otroka v večkulturnem okolju je osrednji del publikacije. V njem se citati iz pogovorov s starši prepletajo s teoretskim uvodom in spremno interpretacijo. Raziskovalnih tem je več: avtorici obravnava fazo uvajanja v otroški vrtec, analizirata razloge za izbiro slovenskega vrtca in načrte o nadaljnjem šolanju v slovenskem jeziku, poglavljata proces usvajanja slovenskega jezika kot drugega jezika in otrokov odnos do jezikov, izpostavljata učinke vpisa v slovenski vrtec na otrokov ozjji in širši družinski krog ter opozarjata na potrebe in težave, povezane s prisotnostjo otrok priseljenih družin, ter na izjemne okoliščine otroškega vrtca Jakoba Ukmara pri Sv. Ani.

Iz pogovorov staršev s psihologinjama je razvidno, da je lahko izbira slovenskega vrtca zahtevna naloga za tiste starše, ki ne obvladajo slovenskega jezika. Za slednje je izredno pomembno, da so vključeni v dogajanje v vrtcu, zlasti ko se porajajo dvomi glede izbire slovenskega vrtca ali pa ko se morebitne težave otroka pripisujejo izbiri, medtem ko so razlogi v resnicu čisto druge narave.

Mislim, da se sodelovanje staršev pri uresničevanju vzgojno-izobraževalnih ciljev vrtca lahko razvija na več nivojih: na individualni ravni, ko gre za težave oziroma potrebe posameznega otroka; na se-stankih, kjer pridejo do izraza vprašanja, ki zadevajo otroke kot skupino; ko se razprava o vrtcu osredotoči na vlogo, ki jo ima vrtec kot vzgojno-izobraževalna struktura v večkulturnem in večjezičnem okolju. Vsi trije nivoji sodelovanja so enako pomembni in prek njih lahko starši razumejo, v kolikšni meri lahko vrtec pripomore k temu, da se otrok kot posameznik in kot član skupnosti razvija v okolju, ki ga zaznamuje večkulturnost in obmejnost. Za starše, ki ne obvladajo slovenskega jezika oziroma ne poznajo ali površno poznajo slovensko narodno skupnost v Italiji, je vključevanje v dejavnosti vrtca na vseh treh opisanih nivojih še posebej pomembno.

Vtis, ki ga imam včasih, ko razmišjam o slovenski šoli v Italiji, in ki sem ga imela tudi ob prebirjanju odzivov staršev, je, da se premašo upošteva raznolikost mnenj, pogledov, stališč in pričakovanj, ki jih imajo starši glede izobraževanja v manjšinskem jeziku. Razlogov za to je lahko več, mislim pa, da do tega pogosto prihaja, ker se nekatere vidike obravnava kot samoumevne in da ni potrebe po dodatni razlagi ali sočenju. Morda pride samoumevnost še najbolj do izraza pri obravnavi prej omenjenih vlog, ki jo ima vrtec kot slovenska vzgojno-izobraževalna ustanova v Italiji.

Prispevek ravnatelja Marijana Kravosa vsebuje poglobljen pregled pedagoškega razvoja otroškega vrtca. Avtor najprej povzame glavne etape, prek katerih so se v zadnjih dveh stoletjih oblikovali novi pogledi na otroštvo in vzgojo: od prvih otroških vrtcev oziroma Kindergarten v Nemčiji v začetku 18. stoletja do Montessorijeve izkušnje, ki je s svojo Hišo otrok opozorila na pomembnost znanstvenega pristopa pri vzgoji in izobraževanju otrok. Zgodovinskemu orusu sledi pregled statusa otroških vzgojno-varstvenih ustanov v itali-

## DVOJEZIČNA PUBLIKACIJA

# Za dobro počutje naših malčkov

Norina Bogatec



Vsebina publikacije Za dobro počutje naših malčkov je zelo zanimiva, raznolika in uporabna, saj izpostavlja različne vidike, ki posredno ali neposredno vplivajo na dobro počutje malčkov in posledično na njihov osebnostni razvoj.

janski zakonodaji v zadnjih štiridesetih letih. Iz natančne analize posameznih dokumentov pride do izraza razvojna pot otroškega vrtca v Italiji. Njegov koncept se je postopoma spremenjal in sproti prilagajal novim spoznanjem na področju pedagoških in drugih humanističnih ved ter novim potrebam družbenega okolja.

Na osnovi Kravosove analize lahko torej izpostavimo, da se je v Italiji otroški vrtec pozitivno razvil in uveljavil kot pomembna vzgojno-izobraževalna ustanova. Obenem je pomembno mesto dobil tudi lik vzgojitelja, ki ga danes predstavlja univerzitetno izobražena učiteljica.

V procesu izgrajevanja vloge otroških vrtcev so seveda vključeni tudi vrtci s slovenskim učnim jezikom. Ugotavljala sem, da je ta proces izraziteje potekal v zadnjih dvajsetih letih, torej v obdobju, ko se je narodnostna in jezikovna sestava otroške populacije v slovenskih vrtcih dokaj hitro spremenjala. Mislim, da je ta posrečena vzporednost nedvomno veliko pripomogla k vključevanju otrok neslovenskega izvora v slovensko okolje, kar še dodatno ovrednoti potmen otroškega vrtca in njegovo vzgojno-izobraževalno vlogo na narodnostno in jezikovno mešanih območjih.

V svojem prispevku sociologinja Vera Oblak razmišlja o povezavi med narodnostjo staršev in izbiri šole. Analizo začne pri sociološki opredelitevi pojma identitete in narodne identitete z navajanjem sodobnih interpretacij nekaterih avtorjev, ki so svoj pogled izoblikovali tudi na osnovi osebnih izkušenj. Znotraj tega teoretičnega okvira avtorica izpostavi motivacijske dejavnike, zaradi katerih starši iz različnega narodnostnega družinskega okolja vpisujejo otroke v slovenske šole. Če je pri starših slovenskega narodnostnega izvora ta izbira utemeljena, vpliva na izbiro drugih tudi potreba po deasimilaciji in medkulturnem dialogu ali po ugodnejših pogojih v razredu (manj številčni razredi, manj otrok priseljenega družinskega okolja).

Glede slednjega avtorica izpostavlja ugotovitev, ki je sicer izšla v okviru delovne skupine, da postaja slovenska šola vedno bolj elitna. Ugotovitev je pritegnila mojo pozornost kot zanimiva raziskovalna hipoteza. Če izhajamo iz razlage Slovarja slovenskega knjižnega jezika, ki pravi, da eliten pomeni: ki po kakovosti, obliki presega stvari svoje vrste, gre dejansko za preverjanje, ali je slovenska šola bolj kakovostna od italijanske. Zadeva ni enostavna: gre namreč za opredelitev pojma kakovosti in utemeljitev kriterija za



njenega merjenje. Ta pojem namreč obsega več vidikov, ker vključuje stopnjo znanja učencev in dijakov, usposobljenosti učnega kadra in vodstva, ustreznosti infrastrukture, opremljenosti učnih prostorov itd. Primerjalna analiza pa je edini način, s katerim bi lahko preverili veljavnost zgoraj izpostavljene raziskovalne hipoteze.

Vprašanje kakovosti delovanja izobraževalnih ustanov je vsekakor temeljnega pomena. Italija sicer v primerjavi z drugimi evropskimi državami nima velikih izkušenj z evalvacijo na šolskem področju. S to problematiko se je začela ukvarjati ob vključitvi v različne evropske projekte, kot so npr. INVALSI in OCSE PISA. Morda je prav pomanjkanje evalvacijskih študij razlog, da ostajajo v Italiji šolske reforme marsikdaj neizvedene, saj vedno ne izhajajo iz analize dejanskega stanja, v katerih italijanska šola deluje.

Prispevek Andree Braun in Vlaste Položaj izhaja iz pogovorov, ki sta jih psihologinji opravili s starši otrok iz vrtca Jakoba Ukmara pri Sv. Ani, je pred desetimi leti uničil pod taknjen požar. Dejavnost vrtca so presegli v poslopje italijanskega vrtca,

kjer deluje še danes, ker poškodovana poslopja niso prenovili. Pri obravnavi tega vprašanja se avtorici navežeta na travmo, ki so jo Slovenci v Italiji doživeli ob požigu Narodnega doma. Izhajajoč iz strokovne literature ugotovljata, da je premoščanje takih travm mogoče le, če povzročitelj prizna odgovornost za storjeno zlo na družbeni ravni. Brez izrecnega družbenega priznanja pride do podzavestnega prenosa in oblikovanja t. i. transgeneracijskih travm. Vendar tudi tisti, ki izvajajo proti sebi in sebi sorodnim neko nasilje, doživljajo travmo, če ne pride do priznanja storjenega. Tudi v tem primeru – kot ugotovljata avtorici ob zaključku svojega prispevka - lahko pride do podzavestnega transgeneracijskega prenašanja neobdelanih travm oziroma negacije storjenega zločina.

Sporočilo prispevka opozarja na potrebo po spoznavanju in kritičnemu presojarjanju zgodovinskih dogajanj, zlasti tistih, ki so močno zaznamovale življenje tu živečih skupnosti. K temu je poklicana tudi šola, slovenska in italijanska, z obema strani meje, ki mora učence in dijake osveščati o teh temah, predvsem pa jim nuditi instrumente, s katerimi lahko iz negativnih preteklih izkušenj črpajo navodila za vzpostavljanje in izgrajevanje dobrih medetičnih odnosov ter doživljjanje kulturnih različnosti kot posebne vrednote in osebne obogatitve. Tudi v tem primeru je treba izhajati iz predpostavke, da vidikov, ki so za nas samoumevni, drugi marsikdaj ne dojemajo, in nasprotno ter da je treba pristope v vsebino sproti prilagajati novim razmeram in izivom.

Psihiatrer Paolo Fonda uvede svoje razmišljanje s kratkim zgodovinskim orisom Trsta, ki se ob koncu 18. stoletja predstavi kot pomembno večjezično trgovsko središče, nato pa se sooči s postopnim usiljanjem, pri premoščanju povojnih težav pa s kronično nemocio. Vzpostredno s procesom evropske integracije se za Trst oblikujejo nove, spodbudneje perspektive, v katerih avtor vidi možnost novega doživljanja narodnih in kulturnih identitet ter polnega izražanja individualnih različnosti. Gre torej za ovrednotenje večkulturne narave tržaškega prostora oziroma za upoštevanje pozitivnih premikov, ki so se po avtorjevem mnenju oblikovali pretežno v osebnih sferah in zunaj institucionalnih, zlasti političnih okvirov. Svobodnejši medkulturni odnosi označujejo nove razmere, v okviru katerih postaja znotraj posamezne skupnosti doživljjanje narodne pripadnosti bolj sproščeno in manj črno-belo. Premoščanje preteklih negativnih izkušenj je proces, ki zahteva velik napor, saj mora priti do soocjanja ne samo z drugim ali drugačnim, ampak tudi in predvsem s samim sabo.

Upam si trdit, da izpostavlja slednja ugotovitev enega izmed osrednjih, če ne osrednjih problem, s katerim se ali bi se moral slovenska narodna skupnost v Italiji resno ukvarjati. Strinjam se, da so se spremembe na področju medkulturnih odnosov oblikovale zlasti »na tenu«, to je mimo institucionalnega doživljanja. Sprašujem se, v kolikšni meri slovenska manjšina oziroma njena organiziranost sedaj upravlja in usmerja tovrstne razvojne dinamike in je pri tem učinkovita. Morda se ne bi bilo napačno najprej vprašati, kdo sploh sestavlja slovensko narodno skupnost v Italiji in komu so namenjene dejavnosti njenih ustanov.

Vsebina publikacije Za dobro počutje naših malčkov je zelo zanimiva, raznolika in uporabna, saj izpostavlja različne vidike, ki posredno ali neposredno vplivajo na dobro počutje malčkov in posledično na njihov osebnostni razvoj. Otrok odrasta v družinskom, šolskem in širšem družbenem okolju; tu razvija svoja čustva in sposobnosti, usvaja znanje, spozna družbenia pravila itd. Pomembno je zato, da se sporocila in vrednote, ki jih raznoliko okolje posreduje otroku, čim bolj usklajujejo in medsebojno dopolnjujejo.

Izid publikacije, ki je brezplačna, je omogočila dežela Furlanija Južnska krajina.


**NOGOMET** - Derbi leta v A-ligi

# Neodločen izid bolj ustreza Juventusu



Vratar Juventusa Buffon je žogo na igrišče odbil za gol-črto, sodnik pa tega ni videl in gola ni priznal

**Milan - Juventus 1:1 (1:0)**

Strelca: Nocerino v 15.; Matri v 82. min.  
 Milan (4-3-1-2): Abbiati; Abate, Mexes, Thiago Silva, Antonini; Nocerino, Van Bommel, Muntari; Emanuelson (Ambrosini); Pato (El Shaarawy), Robinho.

Juventus (3-5-2): Buffon; Barzagli, Bonucci, Chiellini; Lichsteiner, Vidal, Pirlo, Marchisio, Estigarribia (Pepe); Quagliarella (Matri), Borriello (Vucinic).

MILAN - Dinamični in mišičasti Milan ter nepopustljivi Juventus. 209. medsebojni obračun med rdeče-črnimi in črno-bežimi se je končal z 71. neodločenim izidom in (nerodnima) napakama stranskega sodnika Romagnoli, ki sta po tekmi precej razburjala duhovo. Še dobro, da je prvič oškodoval gostitelje (strel z glavo Muntarija), drugič pa goste (off-side Matrija). 1:1 torej kot končni izid, ki je, sodeč po dogajanjih na igrišču, bolj po godu »stari dami«. V primeru, da bosta moštva končali sezono z enakim številom točk, bo »scudetto« osvojil Juventus, ki je na prvi tekmi v Turini zmagal z 2:0.

Contejevi varovanci, ki imajo najboljšo obrambo (Milan pa najboljši napad), so tekmo začeli z agresivno igo. Prvič deset minut, zelo dinamičnih, je minilo brez prekrškov. Drugi polčas je bil bolj grob in živčen (izključitev Vidala). Milanove navijače je že v 15. minutu razveselil Nocerino (zrasel je v Juventusovi nogometni šoli), čeprav je njegov strel v gol preusmeril Bonucci. Isti igralec je pred tem zgrešil podajko. Milan je v prvem polčasu diktiral tempo igre in igral boljše. Črno-beli so bili v težavah. V 25. minutu bi lahko bilo 2:0, toda sodnik Tagliavento ni dosodil regularnega Muntarijevega gola (žoga je bila vsaj pol metra čez golovo črto). Milanova zvezna linija je igrala brezhibno.

Drugi polčas je bil bolj izenačen, čeprav bolj napet. Več je bilo prekrškov. Juventus se je pogumil in v 23. minutu se je prvič resneje s Quagliarello predstavljal pred Abbiatijevimi vrati. Gostje so z Matrijem (on pa je produkt Milanove šole) zatresli Milanovo mrežo v 34. minutu, toda stranski sodnik je dvignil zastavico. Matri pa ni bil v nedovoljenem položaju. Štiri minute kasneje je isti igralec še drugič (dejansko pa prvič) zatresel mrežo.

Po trikratnem sodnikovem živžgu sta za dvig napetosti poskrbela Pirlo in Van Bommel, ki sta se lovila pred tunelem pri vhodu v slaćilnicu. Pomirili so ju soigralci. (jng)

**IZENAČENJE V 96. MINUTI** - Tekma v Genovi se je končala brez zmagovalca, čeprav je Parma že vodila z 2:0 oziroma 2:1 še v 95. minutu (sodnik Romeo je pokazal na sedemminutni dodatek). Za goste iz Emilije sta zadela Gobbi (v 7. min.) in Floccari (v 53.). Domači rdeče-modri (Valter Birsa je sedel na klopi) so izenačili z goloma Palacia (v 78. in v 96. min.).

**LESTVICA**

Milan	25	15	6	4	49:22	51
Juventus	24	13	12	0	37:15	50
Udinese	24	12	6	6	34:22	42
Lazio	24	12	6	6	38:29	42
Roma	24	11	5	8	37:27	38
Napoli	24	9	10	5	41:24	37
Inter	24	11	3	1	34:33	36
Palermo	24	10	4	10	38:35	34
Cagliari	24	7	10	7	22:24	31
Catania	23	7	9	7	29:32	30
Chievo	24	8	6	10	20:30	30
Genoa	25	9	4	12	33:46	31
Fiorentina	23	7	7	9	23:24	28
Bologna	23	7	7	9	23:26	28
Parma	24	7	8	9	29:37	29
Atalanta (-6)	24	8	10	6	26:27	28
Siena	24	5	8	11	23:27	23
Lecce	24	5	6	13	26:39	21
Novara	24	3	8	13	20:42	17
Cesena	23	4	4	15	16:37	16

DANES ob 15.00 Atalanta - Roma, Cagliari Lecce, Catania - Novara, Chievo - Cesena, Siena - Palermo, ob 20.45 Bologna - Udinese, Lazio - Fiorentina, Napoli - Inter

**Estetsko lepsi Milan, »delavska« Juventus**

Lepa tekma, ob kateri je ljubitelji nogometa (končno) lahko uživali. Takih priložnosti, z izjemo lige prvakov, je žal vse manj. Srečanje na San Siro je bilo hkrati lepa reklama za italijanski nogomet, ki uživa v zadnjih sezona vse manj ugleda.

Pohvala torej ekipama, ki sta upravičili visoki položaj na lestvici. Graja pa medijem, ki so nas cel teden bombardirali s prispevkvi o »tekmi leta«. Še sam trener Juventusu Antonio Conte je po tekmi to očital voditeljici Skyeve oddaje Ilarii D' Amico.

Nekaj ocen: 9-ico zaslubi Milanov trener Max Allegri, ki je zelo dobro priravil tekmo. Domača zvezna linija je dobro pokrivala (in predvsem v prvem polčasu nevratalizirala) starega znanca Pirla, režiser in motor črno-beli. 8-ica gre Brazilcu Robinhu, ki je sinoč veliko pretekel. Na nasprotni strani je dobro igral pozrtvovalni Chiellini. Prepričala nista napadalca Borriello in Quagliarella na eni in Pato na drugi strani. Njim gre 5-ica.

Še naše mnenje. Milan je estetsko prikazal lepo in bolj dinamično igro. Če bi moral izbrati ekipo, ki bi si zasluzila vse tri točke, bi to bili gostitelji. Juventus je rešil pozrtvovalni delavski značaj in predvsem nepopustljivost. Contejevi fantje so odlično fizično pripravljeni. Rdeče-črni so bili proti koncu tekme ve težavah (predvsem Mexes). Neodločen izid je darilo za vse ljubitelje nogometa. A-liga bo do konca sezone namreč zaradi tega še zanimiva. (jng)

**NOGOMET** - Na Roccu pekoč poraz Triestine proti Frosinoneju

# Grozi boj za obstanek

**Triestina - Frosinone 1:2 (0:1)**

Strelci: v 30. iz 11m Carrus; v 9.dp Godeas, v 10.dp Santorovo.

Triestina (3-5-2): Gadagnani 6; Lima 5, Gissi 6, Mannini 5; Rossetti 5,5, Mattielig 5,5, Allegretti 5, Foro' 4,5 (1.dp De Vena 6), Cecchini 5,5 (25.dp Tombesi 5); Motta 4,5, Godeas 6,5. Trener: Galderisi.

Frosinone (4-3-3): Zappino; Ristovski, Stefani, Biasi, Federici; Bottone, Carrus, Nicco; Aurelio (35.dp Ganci), Santorovo (28.dp Bonvissuto), Cesaretti (24.dp Baccolo). Trener: Corini.

Sodnik: Rocca iz Vibo Valentie 4,5; Izključitvi: v 39. dp Lima, v 45. dp Tombesi; Opomini: Lima, Rossetti, Tombesi, Godeas, Bottone, Nicco.

Zdaj pa ni le rešitev kluba vprašljiva. Po včerajšnjem domaćem porazu proti Frosinoneju je tudi obstanek v ligi vse prej kot gorov, saj je končnica za obstanek le tri točke oddaljena. In na naslednji tekmi bo Triestina povrh še brez Lime in Tombesija, saj so Tržačani tekmo zaključili z le devetimi igralci na igrišču. Enosmerno sojenje pa ne mora biti izgovor za slab nastop Galderisijevih varovancev.

Črn dan Allegretti je ohromil vezno vrsto domače ekipe, ki je v 90 minutah ustvarila le tri priložnosti za zadetek, medtem ko jih je imel Frosinone na razpolago vsaj sedem. Prvič so bili nevarni gostje. Po šestnajstih minutah brez pravih priložnosti in s številnimi prekinutvami se je Cesaretti znašel sam – obramba je bila nekoliko ne-pazljiva - na črti kazenskega prostora in poskušal ukantni Gadagnina z natancnim strelnom, a vratar Triestine se je lepo raztegnil in žogo preusmeril v kot. Na splošno so bili igralci Frosinoneja bolj živahni. Vezno vrsto je vodil izkušeni Carrus, medtem ko je bil, kot je rečeno, na drugi strani Allegretti v senci. Tudi po pasovih Cecchini in Rossetti nista prišla do izraza, tako da sta bila Motta in Godeas zelo osamljena in brez pravih možnosti, da bi se izkazala. Verjetno, ko bi bila med 22 na igrišču klub starosti trenerja Galderisi

in Corini – oba bivša reprezentanta – bi bila igra na višji ravni. Res povprečna tekma se je razvijala po zaslugu enega od dveh pomočnikov sodnika. V 30. minutu je namreč stranski sodnik odločil, da je Lima storil prekršek nad Aureliom – sodnik je bil bližji akciji, a ni zaživil – in tako »izsilil« najstrožjo kazeno, ki jo je Carrus brezhibno izvedel. Tržačani so postali zaradi tega dogodka zelo živčni in igrali – če je že to mogoče – še slabše. Frosinone je igral sproščeno in izkorščal zlasti desni pas, kjer je bil Foro' vidno v težavah. Ravno na koncu polčasa je Cesaretti zamudil izredno priložnost, ko je z lobom poskusil presenetiti Gadagniniju, a ciljal visoko. Galderisi je že med odmorom zamenjal Foroja z De Veno. Ravno slednji je po štirih minutah podal do Godeasa, čigar strel je vratar odlično odbil. A le pet minut kasneje je Godeas z glavo bil neusmiljen. Žal je po eni sami minutni Frosinone znova pobegnil: akrobatski strel Santoruvo je bil za Gadagninijo nedosegljiv. Triestina ni imela moči reagirati in, ko je sodnik poslal predčasno pod tuš tako Limo kot Tombesija je bilo za Frosinone še lažje ubraniti prednost.

Ostali izidi 24. kroga: SudTirol - Barletta 3:2, Andria - Carrarese 2:1, Bassano - Portogruaro 1:0, Cremonese - Trapani jutri, Latina - Prato 0:1, Piacenza - FeralpiSalo 2:2, Siracusa - Pergocrema 1:2, Spezia - Lanciano 1:0. Vrstni red: Trapani\* 46, Siracusa (-5) 40, Spezia in Pergocrema (-2) 38, Cremonese\* (-6), Portogruaro, SudTirol in Barletta 35, Carrarese\* 34, Lanciano\* (-1) 33, Prato 28, Triestina in Frosinone\* 27, Andria 24, Latina 23, Bassano 22, Piacenza\* (-6) 21, Feralpi Salo\* 18. (\* s tekmo manj). Prihodnji krog: Barletta - Triestina. (I.F.)

**B-LIGA** - Izida zaostalih tekem: Sassuolo - Ascoli 0:0, Gubbio - Modena 2:0. Vrstni red: Torino 56, Sassuolo 55, Verona 54, Pescara 52, Padova 46, Varese 45, Reggina 42, Bari in Brescia 39, Sampdoria, Cittadella in Grosseto 37, Juve Stabia 36, Livorno 30, Vicenza 29, Crotone 28, Gubbio in Modena 26, AlbinoLeffe 25, Empoli 24, Ascoli 23, Nocerina 18.

**ROKOMET**

# Liga prvakov: Koprčani 1. fazo končali z zmago

KOPER - Rokometni koprsko Ci-mosa so v zadnjem krogu prvega dela evropske lige prvakov (skupina C) na domačem igrišču premagali romunske Constanto z 28:24 (9:14). Koprsko zasedba se je po zmagi ponovno povzpela na drugo mesto v svoji skupini, šele po današnjem obračunu v Skopju med makedonskim Metalurgom in nemškim HSV pa bo znano, ali ga bo tudi osvojila. Za slovenske pokalne in državne prvake šteje le zmaga rokometne iz Hamburga, v nasprotnem primeru bodo osvojili tretje mesto, kar jim na torkovem žrebu prinaša vsaj na papirju težjega tekmeča v osmini finala.

Tako Koper sinoči: Škof, Vran, Skoko 2, Brumen 6, Čemas, Bombač 6, Poklar 2, Džono 5, Krivokapić 2, Skube 4, Mlakar, Rapotec, Bogunović, Bundalo 1, Jovičić.

**KOŠARKA**

# Kyrie Irving navdušil

ORLANDO - V košarkarski ligi NBA je konec tedna rezerviran za all-star tekmo, kot ponavadi pa so tudi tokrat dogajanje odprli novinci. S 146:133 je tekmo dobila ekipa Team Chuck, »usoden« za nasprotno moštvo Team Shaq pa je bil s 34 točkami, od tega s kar osmimi trojkami, Kyrie Irving (Cleveland Cavaliers). Ko sem danes prisel na igrišče, se mi je zdelo, da met ni dober, ampak s časom in ob dobrig igri soigralcev se mi je odprlo in začel sem zadevati,« je po tekmi dejal Irving. Slednji je iz igre metal 12:13, dosegel še devet podaj in si upravičeno prisluzil naziv najkoristnejšega igralca (MVP). Tekma novincev od letos po novem vključuje zvezdne iz lige, ki v NBA igrajo prvo ali drugo leto in ni več klasični dvoboj med novinci in »drugimi letnikimi«. Novi zvezdnik lige Jeremy Lin, ki je v zadnjih dneh oživel igro New York Knicks, je v devetih minutah dosegel dve točki, je pa nekaj več kot 17.000 gledalcev v dvorani Amway v Orlando s prebrisanimi potezami navduševal Španec Ricky Rubio (Minnesota Timberwolves).

**HIŠA SLAVNIH** - Nekdanji košarkarski igralec ekipa NBA Indiana Pacers Reggie Miller, petkratni zvezdniki tekme all-star, je bil nominiran za košarkarsko hišo slavnih.

**MOŠKA A1-LIGA** - Sassari - Avelino 87:73.

**LIGA ABA** - Izidi 19. kroga: Krka - Budučnost 62:69 (28:13, 39:33, 50:48), Radnički - Union Olimpija 88:76 (12:15, 36:35, 69:60), Cibona - Partizan 77:83 (13:18, 32:31, 52:54).

**Miljčankam derbi:**

# Jessica Cergol 23 točk

MILJE V tekmi ženske A2-lige so košarkarice miljskega društva Petrol Lavori v deželnem derbiju premagale Delser Udine 70:56. Videmčnake so bile neposredne za sledovalke Miljčank na 3. mestu lestvice. »Igrali smo zelo dobro,« se je veselil zmagajši trener Miljčank Matija Jogan. Strelke: J. Cergol 23, Borroni 11, Primosi 10, S. Cergol 10, Gabršek 5, Fragiacomo 4, Meola 2, Cumbat 2, Palliotto 3.

**RAICH PO DVEH LETIH!**

CRANS MONTANA - Avstrijec Benjamin Raich je zmagovalec superveleslaloma za svetovni pokal v švicarski Crans Montani. Ob prvi zmagi po več kot dve letih je veteran Raich (1:34,37) premagal Françoza Adriena Theauxa za 24 stotink sekunde in petkovega zmagovalca Švicarja Didiera Cucha za 36 stotink. Za Raicha, dobitnika štirih medalj na olimpijskih igrah in desetih na svetovnih prvenstvih, je bila to 36. zmaga v svetovnem pokalu, a prva po 11. decembru 2009. Danes bo še veleslalom.

**VETER PREKRIŽAL RAČUNE**

BANSKO - Zaradi močnega vetra je v Bolgariji odpadel ženski smuk za svetovni pokal. Prireditelji so start smuka prestavljali tri ure in pol, nato pa tekmo dokončno odgovedali. Že prejšnji teden na olimpijski progi v ruskem Sočiju si je mali kristalni globus za skupno zmago v smukaškem seštevku svetovnega pokala prizorila Američanka Vonn, že petega v karieri. V smukaški konkurenči je tako na spredu le še smuk v Schladmingu, ob tem pa dekleta z izjemo finala čakata še današnji superveleslalom, dva veleslaloma in slalom v Ofterschwangu ter slalom in veleslalom v Aareju.

**RUGBY: POLOM ITALIJE NA IRSKEM**

DUBLIN - V tretjem krogu Pokala šestih narodov v rugbyju je Italija doživel proti Irski pravi polom. Gostitele so namreč zmagali kar z 42:10. »Azzurri« so povsem popustili v drugem polčasu, v katerem je bil delni izid 25:0. Prvi del tekme je bil dokaj izenačen in Italiji je s točko kapetana Parisseja v 36. minutu celo izenačila začetno vodstvo Iriske (10:10). Vendar je bil to za Italijo začetek konca.



**SP V SMUČARSKIH POLETIH** - Robert Kranjec svetovni prvak s 3. najdaljšim skokom v zgodovini

# Uresničene sanje

VIKERSUND - Slovenski smučarski skakalec Robert Kranjec je postal tretji Slovenec s kolajno svetovnega prvenstva v poletih. V Vikersundu je na posamični tekmi, za katero sta po težavah z vetrom šteli dve seriji, osvojil zlato za poleta, dolga 217,5 in 244 metrov. S slednjim je izboljšal slovenski rekord in postavil tretji najdaljši polet v zgodovini. Kranjec, ki se je tako pridržil Primoža Ulagi (srebrn v Oberstdorfu leta 1988) in Urbanu Francu (bronast na Kulmu leta 1996) ter v skupnem seštevku poletov prišel na prvo mesto, je za tri točke prehitel Norvežana Runeja Velto (217,5/234,5), tretji pa je bil Avstrijec Martin Koch (218,0/243,0; 386,2), ki je v drugi seriji ob pristanku v dnu letalnice padel ter zapravil možnosti za vrh.

Tekmo je spet zaznamoval veter, ki je prvo serijo podaljšal na skoraj dve uri. Toda v njej so bile razmere za dolge polete zelo dobre. To so izkoristili številni tekmovalci, tudi vsi trije Slovenci: Kranjec je bil z majhnim zaostankom pred finalom na tretjem mestu za Veltom in Kochom, Jurij Tepeš, ki je z 235,5 metra takrat popravil star slovenski rekord Kranjca (232 m), je bil 11., Jure Šinkovec pa z osebnim rekordom 215 metrov 20.

V drugi seriji se je veter obrnil in pihal tekmovalcem v hrbot. Tepeš in predvsem Šinkovec se v takih razmerah nista znašla, zato pa je Kranjec, ki je imel ob koncu spet tudi malce boljše pogoje, poletel povsem v dno skakalnice, za dva metra in pol zaostal za svetovnim rekordom Norvežana Johana Remna Evensna, a kljub temu letivo postavil tako visoko, da je ne Koch ne Velt nista več zmogla preskočiti.

»Prvi polet mi ni najbolje uspel, kar je bila tudi posledica tega, da včeraj nisem skakal. Tudi skoki na treningu niso bili konstantni, enkrat dobrati, drugič slabši. Drugi polet pa je bil zelo dober. Ob pristanku sploh nisem vedel, kako daleč sem skočil, to sem videl šele na zaslonsu,« je takoj po zgodovinskem uspehu dejal Kranjec in dodal: »To so bile vedno moje sanje. Vedel sem, da sem v dobrimi formi, toda to so skoki in za zmago potrebujem tudi nekaj sreče.«

Na tekmi, ki bi po prvotnem načrtu morala imeti štiri serije, včeraj pa so jih predvideli tri, a izpeljali le dve, se je izkazal tudi Tepeš (235,5/198,0/342,0) in tekmo končal

Robert Kranjec je tretji Slovenec z medaljo na svetovnem prvenstvu v poletih, a prvi z zlato. V Vikersundu je včeraj poletel 244 metrov daleč

ANSA



na 12. mestu. Jure Šinkovec (215,0/169,5; 280,5) je bil 26. Sprva so jima pri Fis sicer pripisali 14. oziroma 27. mesto. Jernej Damjan je izpadel v kvalifikacijah.

»Čestitke Robiju za fantastičen dosežek! To je mejniki v zgodovini smučarskih skokov v Sloveniji, letos smo že zmagali na ekipni tekmi, imamo največ točk doslej v svetovnem pokalu, za piko na i pa še svetovnega prvaka,« je bil po tekmi kratek glavni trener slovenske vrste Goran Janus.

Najdaljši polet tekme in drugi najdaljši v zgodovini je v prvi seriji uspel Norvežan Anders Fannemel, ki je poletel do 244,5 metra.

Danes je v Vikersundu predvidena še ekipna tekma. Ta naj bi se začela ob 14. uri. (STA)

**Vrstni red:** 1. Robert Kranjec (Slo) 408,7 (217,5/244,0 m); 2. Rune Velta (Nor) 405,7 (217,5/234,5); 3. Martin Koch (Avt) 386,2 (218,0/243,0); 4. Severin Freund (Nem) 372,6 (210,5/208,5); 5. Daiki Ito (Jap) 365,2 (206,0/219,0); 6. Andreas Kofler (Avt) 364,2 (228,0/216,0); 7. Anders Bardal (Nor) 360,3 (212,0/203,5); 8. Thomas Morgenstern (Avt) 360,2 (199,5/212,5); 12. Jurij Tepeš (Slo) 342,0 (235,5/198,0); 19. Andrea Morassi (Ita) 307,2 (205,5/200,5); 26. Jure Šinkovec (Slo) 280,5 (215,0/169,5); 32. Sebastian Colloredo (Ita).

## JUVENTUSSI Štipendija za Martino Pecchiar



Športni novinarji iz FJK, združeni v organizaciji USSI, bodo v torek na slovesnosti v Trstu podelili tradicionalne nagrade Juventussi, ki so namenjeni mladim športnikom. Letošnja nagrajenca sta plavalka Alice Mizzau iz Codropia, ki je v štafeti italijanske reprezentance nastopila na mladinskom SP v Šangaju, in miljski jadralec Giovanni Coccoccuto, dvakratni mladinski svetovni in evropski prvak v razredu laser.

Podelili bodo tudi štipendije »Marco Luchetta«, ki so namenjene uspešnim športnikom, ki so obenem tudi dobri dijaki. Nagrado bo sta prejeli tržaška Slovenka Martina Pecchiar, dijakinja liceja Franceta Prešerna in evropska mladinska prvakinja v umetnostnem kotalkanju ter atletinja iz Vidma Yasmin Khayi. Posebno priznanje bo prejel novinarski veteran Giorgio Cesare.

## ROKOMET Že peti zaporendi poraz Tržačanov

Ambra - Pallamano TS 26:24 (13:12)

Pallamano TS: Modrušan, Čermelj 2, Radojković 3, Oveglia 3, Sirotič 3, Anici 5, Pernich, Di Nardo 3, Carpanese 1, Lo Duca, Postogna, Višintin 5. Trener: Bozzola.

PRATO - Tržačani rokometisti so v 17. krogu elitne A-lige še petič zapored izgubili. »Fantom nimamo kaj očitati. Vsi so se potrudili. Nekoliko slabše je igral le Čermelj, ki ni v pravi formi. Kaj ne gre? Pogrešam Matijo Nadoha, ki je poškodovan in ga ne bo še vsaj eden teden. Matej je za našo ekipo zelo pomemben igralec, saj dosega po pet ali več golov. In zmanjkali so nam prav njegovi goli,« je vzrok negativne serije analiziral predsednik tržačkega kluba Giuseppe Lo Duca. Tržačani so se v Pratu enakovredno borili z gostitelji. V drugem polčasu so 14 minut pred koncem vodili z 21:18. Nato je Ambra spreobrnila izid v svojo korist z delnim izidom 6:0 in vodstvo obdržala do konca.

Tržačani bodo v torek (ob 20.00) igrali zaostalo tekmo v gosteh proti Mezzocoronai.

**Ostali izidi:** Mezzocorona - Pressano 29:30, Bozen - Intini Noci 27:26, Bologna - Junior Fasano 22:35, Brixen - Ancona 42:16, Conversano - Teramo 38:24. **Vrstni red:** Bozen 43, Conversano 38, Fasano 36, Brixen 33, Pressano 32, Noci 31, Pallamano TS 27, Ambra 18, Teramo 13, Ancona 12, Bologna 8, Mezzocorona 6.

**ALPSKO SMUČANJE - V veleslalomu in superveleslalomu**

# SK Devin s prvakinjama!

*Najmlajši na Trbižu na deželnem prvenstvu z dobrimi uvrstitvami, zlasti Devina - Dečki in naraščajniki na Žlebeh*



Deželni prvakinji Caterina Sinigoi in Petra Udovič (obe SK Devin)

(Mladina); baby 2 moški: 13. Filip Panjek (Mladina), 17. Liam Škerk (Mladina), 18. Luka Sedmak (Mladina), 21. Santagati Ivan (Devin), 25. Nikola Kerpan (Mladina); miški 1: 11. Anna Ciuchi, Sara Petric (Devin) odstopila; miški 1: Alessandro Delusa in Stefano Frandoli (obe Devin) odstopila; miške 2: 1. Petra Udovič (Devin), 4. Sara Craievich (Devin), 15. Veronika Bordon (Devin), 18. Irene Lopreito (Devin); miški 2: 12. Nicholas Ciacchi (Devin), Mattia Del Latte (Mladina) odstopil.

Na Žlebeh so dečki in naraščajniki tekmovali v superveleslalomu. Trener SK Devin Matej Štolfa je bil zadovoljen z delom, ki so ga opravili. Smučali so dobro. Pri Brdini niso opravili velikih treningov pred tekmo, predvsem ne na proggi, kjer so tekmovali. Trener Lovrenc Gregorc je povedal, da so vsekakor smučali solidno, mogoče pa bi lahko bili rezultati boljši.

**Izidi veleslaloma:** baby 1 ženske: 4. Gaia Del Latte (Mladina), 5. Elena Frandoli (Devin); baby 1 moški: 2. Francesco Lopreato (Devin), 4. Max Škerk (Devin), 10. Erik Bordon (Devin), 18. Luka Žetko (Mladina); baby 2 ženske: 1. Caterina Sinigoi (Devin), 3. Petra Kalc (Brdina), 9. Petra Bellafontana

**SMUČARSKI TEKI**

## 25 tekačev danes na zamejskem prvenstvu

Danes bo v Forni di Sopra zamejsko prvenstvo v teku na smučeh. ŠD Mladina, organizator prvenstva, ni zadovoljen s številom vpisanih, saj jih je le 25. »Na žalost je veliko bolnih in je manj vpisanih kot lani,« pravi predsednik Erik Tence. Proga je »spomladanska«, sneg se topi. Upajo, da bo zdržal do konca tekmovanja.

## ŠAH - Naše šole Zmagal prvošolec Enrico Genzo

Na zavodu Žige Zoisa so imeli včeraj notranje prvenstvo, na katerem pa so nastopili, poleg dijakov zavoda, tudi nekateri dijaki zavoda Stefan in Prešeren ter dijakinja zavoda Carli. Po novem pravilniku lahko nastopata v vsaki ekipi tudi po dva dijaka drugih šol, če se te ne odločijo za samostojno nastopanje. Po sedmih kolih vnetih in korektnih bojev je v konkurenči osemindvajsetih šahistov zmagal Stefanov prvošolec Enrico Genzo (6/7) pred Matjažem Zobcem (prav tako 6/7, a s slabšim Bucholz kolicišnikom), Cristina Sustersich (5,5/7), Rudijem Kantetom, Kenanom Mušanovićem (oba 5/7) ter Gabrijelom Žetkom, Urško Petaros in Ivano Cossutta (vs. 4,5/7). Šola bo prisotna na pokrajinskem tekmovanju, ki bo prihodnji teden v isti dvorani, v vseh kategorijah.

Danes pa bo v Domu Briščiki (od 9. do 13. ure) šahovski turnir v prireditvi ŠK Kras ob 50-letnici ustanovitve društva. Vpisovanje neposredno v dvorani. (Marko Oblak)



**ODOBJKA** - V Repnu važna tekma Sloga Tabor Televita za obstanek v B2-ligi

# Za vse tri točke

Odbojkarje Sloga Tabor Televita čaka danes v Repnu (začetek ob 18. uri) ena ključnih tekme za obstanek v državni B2-ligi. Če jim bi uspelo premagati direktnega tekmecega Trentina Volley, bi se mu odaljili na dokaj varnih pet točk, če pa bi izgubili brez dobljene točke, bi jih današnji gostje prehiteli na 10. mestu, ki kot zadnje še omogoča obstanek. V tem primeru bi se slogaši prvič letos znašli pod vodno gladino.

Mladinsko ekipa društva Trentino Volley, najmočnejšega na svetu, sestavlja zelo mladi igralci, ki pa trenirajo kot profesionalci. Na prvi tekmi v Trentu je Sloga Tabor zmagała s 3:2, na domaćih tleh pa - ob podpori navijačev - računa na še bolj gladko zmago. Zaradi odsotnosti Slavca in Nigida bo na centru prvič od vsega začetka igral Mirko Kante.



**ODOBJKA** - V skupini za obstanek moške C-lige

# Val zmagal tretjič zapored

Reana se mu je dobro upirala - Tesna poraza Olympia in Soče - D-liga: hujša poškodba mladinca Olympie Rossija

## MOŠKA C-LIGA

### Skupina za napredovanje

Volley club - Olympia 3:2 (23:25, 24:26, 25:23, 25:22, 15:13)

Olympia: F. Hlede 5, Komjanc 29, Pavlovič 3, S. Persoglia n.v., M. Persoglia 0, Terčič 21, Vizin 3, Vogrič 15, D. Hlede (L). Trener: Andrej Vogrič

Vodili so 0:2, tekmo pa izgubili 3:2. Praktično so nasprotnikom podarili 2 točki. Gostitelji so povedli že na začetku, odbojkarji Olympia so proti koncu prvega seta zaostanek nadoknali. V končnici seta so igrali bolj prisebno in zmagali. Tako so igrali tudi v drugem setu. Tretji set so igrali točko za točko. Vodili so 19:21, imeli so tudi žogo za 22. točko. Terčič pa so v napadu blokirali, cela ekipa je nato nekoliko popustila in nasprotniki so osvojili set. V četrtem setu so igrali dobro, zgrešili pa so osem servisov, kar je preveč za zmago. Pečti in odločilni set so začeli prepričljivo, vodili so 3:7. Nato so zgrešili servis in nasprotniki so jih ujeli (7:7). Na koncu je sodnik dosodil dvojno žogo podajalcu Olympia in so tako še zadnji set izgubili.

»Zaslužili bi si vse 3 točke, ker smo igrali dobro. Na koncu nam je pač zmanjkal moč,« je povedal trener Vogrič. Pohvala gre rezervnemu podajalcu Danjetu Hledetu, ki je tokrat igral v vlogi libera in opravil dobro nalogo. Libero Čavdeč je namreč zbolel, kot tudi Sanzin.

### Skupina za obstanek

Val Imsa - Reana 3:1 (25:20, 23:25, 25:17, 25:22)

Val Imsa: Ombrato 18, Sfiligoj 3, La-vrenčič 14, Vidotti 13, Masi 11, Farfolgia 5, Plesničar (L), Faganel 0, Lango 3, Palmieri, Nanut, S. Faganel.

Val je zmagal tudi v 3. krogu skupine za obstanek. Reana je bila neugoden nasprotnik, ki je izkoristil vsako pavzo v igri gostiteljev, ki so sicer zmagali povsme zaslubo. Z agresivno igro, zlasti na servisu (5 avov v 1. setu) si je Val priigral visoko prednost 23:14, vendar je nato popuslil. Reana je reagirala, seta sicer ni mogla več osvojiti, zato pa je pridobila na samozavesti, kar je izdatno unovčila v izenačenem drugem setu in ga na koncu tudi osvojila. V tretjem setu je Val spet igral boljše in to do konca, tako da mu Reana ni mogla priti do živega. Četrti set je bil v znamenju Vala vse do izida 21:15, ko je Reana dosegljala pet zaporednih točk, tokrat pa ji preobrat le ni uspel. Val je vsekakor igral solidno, le centra se v napadu nista ujemala s podajalcem, sta pa zato Vidotto in mali dosegljala skupaj kar 12 točk z blokom.

Soča ZBDS - Fincantieri 2:3 (25:21, 13:25, 15:25, 25:14, 12:15)

Soča ZBDS: Braini 3, Černic J. 2, Černic M. 8, Devetak n.v., Juren M. n.v., Levpušček 3, Škorjanc 2, Testen G. 16, Testen M. 20, Kraglej (L). Trener: Andrej Berdon.

Tekmo so odbanjkarji Soče začeli prepričljivo, nasprotniki pa so kmalu nadoknali zaostanek. Pri 11. točki se je tekma spreobrnila v korist Soče: dosegli so štiri zaporedne točke in prednost obdržali do konca niza. V drugem in tretjem nizu so popustili na celi črti. Igrali so porazno, tako v sprejemu kot v napadu. Postali so živ-



Center Vala Vidotti je k tretji zaporedni zmagi svojega moštva v skupini za obstanek prispeval sedem blokov

KROMA

ču ves čas dva sedmestreljnika.

V prvem setu so praktično igrali brez sprejema, tako da je CUS dosegal točke brez najmanje težave. Edino pozitivno noto predstavlja podatek, da jim je uspelo zarezati napade odličnega Improte, to je igralca, ki je trenutno v širšem izboru italijanske mladinske reprezentance. V preostalih dveh pa je bila tekma veliko bolj izenačena, večkrat je za nekaj točk vodila tudi Sloga, a se je vedno pustila ujeti in čisto v končnici tudi prehiteti.

Z vidika rezultata je kajpak sliko o tekmi negativna, če pa pomislimo na dejstvo, da je to ekipa, v kateri se kalijo moči, ki bodo prišle v poštov za prvi sestav v prihodnjih letih, je opazen napredok. Poštejmo pa, da ta lahko raste le ob zmaghah. Upati je zato, da se bo ekipa zmogla prebiti tudi do pozitivnejših rezultatov. (INKA)

### MOŠKA D-LIGA

Gemona - Olympia U17 3:1 (19:25, 25:21, 25:19, 25:18)

Olympia U17: Corsi 6, J. Terpin 14, S. Princi 6, Burello 3, Cobello 8, Rossi 7, Čavdeč 0, Rigatti 1, Leita (L). Trener: Antonio Casarin.

Borovke so proti drugouvrščeni in izkušeni Triestini Volley igrale v nekoliko okrnjeni postavi, klub temu pa so srečanje začele zelo dobro in povedle 10:3. Teden daj so nekoliko zmedle in nasprotnice so nadoknadle ves zaostanek in v nadaljevanju seta rahlo vodile skoraj do konca, ko si je naša ekipa s požrtvovalno igro v polju in uspešnimi napadi priigrala celo dve zaključni žogi (24:22). Triestina Volley pa je bila v odločilnih akcijah bolj prisebna. V drugem in tretjem nizu so nasprotnice stalno vodile, plavim pa ni uspelo, da bi jih resne ogrozile. (T.G.)

### Na Gorškem

Cormons - Soča Frnažar 3:0 (25:19, 25:19, 26:24)

Soča Frnažar: Braini, Mosetti, Devetak S., Paulin, Cotič, Černic, Feri, Čajič, Brumat, Kerševan. Trener: Štefan Cotič.

Odbanjkarice Soče so, klub porazu, igrale zelo dobro. Borile so se skozi celo tekmo. V ključnih trenutkih so storile nekaj naivnih napak, zaradi katerih so izgubile vse tri sete. V zadnjem nizu so imele set žogo, žal pa niso izkoristile prednosti. Igrale so sicer v okrnjeni postavi, podajalka je zbolela.

To je bilo srečanje dveh mladinskih ekip, nasprotniki so bili sicer starejši.

Ekipi, ki se dobro poznata, sta prikazali lepo in borbeno odbojko. Vse do sredine tretjega seta je bila tekma zelo izenačena. Tokrat pa je že žal prišlo do hude poškodbe igralca Olympie Edoarda Rossija, ki mu je počila koža na prstu roke, tako da se je celo videla kost. Rossija so hitro pospremili v bolnišnico, kjer so mu globoko rano sešili in sporočili, da poškodba, k sreči, le ni bila tako huda kot se je sprva zdelo. So pa bili igralci Olympia seveda šokirani in v nadaljevanju tekme nasprotniku niso več nudili pravega odpora.

### 1. ŽENSKA DIVIZIJA

#### Na Tržaškem

Bor Kmečka banka - Triestina Volley 0:3 (25:27, 16:25, 16:25)

Bor Kmečka banka: Košuta 8, Pozzo 3, Venier 2, Kneipp 12, Costantini 11, M. Zonch 10, G. Zonch 5, Pučnik 3. Trener: Marco Coloni

### 1. MOŠKA DIVIZIJA

Libertas Turriaco - Olympia Terpin Andrej 0:3 (13:25, 14:25, 21:25)

Olympia: Hlede J. (L), Ferfolja A., Mucci R. 9, Černic A. 10, Crobe A. 2, Čevdek M. 12, Polesel D. 1, Lango G. 0, Komjanc I. 11. Trener: Andrej Terpin

Olympia je začela povratnični del prvenstva na najboljši način. To je bila že četrta zaporedna zmaga, ki jo je Olympia dosegla brez izgubljenega seta. Tekma je bila enosmerna, naši so dobro sprejemali in napadali iz vseh napadnih mest. Nasprotnik ni nikoli vodil. Le v zadnjem se je nekoliko več boril, a pri rezultatu 21:21 popustil in z blonom Komjanca in zgrešenim napadom preustrel zaščiteno zmago našim.

### Sloga - Torriana 0:3 (20:25, 22:25, 17:25)

Sloga: Antoni 19, Calzi 0, Cettolo 2, Danjel Guštin 0, Marko Guštin 8, Milič 2, Trento 11. Trener: Ivan Peterlin

V soboto sta se v Repnu pomerili zelo mladi ekipi (obe sestavljeni v glavnem iz sedemnajstletnikov) in za obe lahko rečemo, da sta v primerjavi s prvimi delom prvenstva v igri precej napredovali. Žal so Slogaši tokrat nastopili nekoliko okrnjeni (brez Sosiča in Taučerja), tako da je imel trener Peterlin na razpolago le sedem igralcev, vendar smo lahko prisostvovali lep in borbeni tekmi. Obe ekipi sta zaigrali zelo požrtvovalno, veliko je bilo rešenih žog v obrambi in tudi na mreži so tako eni kot drugi igralci izvedli serijo res lepih napadov. O zmagovalcu v prvih dveh setih so odločale malenkosti v končnici, v tretjem pa je bila Torriana stalno v vodstvu, čeprav je bila Vala Vidotti, ki je k tretji zaporedni zmagi svojega moštva v skupini za obstanek prispeval sedem blokov.

**Ostali izidi:** Virtus - Prevenire 0:3, Triestina - Naš prapor neodigrana.

**Vrstni red:** Mossa 29, Triestina 27, Olympia Terpin 23, San Sergio 20, Naš prapor 17, Altura 15, Torriana 14, Intrepida 12, Prevenire 11, Sloga 6, Virtus 0.

### UNDER 16 ŽENSKE

#### Na Tržaškem

Skupina zmagovalcev Zalet plave - Zalet Dvigala Barich 3:0 (25:16, 25:20, 25:8)

Zalet plave: Ban, Cassanelli, Grgić, Kojanec, Moro, Pertot, Rauber, Ravbar, Sossi, Vatovaz N. in D., De Walderstein (L.). Trener: Danilo Berlot; pomožni trener: Veronika Zuzič.

Zalet Dvigala Barich: Daneu, Ferfolja, Kralj G. in K., Gornik, Goruppi, Milič, Pertot, Simenoni, Vizzelzi, Zidarič H. in L. Trener: Franco Drasici; pomožni trener: Erik Calzi.

Izid derbija ni bil pod vprašajem. Zalet plave so tehnično nekoliko boljše, odbojkarice Zaleta Barich pa so se vseeno dobro borile. V drugem nizu je Zalet Barich na začetku povedel s 5:0, do desete točke pa so igrale točko na točko. Zalet plave so načelo izboljšale servis in igrale borbeno v napadu, tako da so osvojile še drugi niz. V tretjem nizu so Zalet plave povedle takoj na začetku in veliko prednost ohranile do konca. Dobro so servirale in so večkrat spravile nasprotnice v težave pri sprejemu. Na igrišču so se zvrstile vse igralke in vse so se izkazale, tako na eni kot na drugi strani.

### BALINANJE

#### Play-off

# Gaja KO po prvi rundi

Balinarji Gaje so na prvi tekmi končnice prvenstva za napredovanje v B-ligo v Portogruaru izgubili proti močni ekipe Tolada iz Belluna. Končni izid je bil 10:6. »Tolada je solidna ekipa. Mi smo igrali slab in nismo bili zbrani. Škoda! Jutri (danes) bomo skušali popraviti vtič,« je bil zelo razočaran kapetan Gaja Dario Calzi. Na drugem srečanju je Villaraspa iz Štancranci z 10:0 premagala Granado. Gajevci, ki še niso dokončno odpisani, bodo danes ob 9. uri v kraju Roveredo in Piano pri Pordenonu igrali proti Granadi.

### Polet Kwins premagal tudi Padovo

Polet Kwins je v B-ligi v hokeju na rollerjih visoko zmagal proti Padovi. Končni izid je bil 8:2. Že po prvem polčasu so open-ski »konji« vodili s 6:0. Med strelce so se vpisali: trikrat Battisti, dvakrat G. Cavalieri, po enkrat pa še Didou, De Jaco in Fabietti.

### ŠPORTEL

#### Jutri o plavanju

V jutrišnjem Športelu (TV Kopar-Capodistria, začetek ob 22.30) se bodo poglobili v svet plavanja. Voditelj oddaje Igor Malanči bo gostil plavalca Roka Zaccaria iz društva Rari Nantes Adria iz Tržiča, z njim se bo pogovoril o njegovih dosedanjih plavalnih poti ter o prihodnjih načrtih. Z njim bosta v studiu še njegova prijatelja in bivša plavalka Lea Ušaj in Jakob Terčon. Pripravili bodo prispevki v bazenu Bianchi, kjer so tekmovali začetniki plavalnega kluba Bor. Pogovorili so se tudi v voditelji PK Bor o dejavnosti in društvu nasploh.

Športelovi sodelavci bodo pripravili še prispevki košarkarske tekme Jadran, odbojkarske tekme Sloga Tabor Televita in nogometne tekme Primorja.

### Domači šport

#### DANES

Nedelja, 26. februarja 2012

### ODOBJKA

MOŠKA B2-LIGA - 18.00 v Repnu: Sloga Tabor Televita - Trentino Volley

ŽENSKA C-LIGA - 11.00 v Vidmu, Bellavitis: Udine - Zalet C

UNDER 16 ŽENSKE - 11.00 v Sovodnjah: Soča Terranova - Grado

UNDER 14 ŽENSKE - 11.00 na Proseku: Kontovel B - Bor Kinemax

### KOŠARKA

DEŽELNA C-LIGA



KOŠARKA - Državna divizija C

# Po napetih tekmi prvi domači poraz Jadrana

**Jadran Qubik caffe' - Pordenone****69:75 (15:18, 39:41, 54:57)**

Jadran: D. Batic 13 (2:5, 4:9, 1:4), Daneu n.v., Borut 12 (5:6, 2:5, 1:4), Slavec 10 (1:2, -, 3:5), Marušič 7 (3:4, 2:6, -), Moschioni n.v., Franco 8 (3:3, 1:4, 1:7), Spigaglia 8 (2:3, 3:8, 0:1), Malalan 11 (1:4, 5:7, 0:1), Bernetič n.v., trener Vatovec.

SON: 20; PON: Marušič (32).

Po zelo izenačeni in v končnih minutah razburljivi tekmi je Jadran sinoči doživel prvi domači poraz proti močnemu Pordenonu, ki je imel pred sinočnjim dvobojojem enako število točk kot naša združena ekipa. Pordenončani, ki so mlađa in telesno dobro postavljena ekipa, so zmagali zasluženo, saj so bili skozi vse srečanje v prednosti, proti koncu tekme pa sta jim priskočila »na pomoč« tudi nezanesljiva sodnika z nekaterimi zelo spornimi odločitvami. Če dodamo še, da so bili jadranovci pri prostih metih pomanjkljivi (17:27) in da so bili gostje v tem elementu zelo zanesljivi (25:29), je bilo to, ob tako izenečem srečanju, usodno za jadranovce.

Naši košarkarji so začeli odločno in takoj povedli s 5:0, gostje pa se niso pustili presenetiti in z dobrimi odstotki pri metu zaostanek kaj kmalu nadoknadiли in v 8. minutni stanje izenačili na 12:12 ter sklenili četrtno s tremi točkami prednosti. Trener Vatovec je moral kaj kmalu uvesti nekaj menjav, saj je bilo takoj jasno, da Borut Ban, ki je bil vedno gonična sila Jadranova peterke, še ni okreval (poškodba prsta) in zato ni mogel dati svojega doprinosa. Vsa ekipa pa je kažala prve znake utrujenosti že v drugi četrtni, kar so gostje izkoristili, da so si priigrali 7:8 točk prednosti (34:27 in 37:29). Le z zvrhano mero požrtvovalnosti in s prodorji Daniela Batica, trojkami Slavca in čvrsto obrambo Franca, je Jadran ob koncu prvega polčasa zmanjšal zaostanek na dve točki (39:34).

Tudi v drugem polčasu se je bil boj za vsako točko. Pri gostih so še naprej polnili koš razigrani Colamanno (24 točk), Moro (18) in Varuzza (15), jadranovci pa se niso predali in v 8. minutni izid izenačili na 50:50 ter minuto pozneje prvič po dolgem času povedli za dve točki 54:52. Kaza-

lo je na preporod naših košarkarjev. Gostje pa so se takoj zbrali in tudi trečjo četrtno sklenili v vodstvu.

Zadnja četrtnina in predvsem zadnje minute so bile zelo razburljive. Štiri minute pred koncem je bil izid poravnан (65:65), nakar so jadranovci povedli za dve točki (68:66), nekatere sporne sodniške odločitve sta napisled nemalo oškodovale naše košarkarje. Prisebnejši gostje so povedli za 3-5 točk in zmagali. Edina uteha za našo ekipo je v tem, da ima v medsebojnem obračunu boljšo koš razliko, v prvem delu je namreč zmagala v Pordenonu z 61:53.

»Izgubili smo proti močnemu nasprotniku, ki je imel enako število točk kot mi. Kot na zadnji tekmi tudi tokrat sodniki nam gotovo niso pomagali. Toda čemu tarnati? Treba je močno trenirati in misliti že na prihodnjo tekmo,« je po srečanju dejal Jadranov trener Walter Vatovec. (lako)

**Ostali izidi:** Conegliano - Cittadella 70:72, Cormons - Latisana 73:63, San Vendemiano - Oderzo 53:63,



Na Opčinah sinoči hud boj za vsako žogo

KOŠARKA - D-liga

## Gladka zmaga Kontovela

**Kontovel - San Vito 67:51 (16:10, 26:14, 43:35)**

Kontovel: Škerl 8 (-, 1:3, 2:3), Paoletič 7 (-, 2:5, 1:4), Krizman 1 (1:2, 0:3, 0:1), Bukavec 2 (2:2, -, -), Gantar 13 (4:6, 3:9, 1:2), Starc 3 (-, -, 1:1), Lisjak 9 (3:7, 3:5, -), Šusteršič 9 (1:2, 1:6, 2:7), Zaccaria 13 (1:2, 6:12, -), Regent 0 (-, 0:2, -), Hrovatin 2 (-, 1:3, -). Trener: Brumen. SON: 19.

Tekma se je začela izenačeno. V peti minutni je bil rezultat 6:4, izenačeno pa je ostalo do devete minute, ko so Kontovelci prestregli dve žogi in povedli s šestimi točkami prednosti. V drugi četrtni so Brumnovi varovanci igrali slabo v napadu, obramba pa je ostala dobra in so obdržali prednost. Gostje so nato začeli igrati bolj agresivno, domači so izgubili nekaj žog in igrali nezbrano. Nasprotniki so tako nadoknadiли zaostanek, v 25. minutni je bil rezultat 35:31. Ob koncu četrtnine so Kontovelci zadeli dva koša za tri točke in zaključili četrtnino v prednosti.

V zadnji četrtnini so košarkarji Kontovelca igrali zelo zbrano in požrtvovalno. V 33. minutni so domači dosegli najvišjo prednost 18 točk. Igrali so sproščeno in mirno vknjižili zmago.

Tokrat gre pohvala Šusteršiču in Regentu v obrambi, ki sta imela vsak po 9 odbitih žog.

**Ostali izidi:** Perteole - Mossa 62:57, Goriziana - Monfalcone 81:71, Villesse - Basket TS 71:55.

KOŠARKA - Deželna C-liga

## Spet v formi!

Bor Radenska stalno vodil in odlično branil v Čenti

**Tarcento - Bor Radenska 63:71 (16:15, 29:40, 46:53)**

Bor Radenska: Boleslav 3 (1:2, 1:2, 0:2), Madonia 2 (0:2, 1:3, 0:1), Crevaltin 6 (-, -, 2:4), Štokelj 8 (-, 1:1, 2:4), Meden 6 (4:6, 1:1, 0:4), Burni 5 (-, 1:3, 1:3), Zanini 8 (4:5, 2:2, -), Sosič 18 (1:2, 7:9, 1:2), Fumarella 11 (3:4, 4:8, 0:1), Devčič 4 (-, 2:5, -), Pertot. Trener Popovič.

PON: Burni (32) in Madonia (35). SON Tarcento 20, Bor 28.

Košarkarji Bora v deželni C-ligi spet meljejo kot na začetku sezone. Zmaga v Čenti, druga zaporedna, je zelo dragocena. Zelo agresivni igri gostiteljev so se namreč odlično upirali, ključ zmage pa je bila igra v obrambi. Na začetku je

bila tekma izenačena, predvsem zato, ker igralcem Bora v napadu nikakor ni šlo od rok, včasih so domači igralci njihov met ustavljal tudi z nekaznovanimi prekrški. Do odločilnega preobrata je prišlo že v drugi četrtni, v kateri se je v napadu zlasti razigral Peter Sosič (10 točk v tem delu tekme), s tem pa ustvarjal prostor tudi za soigralce. Pridobljeno prednost ob koncu polčasa so gostje z granitno obrambo obdržali do konca tekme. Do izraza je prišla njihova skupinska igra, s katero so na primer »zakrili« tudi slab dan Madonie, ki mu tokrat ni šlo od rok. Spet je dobro svoje minute izkoristil Devčič, ki je imel tudi šest skokov.

Dom je končno prebil led tudi v gosteh in dosegel pomembno zmago proti pepekli TNTbasket v slogu »dr. Jekyll and mr. Hyde«. Po zelo slabem začetku (predvsem v obrambi) so namreč domovci pokazali čisto drug obraz v drugem polčasu, ko so v bistvu v napadu dosegli samo dve točki več kot v prvem polčasu, z borbeno obrambo pa so nasprotniku dovolili zgolj 16 točk, medtem ko v prvem polčasu kar 41. V prvi in drugi četrtnini so namreč domačim dopuščali pre-

KOŠARKA - Promocijska liga

## Dom končno prebil led tudi na gostovanjih

Proti pepelki TNTbasket v slogu »dr. Jekyll and mr. Hyde«

**Tntbasket - Dom 57:66 (18:16, 41:32, 49:48)**

Dom: Fabrissin 3, Termini, Cej 21, Bernetič 20, Zavadlav M. 5, Abrami 2, Delisanti 6, Collenzini 4, Graziani, Čotar, Antonello, Zavadlav G. 5. PON: Nihče. 3T: Cej 4, Zavadlav M. 1. Trener: Jan Zavrtanik.

Dom je končno prebil led tudi v gosteh in dosegel pomembno zmago proti pepekli TNTbasket v slogu »dr. Jekyll and mr. Hyde«. Po zelo slabem začetku (predvsem v obrambi) so namreč domovci pokazali čisto drug obraz v drugem polčasu, ko so v bistvu v napadu dosegli samo dve točki več kot v prvem polčasu, z borbeno obrambo pa so nasprotniku dovolili zgolj 16 točk, medtem ko v prvem polčasu kar 41. V prvi in drugi četrtnini so namreč domačim dopuščali pre-

več odprtih metov, tako da so si Cej in soigralci takoj nakopili precej visok zaostanek. Slednjega pa so v prvih treh minutah drugega polčasa popolnoma iznicali, po zaslugu odlične obrambe in lepih košev Ceja ter Bernetiča v napadu, ki sta tokrat bila strelsko zelo razpoložena. Po drugi strani je nasprotniku zmanjkalno idej v napadu, tako da so domovci izid takoj obrnili v svojo korist in prednost desetih točk mirno obdržali do konca. Edina negativna točka pa je nedvomno poškodba glezinja, ki jo je staknil David Abrami pet minut pred koncem tekme. Domovemu organizatorju igre želimo čimprejšnje okrevanje, saj ga bodo soigralci in trener še kako potrebovali v nadaljevanju prvenstva. Naslednja tekma pa čaka domovce šele 12. marca, ko bodo v Kulturnem domu gostili Athletismo. (av)

NOGOMET - Zarja (2. AL) se je morala na Opčinah zadovoljiti z delitvijo točk

# Zmagajo so že imeli v rokah

**Opicina - Zarja 2:2 (1:0)**

Strelci: v 28. Gileno (O); v 67. De Santi, 69. Milič, 80. Martinelli iz 11-m.

Zarja: Trevisan, Ivo Križmančič (od 50. Jarc), Franco, Marković, Missi, V. Križmančič, Kariš (od 62. Milič), Ghezzo (od 66. Marchetti), Bernobi, De Santi, Kočič. Trener: Di Summa.

Novi trener Giacomo Di Summa (v ponedeljek je zamenjal odstavljenega Salvatoreja Bovina), ki se pravzaprav vrača v Bazovico, je bil po tekmi malo razočaran, hkrati pa tudi zadovoljen: »Zaradi napake v obrambi smo si zapravili zmago. Klub temu sem s fanti zadovoljen, saj sem opazil določen napredek in predvsem več borbenosti. Dobro so reagirali,« je poudaril Di Summa, ki je prepričan, da ima bazovska ekipa dober potencial: »Igralci so za to ligo izkušeni. Z več taktične discipline bi lahko dosegli dobre rezultate.«

Tekma na Opčinah - ob lepem sončnem vremenu se je zbral precej ljudi - ni bila za oko dopadljiva. Prvo resno priložnost je imela Zarja (včeraj v belo-rdečih dresih) v 25. minutni, ko se je gropajski napadalec Igor Ghezzo zapletel z žogo v malem kazenskem prostoru po lepi podaji Marka Kočiča z leve strani. Tri minute kasneje je moral vratar Trevisan pobrati prvo žogo iz svoje mreže. Nepričakovano vodstvo Opicina (nekdanji napadalec Primorja Erik Pauletic tokrat ni igral) po nerodnem posredovanju obrambe Zarje. Pred odmorom smo zabeležili še eno priložnost gostov: Bernobijev predložek Francu je bil previsok.



Strelci prvega dela  
Zarje Gianpaolo De  
Santi, v ozadju  
kapetan Marko  
Kariš (desno), novi  
trener Giacomo Di  
Summa in  
spremljevalec  
Silvano Poropat

KROMA

V drugem polčasu so padli trije goli. Rdeče-bele so začeli napadalno. Proti vratom sta obakrat neučesno streljala De Santi (prsti strel) in Kočič (vratar je dobro branil). V 22. minutni je De Santi izkoristil vratarjev odbito žogo in usnje poslal v mrežo. Dve minute kasneje so Di Summovi varovanci že povedli. Strelci gola je bil Aljaž Milič, ki je zamenjal kapetana Marka Kariša. Gledalci so videli še en gol. Pogled pa so mo-

rali obrniti v kazenski prostor Zarje, saj se je sodnik po Missijev posegu odločil za enajstmetrovko, s katere je bil domači igralec natančen.

**VČERAJ ŠE - Elitna liga:** San Luigi - Ufm 2:1, Gemonese - San Daniele 1:1; **promocijska liga:** Capriacco - Pro Fagagna 2:2, Trieste Calcio - Costalunga 2:2; **1. AL:** Cormonese - Ronchi 1:0, Medea - Azzurra 1:1; **2. AL:** Villanova - Marianao 0:2.

**CONTENTO V BOLNIŠNICI** - Vratar tržiške ekipe Ufm Michele Contento (ex Kras) se je na včerajšnji tekmi pri Svetem Alojziju v Trstu huje poškodoval po golu San Luigi. Zaradi močnega udarca v prsi koš so tekmo prekinili za 25 minut. Contento je bil vedno pri zavesti, klub temu so ga odpeljali na pregled v bolnišnico na Katinaro.

**DEŽELNI MLADINCI**  
**Vesna - Ponziana 0:7 (0:3)**

Vesna: M. Vidoni, A. Kerpan, A. Vidoni, Candotti, Cerkenic, Bonetta, Hoffer, Bubnich (Stancich), Viviani (Vascotto), Madotto (Zudek), Rebula (Tanteri). Trener: De Castro.

Mladinci kriške Vesne so na domačem igrišču gladko izgubili proti tržaški Ponziani. »Plačali smo davki številnih poškodb, odsotnosti in pomanjkanja treningov. Ponziana je bila tokrat boljša,« je priznal spremjevalec Paolo Vidoni.

**Muggia - Kras 1:0 (1:0)**

Kras: Paolich, Papapico, Pečar, Cinque, Simeoni, Ridolfi, D'Aliesio, Vesnaver, Rossone, Caselli (Bianco). Trener: Cinque. Rdeč karton: Simeoni,

»Zbudili smo se, ko je bilo že prepozno,« je po tekmi dejal trener Cinque. Kras je v prvem polčasu igral zelo nezbrano. Slabi sprejemi, nenatančne podaje in pomankljivost v hitrosti igre so bili glavni vzroki slabega nastopa. Muggia je v polnu zadehal v 40. minut. (mip)

**Ostali izidi:** S. Andrea - Audax 3:0, Cervignano - Pro Romans 2:1.

**SLOVENSKI PROGRAM****Na kanalu 103**

**20.20** Tv Kocka: Risanka »Riba vas gleda - Žoga čarownik  
**20.30** Deželni TV dnevnik  
**20.50** Lynx Magazin, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1



**6.30** Aktualno: UnoMattina in famiglia **7.00** 8.00, 9.00 Dnevnik **9.30** Dnevnik L.I.S. **9.35** Variete: Easy Driver **10.00** Variete: Linea verde Orizzonti **10.30** Variete: A Sua immagine **10.55** Sv. maša in Angelus **12.20** Variete: Linea verde **13.30** Dnevnik, vremenska napoved in Focus **14.00** Variete: Domenica in... L'Arena **16.30** Dnevnik in vremenska napoved **16.35** Variete: Domenica in - Così è la vita **18.50** Kvizi: L'eredità (v. C. Conti) **20.00** Dnevnik in sportne vesti **20.40** Igra: Affari tuoi **21.30** Nan.: Walter Chiari **23.35** Dnevnik - kratke vesti **23.40** Aktualno: Speciale Tg1 **0.40** Nočni dnevnik **1.10** Variete: Applausi



**6.30** Variete: Lampi di genio in Tv **7.00** Risanke: Cartoon Magic **9.00** Nan.: Grani di pepe **9.25** Nan.: Victorious **10.10** Rubrika: Ragazzi c'è Voyager! **10.50** Aktualno: A come avventura **11.30** Variete: Mezzogiorno in famiglia **13.00** Dnevnik in Tg2 Motori **13.45** Talk show: Quelli che aspettano... **15.40** Variete: Quelli che il calcio **17.10** Šport: Rai Sport - Stadio Sprint **18.00** Šport: 90° Minuto **19.35** Nan.: Lasko **20.30** Dnevnik **21.00** Nan.: NCIS **21.45** Nan.: Charlie's Angels **22.35** Šport: La Domenica Sportiva **1.00** Nočni dnevnik **1.20** Variete: Sor gente di vita



**6.00** Fuori orario - Cose (mai) viste **7.40** Nan.: Wind at my back **8.25** Film: Ti amo vo senza saperlo (glasb., ZDA, '48) **10.05** Nan.: Kingdom **10.55** Aktualno: Tgr EstOvest **11.15** Aktualno: Tgr Mediterraneo **11.40** Aktualno: Tgr RegionEuropa **12.00** Dnevnik in Tg3 Persone **12.25** 1.00 TeleCamere **12.55** Opera: Prima della Prima **13.25** Rubrika: Il Capitale di Philippe Daverio **14.00** Deželni dnevnik, vremenska napoved in Dnevnik **14.30** Aktualno: In 1/2h (v. L. Annunziata) **15.05** Dok.: Alle falde del Kilimangiaro **17.55** Igra: Per un pugno di libri **19.00** Dnevnik, deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Variete: Blob **20.10** Variete: Che tempo che fa (v. F. Fazio) **21.30** Aktualno: Presadiretta (v. R. Iacona) **23.35** Dnevnik in deželni dnevnik **23.50** Show: Lilit - In un mondo migliore (v. D. Villa) **0.50** Dnevnik in vremenska napoved



**6.40** Dnevnik **7.30** Aktualno: Superpartes **8.55** Dok.: Le isole del tesoro **9.10** Dok.: Magnifica Italia **10.00** Sv. maša **11.00** 13.20 Aktualno: Planeta mare **11.30** Dnevnik in vremenska napoved **12.00** Aktualno: Mescalverde **14.00** Dok.: Donnaventura **15.05** Film: Questo pazzo sentimento (kom., ZDA, '96, r. C. Reiner) **17.05** Nan.: Walker Texas Ranger: Processo infuocato (akc., ZDA, '05, r. A. Norris, i. C. Norris, S.J. Wilson) **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nad.: Tempesta d'amore



**21.30** Film: Changeling (triler, ZDA, '08, r. C. Eastwood, i. A. Jolie, J. Malkovich) **0.20** Film: Parla con lei (dram., Šp., '02, r. P.

Almodovar, i. D. Grandinetti) **1.35** Nočni dnevnik

**5 Canale 5**

**6.00** Pregled tiska **7.55** Dnevnik - prometne informacije in vremenska napoved **8.50** Aktualno: Le frontiere dello spirito **9.40** Dnevnik - kratke vesti **10.00** 13.40 Resn. show: Grande Fratello 12 **10.15** Film: Only you - Amore a prima vista (kom., ZDA, '94, r. N. Jewison, i. R. Downey Jr., M. Tomei) **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **14.00** Film: Rosamunde Pilcher - La nebbia d'Irlanda (ljub., Nem., '07, r. A. Niessner, i. L.-J. Korner, R. Schone) **16.05** Variete: Domenica Cinque (v. F. Panicucci) **18.50** Igra: The Money Drop (v. G. Scotti) **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** 2.00 Show: Paperissima Sprint **21.30** Film: La fidanzata di papà (kom., It., '08, r. E. Oldolini, i. M. Boldi, S. Ventura) **0.30** Aktualno: Terra! **1.30** Nočni dnevnik in vremenska napoved **2.30** Film: Colpo di fulmine (kom., It., '85, r. M. Risi)

**1 Italia 1**

**7.00** Aktualno: Superpartes **7.40** 11.25 Risanke **10.55** Nan.: Power Rangers Samuraj **12.25** Dnevnik in vremenska napoved **13.00** Šport: Guida al campionato **14.00** Film: Odissea (zgod., V.B./Nem./It./ZDA, '97, r. A. Konchalovsky) **16.25** Film: Free Willy 2 (pust., ZDA, '94, r. D.H. Little) **18.30** Dnevnik in vremenska napoved **19.00** Nan.: Tutto in famiglia



**19.30** Film: Honey (glasb., ZDA, '03, r. B. Woodruff, i. Jessica Alba, M. Phifer) **21.30** Variete: Chiambretti Sunday Show - La muzika sta cambiando **0.20** Šport: Controcampo - Linea notte **1.35** Variete: Pokerlmania

**4 Tele 4**

**7.35** Dok.: Piccola grande Italia **8.00** Dok.: Italia da scoprire **9.00** Variete: Mukko Pallino **9.30** Nad.: Maria Maria **10.30** Dok.: Patrimonio dell'Unesco **11.00** 13.30, 20.30 Rotocalco ADNKronos **11.30** Dok.: La Cina Imperiale **12.00** Šport: Ski magazine **12.40** Dok.: Borgo Italia **13.10** Camper Magazin **13.50** Aktualno: L'aromista **14.00** Variete: Contile Juste **14.15** Variete: A tambur batente **15.15** Dok.: Luoghi magici della terra **15.40** Film: Angelo (dram./kom./rom., ZDA, '37, r. E. Lubitsch, i. M. Dietrich, H. Marshall) **17.15** Videomotori **17.30** Risanke **19.30** Variete: 80 nostalgie **20.00** Aktualno: Salus Tv **20.50** Dok.: Archeologie **21.00** Dnevnik **21.15** Film: Extreme days (akc., r. E. Hannah, i. D. Basco, D. Hamilton) **23.00** Dnevnik **23.30** Film: Non me lo dire (kom., lt., '40, r. M. Mattoli, i. E. Maccario, V. Osiris, S. Jachino)

**7 La 7**

**6.00** Dnevnik, vremenska napoved, horoskop in prometne informacije **7.00** Aktualno: Omnibus **10.00** Film: Noi siamo due evasi (kom., It., '59, r. G. Simonelli, U. Tognazzi, R. Vianello) **11.45** Aktualno: Ti ci porto io **13.30** Dnevnik **14.05** Talk show: MAMMAmia che domenica **15.10** Motociklizem: WSBK in Philip Island (pon.) **17.15** Picari (It., '87, r. M. Monicelli, i. G. Giannini, E. Montesano) **20.00** Dnevnik **20.30** Aktualno: In Onda **21.30** Film: La rapina (pust., ZDA, '01, r. D. Lichtenstein, i. K. Russell, K. Costner) **23.50** Dnevnik in športne vesti **0.00** Film: Ultimo tango a Parigi (drtam., Fr./It., '72, r. B. Bertolucci, M. Brando, M. Schneider) **2.35** Aktualno: Bookstore (v. A. Elkann)

**Slovenija 1**

**6.30** Maribor 2012 - Evropska prestolnica kulture (pon.) **7.00** Risanke, risane in igrače nanizanke za otroke **10.50** Prisluhnimo tišini **11.20** Obzorja duha **12.00** Ljudje in zemlja **13.00** Poročila, šport in vremenska napoved **13.20** Na zdravje! (pon.) **15.10** Prvi in drugi **15.30** 23.25 Slovenski magazin - mozaična oddaja **15.55** Dok. serija: Svet, kot ga razume Monsant **17.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **17.15** Ugani, kdo pride na večerjo? **18.40** Risanka **18.55** Dnevnik, vremenska napoved, Zrcalo tedna, športne vesti **20.00** Misija EMA 2012 **21.45** Gospa, ki z oblačenjem slaci - portret kostumografke Alenke Bartl **22.40** Poročila, športne vesti in vremenska napoved **23.10** Ars 360 **23.20** Dok. serija: Branja **23.50** Dnevnik, vremenska napoved, Zrcalo tedna, športne vesti (pon.) **0.40** Dnevnik Slovencev in Italiji **1.10** Infokanal

**Kanal A**

**7.50** Tv prodaja **8.05** Nan.: Robinson Crusoe **8.55** Nan.: 10 razlogov, zakaj te sovražim **9.20** Film: Gozdni požar (ZDA) **11.00** ŠKL, mladinska oddaja **11.55** Nora Pazi, kamera! (zab. serija) **12.25** Nan.: Jaz sem pa Earl **12.50** Nan.: Dokler naju smrt ne loči **13.15** 23.50 Nad.: Ameriška družina **14.05** Film: Šesterica za poker (ZDA) **15.45** Film: Tangice, poljubi in še kaj (ZDA) **17.30** Igrajoče za velike (zab. serija) **18.00** Naj reklame (zab. odd.) **18.30** Magazin Liga prvakov **19.05** ŠKL (mlad. odd.) **20.00** Film: Na muhi (ZDA)



**22.10** Film: Hiša ob cesti 2 - Zaključni obračun (ZDA) **0.40** Raziskovalni junaki (anim. serija) **1.10** Love Tv **3.10** Nočna ptica

**RADIO****RADIO TRST A**

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tehnik; 9.00 Prenos sv. maše; 9.45 Pregled slovenskega tiska; 10.00 Iz domače zakladnice; 10.35 otroški kotiček: Brihtni Beno, Gregor Geč; 11.10 Nabrožna glasba (pripr. Ivan Florjanc); 11.40 Vera in čas; 12.00 Radio brez meja; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.15 Istrska srečanja; 15.30 Z goriške scene; 16.00 Šport in glasba; 17.00 Kratka poročila; 17.30 Z naših prireditev: Teh naših 50 let - Slavnostna akademija ob 50-letnici KCL Bratuz; 19.35 Zaključek oddaja.

**RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)**  
 7.15 Dobro jutro; 7.30 Kmetijska oddaja; 8.00 Noč in dan; 8.10 Kronika; 8.30 Jutranjik; 9.00 Pregled prireditev; 9.15 Veliki glasbeni trenutki; 9.30 Torklja; 10.00 Nedelja z mladimi; 10.30 Poročila; 11.00 Primorski kraji in ljude; 12.00-14.00 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 14.30-19.00 Nedelja na športnih igriščih; 15.30 DIO; 19.00 Dnevnik; 20.00 Večer večnoželenih; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Easy come, easy go...

**RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)**  
 6.00 Dobro jutro; Almanah; 7.15, 8.28, 10.30, 12.28, 13.30, 17.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 6.45 Drobci zgodovine; 6.58 Viaggiano (vsako uro do 19.58); 8.05, 14.45 Pesem tedna; 18.15, 12.00 Kratke vesti; 9.00 Fonti di acqua viva; 9.30 Sonoramente classici; 10.00 Il giardino di Euterpe; 10.45 Sigla single; 11.00 Osservatorio; 11.35, 14.30, 17.33 Playlist; 12.05, 20.00 Fegez files (od novembra dalje); 12.30 Dogodki dneva; 13.00, 20.30 La rosa dei venti; 14.00 Classici Italiani; 15.00-17.30 Ferry Sport; 17.45 Sigla single; 18.00 Album Charts; 19.00, 21.30 Scatola musicale; 20.00-21.55 E...state freschi; 22.00 Extra Extra; 22.30 Pic nic electronique; 0.00 Prenos RSI.

**SLOVENIJA 1**

5.00, 6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00, 0.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.10 Rekreacija; 6.50 Duhovna misel; 7.00 Jutranja kronika; 8.05 Igra za otroke; 9.30 Medenina; 10.10 Sledi časa; 10.40 Promenada; 11.05, 12.10 Pozdravi in čestitke; 12.05 Na današnji dan; 13.10 Osmrtnice in obvestila; 13.20 Za kmetovalce; 14.30 Reportaža; 15.30 DIO; 16.30 Siempre primeros; 18.15 Violinček; 19.30 Obvestila; 19.40, 22.20 Iz sporedov; 19.45 Laho noč, otroci; 20.00 (Ne)obvezno v nedeljo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna odd.; 23.05 Literarni nočturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

**SLOVENIJA 2**

5.00, 6.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.00, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 6.40 Športna zgodba; 6.45, 7.25 Vremenska napoved; 7.00 Kronika; 8.15 Dobro jutro; 8.45 Koledar prireditev; 8.50 Napoved sporeda; 9.15 Na Val na šport; 9.35, 16.05 Popevki tedna; 10.00 Nedeljski izlet; 10.45 Nedeljski gost; 11.35, 14.20 Obvestila; 12.00 Centrifuga; 13.00 Športno popoldne; 13.10 Predstavitev oddaje s pregledom novic; 14.35

Sportnik izbira glasbo; 15.30 DIO; 18.00 Morda nište vedeli; 18.35 Pregled športnih dogodkov dneva; 19.00 Dnevnik; 19.30 Generator; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 Drugi val.

**SLOVENIJA 3**

6.00, 11.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00, 0.00 Porčila; 7.00 Kronika; 7.22 Dobro jutro





**ITALIJA** - Po petih letih procesa v primeru Mills

# Silvio Berlusconi oproščen zaradi zastaranja zadeve

*Bivši predsednik vlade je sicer pričakoval popolno oprostilno razsodbo*

MILAN - Kazensko sodišče v Miljanu je včeraj zavrglo obtožbe proti nekdanjemu predsedniku vlade Silviju Berlusconiju v tako imenovanem primeru Mills. Berlusconi je bil obožen, da je podkupil svojega odvetnika v zameno za krivo pričanje, a je sodišče po več kot petih letih sojenja ugotovilo, da je zadeva formalno zastarala. Berlusconija je bremenila obtožba, da je svojega nekdanjega britanskega odvetnika Davida Millsa podkupil, da bi ta prical v njegovo korist v dveh drugih sojenjih minulega stoletja. V zameno za lažnivo pričanje naj bi odvetniku leta 1999 nakazal okoli 600.000 evrov.

Tožilstvo je za dolgoletnega predsednika italijanske vlade zahtevalo pet let zapora. 75-letni Berlusconi je krivdo zanikal. Na sodišču ga včeraj ni bilo, povedal pa je, da je pričakoval popolno oprostilno razsodbo in je zato razočaran. Drugačnega mnenja je bil po razsodbi tožilec Fabio De Pasquale, po katerem sklep o zastaranju sploh ni vreden komentarja. »V normalni državi se proces v zadevi Mills sploh ne bi začel,« je razplet doganjaj ocenil član Berlusconijeve stranke Ljudstvo svobode Gaetano Quagliariello. Eden od odvetnikov obrambe Piero Longo pa je, podobno kot Berlusconi, povedal, da bi bili bolj zadovoljni z oprostitvijo.

Sojenje v zadevi Mills je bilo večkrat prekinjeno zaradi Berlusconijevih obveznosti na premierskem stolčku ter zaradi imunitete, ki mu jo je za določen čas podelil parlament. Zato ni bilo jasno, kdaj točno bo zadeva zastarala. Po izračunih tožilstva se to te ne bi smelo zgoditi pred julijem letos, tričlansko sodišče pa je očitno drugače šteло čas. V isti zadevi je bil odvetnik Mills leta 2009 na sodišču v Milanu obsojen na štiri leta in pol zapora, a je kasacijsko sodišče v Rimu lani zaradi zastaranja obsodbo razveljavilo.

Afera Mills je le ena od številnih, ki še vedno bremenijo Berlusconija. Na milanskem sodišču teče zoper njega tudi proces v zadevi Ruby, kjer se mora nekdanji premier zagovarjati zaradi spolnih odnosov z mladoletno prostitutko in zlorabe položaja. V primeru Mediaset je obožen utaje davkov pri prodaji filmskih in televizijskih pravic, marca pa naj bi mu začeli soditi še zaradi domnevne pomoči pri objavi vsebine prisluškovanih telefonskim pogovorom v primeru zavarovalnice Unipol.

Antonella Lai in  
Francesca Vitale,  
dve od treh sodnic,  
ki so razsodele na  
procesu Mills

ANSA



**ITALIJA** - Odprtje akademskega leta na univerzi Bocconi

## Monti: Vlada skrbi za tiste, ki nimajo glasu tam, kjer se odloča



Premier Monti je svojim študentom obljudil hitro vrnitev mednje

MILAN - Navadno hladen in racionalen predsednik vlade Mario Monti se je včeraj raznežil, ko je prišel med »svoje« študente in kolege na prestižni univerzi Bocconi v Miljanu. Skupaj z županom Giulianom Pisappio se je namreč udeležil slovesnega odprtja akademskega leta in obljubil, da se bo po kratkem obdobju v palači Chigi vrnil na univerzo, na kateri je diplomiral in kjer je bil rektor in predsednik. Dejal je, da se bo njegov vladni mandat končal z volitvami leta 2013, nato pa se bo vrnil na Bocconi in končal svoj mandat predsednika univerze, ki je zdaj zamrznjen.

Prej pa ga čakajo zahtevne naloge in odgovornost za odločitve. »Odločamo vedno skupaj, kot je prav v državi, kjer je toliko kategorij in sil, ki so zastopane in morajo sodelovati pri odločitvah, ali pa jih je treba vsaj poslušati, medtem ko pravica in dolžnost odločanja pripada v glavnem parlamentu in vladni,« je dejal Monti. »Toda ob mizah odločanja ni skoraj nikoli slišati glas tistih, za katere si mora vsaka vlada prizadevati - glas mladih in bodočih generacij,« je še povedal predsednik vlade.

## Sirske sile nadaljujejo obstrelovjanje Homsa

DAMASK - Sirske sile so včeraj že 22. dan zapored obstreljevale mesto Homs, glavno žarišče protirezimskega upora, kjer je bilo po podatkih aktivistov ubitih najmanj 19 civilistov. Prelivanje krvi se nadaljuje tudi drugod po državi, skupaj pa je zahtevalo 57 smrtnih žrtev.

Mednarodni odbor Rdečega križa (ICRC) je včeraj vnovič poskušal iz Homsa evakuirati ljudi, predvsem ranjene, med njimi dva zahodna novinarja. Toda sile predsednika Bašarja al Asada obleganje nadaljujejo, a se ICRC kljub temu še naprej pogaja o evakuaciji ranjenih, kar so potrdili tudi zahodni diplomatski viri. Gre predvsem za tiste, ki potrebujejo nujno zdravniško oskrbo.

Tiskovni predstavnik ICRC je potrdil, da so s sirskim Rdečim polmesecem v petek evakuirali 27 ljudi, med njimi 20 ranjenih žensk in otrok. Ni pa jih uspelo evakuirati dveh ranjenih zahodnih novinarjev in prevzeti trupli dveh novinarjev, ki sta bila ubita med sredinim obstreljevanjem Homsa.

## V Sankt Peterburgu protesti proti Putinu

SANKT PETERBURG - Več tisoč ljudi se je včeraj zbralo v Sankt Peterburgu in z vzhliki Rusija brez Putina! protestiralo proti vnovični izvolitvi Vladimira Putina, ki velja za favorita na ruskih predsedniških volitvah 4. marca. Shod je sklicalo opozicijsko gibanje, ki se mu je pridružil tudi šahovski mojster Gari Kasparov. Na začetku kolone sta bila poleg njega še vodja levicarskega gibanja Sergej Udalcov in znani ruski borec za človekove pravice in blogger Aleksej Navalni. Danes naj bi sledil še protest v Moskvi, kjer organizatorji napovedujejo zbor 34.000 nasprotnikov Putina. Shod bo potekal pod gesлом Za poštene volitve in bo zajemal tudi človeško verigo okrog središča ruskega glavnega mesta.

Sedanji premier Vladimir Putin se po dveh zaporednih mandatih na predsedniškem položaju poteguje za nov predsedniški mandat. Njegova 12-letna vladavina se trenutno sooča z največjo krizo legitimnosti, saj je njegov odhod z oblasti na množičnih protestih po parlamentarnih volitvah decembra lani zahvalno na tisoči Rusov. Anketne kažejo, da njegovi štirje protikandidati nimajo nobenih možnosti. Čeprav Putin praktično že velja za zmagovalca, mu podpora med Rusi upada. Najvišjo, 85-odstotno podporo, je užival sredi leta 2008, ta mesec pa mu je padla na 65 odstotkov.

**AFGANISTAN** - Atentat na ministrstvu

## Novi protesti proti ZDA zaradi sežiganja koranov

KABUL - Več sto Afganistancev se je včeraj že peti dan zapored odpravilo na ulice v znak protesta, potem ko so ameriški vojaki v oporišču mednarodnih sil Isaf v Bagramu zažgali več islamskih verskih knjig, tudi kopij Korana. Protesti, o katerih poročajo iz petih vzhodnih provinc, so doslej zahtevali najmanj 28 življenj.

Več sto ljudi je včeraj mirno protestiralo v provincah Nangarhar in Pakstjan, medtem ko so protesti v provincah Laghman, Kunduz in Logar sprengli nasilje. V Laghmanu in Logarju so protestniki metali kamne na afganistanske varnostne sile in razbijali okna na vladnih poslopjih. V Kunduzu je množica več tisoč ljudi metaла kamenje na vladne stavbe in urad Zdrženih narodov, policija pa je streljala v zrak. Pri tem so umrli najmanj trije protestniki, 50 je bilo ranjenih.

Incident, ki je sprožil proteste, se je zgodil v pondeljek zvečer v ameriškem vojaškem oporišču Bagram se-

vorno od Kabula, gnev Afganistancev pa od tedaj ne pojenja. Afganistanski predsednik Hamid Karzai in predstavniki misije zveze Nato v Afganistanu so pozvali k umirivju, tudi zaradi bojazni, da bi utegnili talibani izrabiti protiamerikoško razpoloženje za svoje napade.

Na afganistanskem notranjem ministrstvu pa se je včeraj zgodil incident, v katerem je talibanski upornik ustrelil ameriška svetovalca mednarodnih sil Isaf. Talibani so sporocili, da gre za maščevanje zaradi sežiganja koranov. Zveza Nato je zatem napovedala umik svojega osebja z afganistanskimi ministrstvem v Kabulu. »Gre za nujen varnostni ukrep,« je povedal povojnik sil Isaf, ameriški general John Allen. »Dogodek preiskujemo in naredili bomo vse, da najdemo odgovorne,« je dodal.

Ločeno od teh dogodkov je šest afganistanskih vojakov umrlo, šestnajst je bilo ranjenih, ko so poskušali odstraniti bombo v okrožju Mukar na zahodu države. (STA)

**JEMEN** - V parlamentu prisegel novi predsednik Mansur Hadi

## Zamenjava oblasti v znamenju samomorilskega atentata Al Kaide



Abd Rabu Mansur Hadi je v parlamentu v Sani prisegel kot novi predsednik države ANSA

SANA - Na vhodu v predsedniško palačo v Mukali na jugovzhodu Jemna se je včeraj v poltovornjaku razstrelil samomorilski napadalec in pri tem ubil najmanj 26 pripadnikov elitne republikanske garde, številni so ranjeni. Odgovornosti ni prevzel še nihče, vendar naj bi po mnenju oblasti za napadom stala mednarodna teroristična skupina Al Kaida. Napad se je zgodil na dan, ko je dolgoletni jemenski podpredsednik Abd Rabu Mansur Hadi na slovesnosti v parlamentu v Sani prisegel kot novi predsednik države. Uradno bo položaj sicer prevzel jutri, ko mu bo dosedanjem jemenski predsednik Ali Abdulla Saleh v predsedniški palači simbolično predal oblast.

Palača v Mukali je ena od predsedniških palač v Jemnu. Varujejo jo predstavniki republikanske garde, ki so bili doslej pod neposrednim poveljstvom Salehovega sina Ahmeda. Ta je sicer odigral eno ključnih vlog v nasilni zadušitvi protirezimskih protestov, preden je bil novembra lani dosežen dogovor o prenosu oblasti. (STA)

**GLEDALIŠČE****FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA****TRST****Stalno gledališče FJK II Rossetti****Dvorana Generali****Danes, 26. februarja, ob 16.0** / Ronald Harwood; prevod: Masolino D'Amico: »Servo di scena« / Režija: Franco Branciaroli / Nastopajo: Franco Branciaroli e con Tommaso Cardarelli, Lisa Galantini, Melania Giglio, Daniele Griggio, Giorgio Lanza.**V četrtek, 1. marca, ob 20.30** / Alessandro Manzoni: »I promessi sposi« / Tekst in režija: Michele Guardi / Ponovitve: v petek, 2. ob 20.30, v soboto, 3. ob 16.00 in ob 20.30 in v nedeljo, 4. marca ob 16.00.**Dvorana Bartoli****Danes, 26. februarja, ob 17.00** / Daniela Nicosia: »Galileo« / Režija: Daniela Nicosia / Nastopajo: Solimano Pantarollo e Piera Ardessi.**V torek, 28. februarja, ob 21.00** / Emanuele Salce in Andrea Pergolari: »MUMBLE MUMBLE ovvero confessioni di un orfano d'arte« / Ponovitve: od srede, 29. februarja, do sobote, 3. marca, ob 21.00 in v nedeljo 4. marca, ob 17.00.**Gledališče Orazio Bobbio - La Contrada****Danes, 26. februarja, ob 16.30** / Vincenzo Salemme: »L'astice al veleno« / Ponovitve: v ponedeljek 27. ob 20.30 in v torek, 28. ob 16.30.**Gledališče Dei Fabbri****V četrtek, 1. marca ob 21.00** / Kabaret / »Ridi e lascia ridere«, Nastopajo: Flavio Furian in Maximo Cernecca.**OPČINE****Proshtveni dom****V petek, 2. marca, ob 20.30** / Neznani srednjeveški avtor: »Burka o jezičnem dohtaru (Le Farce de Maître Pathelin)« v izvedbi dramske skupine Skd Tabor. / Režija Sergej Verč. / Ponovitev v soboto, 3. marca, ob 20.30.**TRŽIČ****Občinsko gledališče****V soboto, 3. marca, ob 20.45** / Alan Bennett - Elio De Capitani in Fernando Bruni / »The history boys«.**V torek, 6. marca, ob 20.45** / Marsha Norman: »Buonanotte mamma«. / Prevod: Laura Curino / Režija: Serena Sinigaglia / Ponovitve: v sredo, 7. marca, ob 20.45.**SLOVENIJA****KOPER****Gledališče Koper****Jutri, 27. februarja, ob 20.00** / Gregor Strniša: »Žabe« / Režiser: Jernej Lorenčič / Nastopajo: Igor Samobor, Radko Polič - Rac in Pia Zemljčič.**LJUBLJANA****Cankarjev dom****Slovensko mladinsko gledališče****Zgornja dvorana****Jutri, 27. ob 19.00** / Re-/dekonstrukcija: »Razredni sovražnik« / Režija: Borut Šeparovič / Ponovitev: v torek, 28. februarja, ob 19.30.**SNG Drama****Veliki oder****V četrtek, 1. marca, ob 11.00** / Otfried Preußler, Andrej Rozman Roza: »Mala čarovnica«.**V petek, 2. marca, ob 19.30** / Paweł Sawa: »Mortal kombajn«.**V soboto, 3. marca, ob 19.30** / Dušan Jovanović, Mitja Čander, Eva Mahković: »Bobby in Boris« / Ponovitev: v petek, 9. marca, ob 19.30.**Mala dvorana****V petek, 2. marca, ob 20.00** / David Mamet: »November« / Ponovitev: v soboto, 10. marca, ob 20.00.**V soboto, 3. marca, ob 20.00** / Sam Shepard: »Lunine mene« / Ponovitev: v ponedeljek, 5. marca, ob 20.00.**V torek, 6. marca, ob 20.00** / Via Negativa, Via Nova 2011: »Mandićstroj« / Ponovitev: v sredo, 14. marca, ob 20.00.**V sredo, 7. marca, ob 20.00** / Ernst Lubitsch: »Ko sem bil mrtev« / Ponovitev: v četrtek, 8. ob 20.00.**V petek, 9. marca, ob 20.00** / György Spiró: »Prah«.**Slovensko mladinsko gledališče****Zgornja dvorana****V četrtek, 1. marca, ob 19.00** / Ivan Cankar: »Pohujšanje v dolini šentflorjanski« / Režija: Vito Taufer. / Ponovitev: v četrtek, 8. marca, ob 19.30.**V sredo, 7. marca, ob 19.30** / Bernard-Marie Koltès: »Nickel Stuff« / Režija: Ivica Buljan. / Ponovitev: v soboto, 10. marca, ob 19.00.**Stara pošta****V torek, 6. marca, ob 19.30** / Norman Allen: »Zadnji ples Nižinskega« / Režija: Marko Mlačnik.**GLASBA****FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA****TRST****Stalno gledališče FJK il Rossetti****Dvorana Generali****Jutri, 27. februarja, ob 21.00** / Koncert / Nastopa Johnny Winter.**V četrtek, 1. marca, ob 20.30** / Muzikal / »I promessi sposi« / Režija: Michele Guardi / Ponovitve: v petek, 2. marca ob 20.30, v soboto, 3. marca ob 16.00 in ob 20.30 ter v nedeljo, 4. marca ob 16.00.**V sredo, 7. marca, ob 20.30** / muzikal / Matthew Bourne: »Matthew Bourne's Nutcracker« / Glasba: P. I. Tchaikovskij / Režija: Matthew Bourne / Ponovitve: v četrtek, 8. ob 16.00 in ob 20.30, v petek, 9. ob 20.30, v soboto, 10. ob 16.00 in ob 20.30 ter v nedeljo, 11. marca, ob 16.00.**V sredo, 7. marca, ob 20.30** / muzikal / Matthew Bourne: »Matthew Bourne's Nutcracker« / Glasba: P. I. Tchaikovskij / Režija: Matthew Bourne / Ponovitve: v četrtek, 8. ob 16.00 in ob 20.30, v petek, 9. ob 20.30, v soboto, 10. ob 16.00 in ob 20.30 ter v nedeljo, 11. marca, ob 16.00.**GORICA****Kulturni dom****Danes, 26. februarja, ob 18.00** / Srečanje in glasbena prireditev z Andreo Scanzijem »Če bi Gaber bil Gaber.«**TRŽIČ****Občinsko gledališče****V sredo, 29. februarja, ob 20.45** / Koncert / »Ensemble Zefiro« Alfredo Bernardini in Paolo Grazzi - oboja, Lorenzo Coppola in Danilo Zauli - klarinet, Dilenko Baldin in Francesco Meucci - rog, Alberto Grazzi in Giorgio Mandolesi - fagot.**V petek, 9. marca, ob 20.45** / Koncert / FVG Mitteleuropa Orchestra / Digidrent in solist: Giovanni Sollima - violončelo.**VIDEM****Novo gledališče Giovanni da Udine****Jutri, 27. februarja, ob 20.45** / Koncert / »Wiener Kammerorchester« / Dirigent in solist: Stefan Vladar - klavir.**SLOVENIJA****SEŽANA****Kosovelov dom****Jutri, 27. februarja, ob 20.00** / koncert / »Komorni orkester Zorana Miteva«.**LJUBLJANA****Cankarjev dom****Gallussova dvorana****V petek, 2. marca, ob 19.30** / Marij Kogoj: »Črne maske« / Dirigent: Uroš Lajovic / Režija: Janez Burger / Scenografija: Numen / Kostumograf: Alan Hranitelj / Koreograf: Edward Clug / Ponovitev: soboto, 3. ob 19.30, v nedeljo, 4. ob 17.00, v ponedeljek, 5., ob 15.00 in v torek, 6. marca, ob 19.30.**V četrtek, 8. marca, ob 20.00** / Niko Vipotnik: »Radio Yu Tup« / Koprodukcija: Glas-Haus, CD / Pojeta in garata: Niko Vipotnik in Rima Rampre / Ponovitev: v petek, 9. marca, ob 20.30.**RAZSTAVE****FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA****TRST****Zgodovinsko-umetniški muzej in lapidarij, (Trg pred stolnico 1)**: na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgodovine, skulpture iz rimljanskih in

*prireditve  
kje in kdaj na  
www.primorski.eu*

**MAREC V SLOVENSKEM STALNEM GLEDALIŠČU****Že v četrtek gostovanje MGL  
s komedijo Vse zastonj! Vse zastonj!**

Začetek meseca bo v znamenju smeha in gostovanja Mestnega gledališča ljubljanskega s komedijo Vse zastonj! Vse zastonj!, v kateri ženski vlogi igrata Mojca Funkl in Ivana Krajnc

Abonenti Slovenskega stalnega gledališča bodo v marcu obiskali vsaj dvakrat tržaško Veliko dvorano, saj bosta na sporednu kar dve predstavi, ki spadata v Osnovni in Mega abonma. Začetek meseca bo v znamenju smeha in zelo aktualne »protikrizne« satire z gostovanjem produkcije Mestnega gledališča ljubljanskega VSE ZASTONJ! VSE ZASTONJ!. Komedia Nobelovega nagrjenca Daria Foja v režiji Beograjskega Marka Manjoloviča je zgodbina o gospodinjah iz milanskega predmestja, ki ugotovijo, da so se osnovne dobrine v trgovinah tako strahotno podražile, da jih ne morejo kupiti, zato se odločijo, da bodo samovoljno plačevala polovično ceno, po kratkem premisleku pa, da ne bodo plačale ničesar! Njihove komične dogodivščine v izvedbi odlične igralske zasedbe (Mojca Funkl, Uroš Smolej, Ivana Krajnc, Jurij Drevenšek

in Jaka Lah) bodo zabavale občinstvo v četrtek, 1. marca ob 20.30 (red A, T, F), v petek, 2. marca ob 20.30 (red B) in v nedeljo, 4. marca ob 16.00 (red C, K). V četrtek in v petek bo brezplačni avtobus kot običajno povezel gledališče z garažo Parksi v ulici Pietà 7 (parkirne kupone po izjemni ceni se lahko odkupi pri gledališči blagajni). V nedeljo pa bo brezplačni avtobus za abonente v gledalce odpeljal z Opčin (14.30) in iz Sesljana (14.15).

V petek, 23. marca bo na vrsti premiera najnovješe produkcije SSG na Velikem odru in sicer KOBARID '38 – KRONIKA ATENTATA Dušana Jelinčiča v režiji Jerneja Kobala. Dokumentarna drama govori o načrtu attentata na Benita Mussolinija, ki naj bi ga tigrovci izvedli 20. septembra 1938 v Posočju. Slovenski pisatelj, novinar in alpinist skuša odgovoriti na odprta vprašanja glede neizvedenega

atentata, mlad režiser pa ponuja pogled mlajši generaciji na dogodek iz vojnega časa.

Ves mesec bo Slovensko stalno gledališče prisotno tudi v slovenskih vrtcih in osnovnih šolah s številnimi ponovitvami glasbene pravljice PETTER IN VOLK v režiji Sergeja Verča, v slovenskih kulturnih centrih in gledališčih pa z mačjo zgodbo o pomeunu družine IMEJ SE RAD v režiji Katje Pegan. Najstniki pa si bodo ogledali ponovitev nove mladinske produkcije SSG DESETI RAČEK Milana Jesiha, ki bo debitirala v ponedeljek, 27. februarja v Mali dvorani SSG in ob 7. marca gostovala v Špetru.

Tržaško Slovensko stalno gledališče bo predstavilo celotno produkcijo letošnje sezone na vsakoletnem Kulturnem bazaru, ki bo 13. marca v Cankarjevem domu v Ljubljani.

Prvotna »Grafska zbirka na Dobrovem - poskus rekonstrukcije« (stalna postavitev) in arheološka razstava »Pivsko posodje iz slovenskih muzejev« od torka do petka med 8.00 in 16.00, sobota, nedelja in prazniki od 12.00 do 16.00.

**KROMBERK**

**Grad Kromberk (muzej):** muzej ponovno odprt, od ponedeljka do petka, med 8.00 in 19.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih med 13.00 in 19.00; informacije po tel. telefon: 00386-3359811, www.goriskimuzej.si.

**BRANIK**

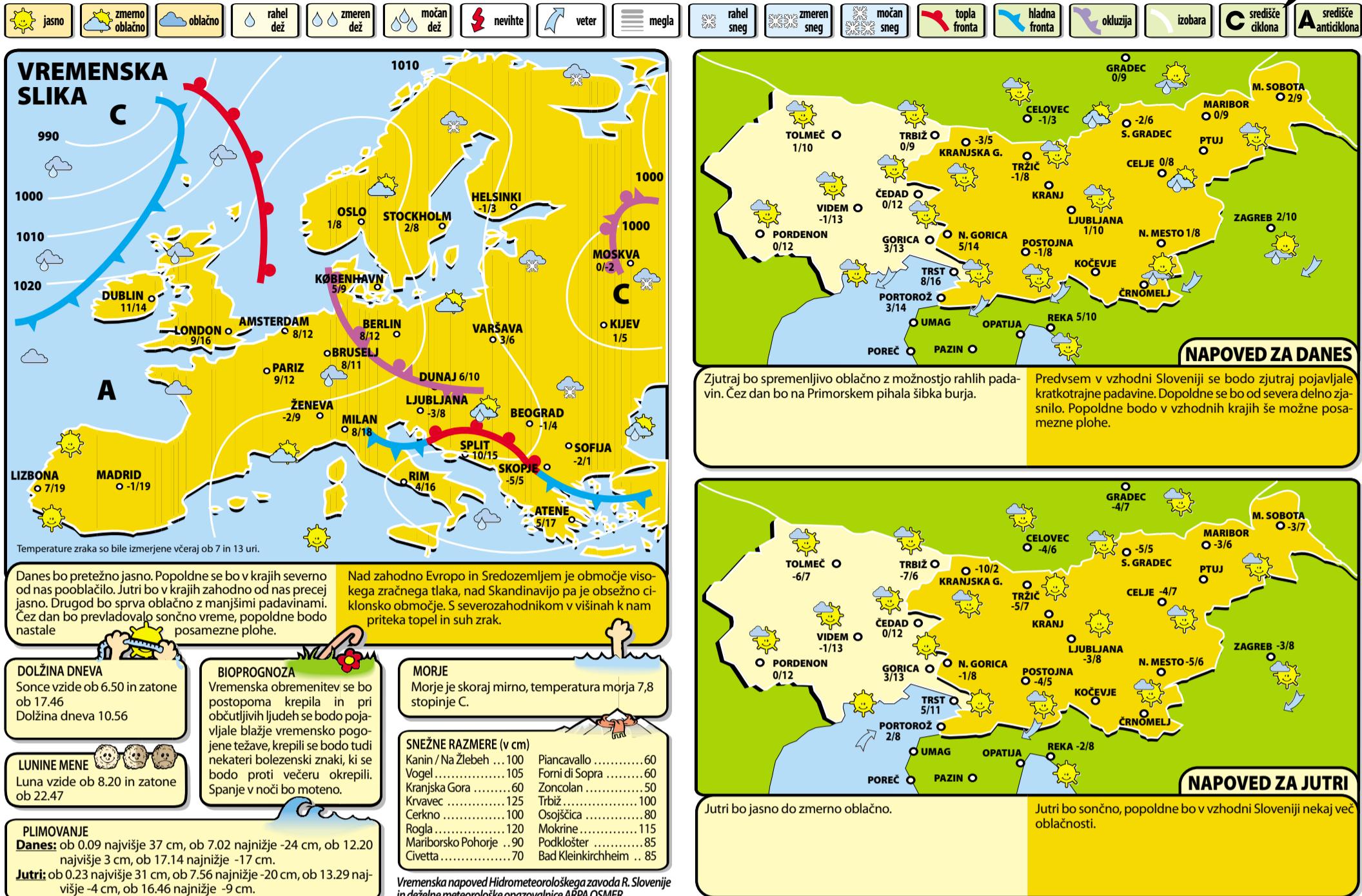
**Grad odprt:** ob sobotah, nedeljah in praznikih od 14.00 do 19.00 (ob slabem vremenu zaprt), za večje skupine tudi med tednom po predhodnem dogovoru (tel. +386(0)53334310, gsm +386(0)31324101).

**NOVA GORICA**

**Muzejske zbirke Goriškega muzeja:** na gradu Kromberk je na ogled razstava iz zbirke podarjenih del Vladimirja Makuka z naslovom »Risbe in kipi«. Sveti Gora - zaprta do nadaljnega zaradi popravila prostorov; Grad Dobrovo ob ponedeljkih zaprt, od torka do petka od 8.00 do 16.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 13.00 do 17.00; Kolodvor od ponedeljka do petka po urniku Turistične agencije Lastovka, ob sobotah od 12.00 do 19.00, ob nedeljah pa od 10.00 do 19.00. Najavljeni skupini si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 00386-3359811).

**KOBARID**

**Kobarški muzej:** na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška



## DOPIS IZ PARIZA - Razstava vsestranskega kitajskega umetnika

# Ai Weiwei glas svobode s kritiko starih resnic in dogem



PARIZ - V galeriji »Jeu de pomme« je v teku razstava, posvečena umetniku Ai Weiwei (1957); gre za prvo retrospektivo velikega kitajskega umetnika v Franciji. Ai Weiwei je danes znan kot eden največjih sodobnih umetnikov in predvsem kot umetnik, ki ga kitajske oblasti preganja; Art Review ga je leta 2011 razglasila za največjega sodobnega umetnika. Ai Weiwei je kipar, arhitekt, fotograf in bloger.

Ai Weiwei prihaja iz družine umetnikov in prav njegova družinska zgodba ga je postavila proti režimu: njegov oče, pesnik Ai Qing, je bil obsojen kot sovražnik naroda na »rehabilitacijska« taborišča, kamor so ga poslali z družino in kjer je Ai Weiwei živel vse do svojega 17. leta. Učinek na mladeniča je bil ravno obraten od ciljev režima in Ai Weiwei se je kaj kmalu politično angažiral. Klub »nepričnimi družini« so ga kot študenta sprejeli na univerzo za film v Pekingu in leta 1979 je z drugimi umetniki ustavil avangardno skupino Zvezde (dela

te skupine so bila razstavljene leta 1989 v Hong Kongu in Taipeiju in leta 2007 v Pekingu). Leta 1981 je Ai Weiwei odšel v New York, kjer se je posvetil umetniškemu delu: organiziral je performance, spreminjal »readymade« objekte (dobavljeni predmet, ki se ga ima za umetniško delo), fotografsiral mesto itd. V osemdesetih je bil »big apple« mestu umetnikov, mesto, kjer so se rojevale nove smeri, kjer se je ustvarjalo. Leta 1993 se je Ai Weiwei vrnil v Peking zaradi očetove bolezni, toda nadaljeval je umetniško delo in fotografijo. Njegove slike pričajo o ozadju kitajskega ekonomskega buma, o vskidanju, o protislovju in o anarhičnem kapitalizmu, ki brez sramu uničuje ljudi in preteklost. Na zahodu je Kitajska postala sinonim onesnaževanja, brez etične ekonomije, slabih kvalitet; Ai Weiwei nam odpira vrata v drugi svet. Umetnik priča o spremjanju ali bolje bi rekli uničenju, ki ga doživlja danes Peking: uničenje zgodovinskih četrti, težek vsakdan navadnih smrtnikov,

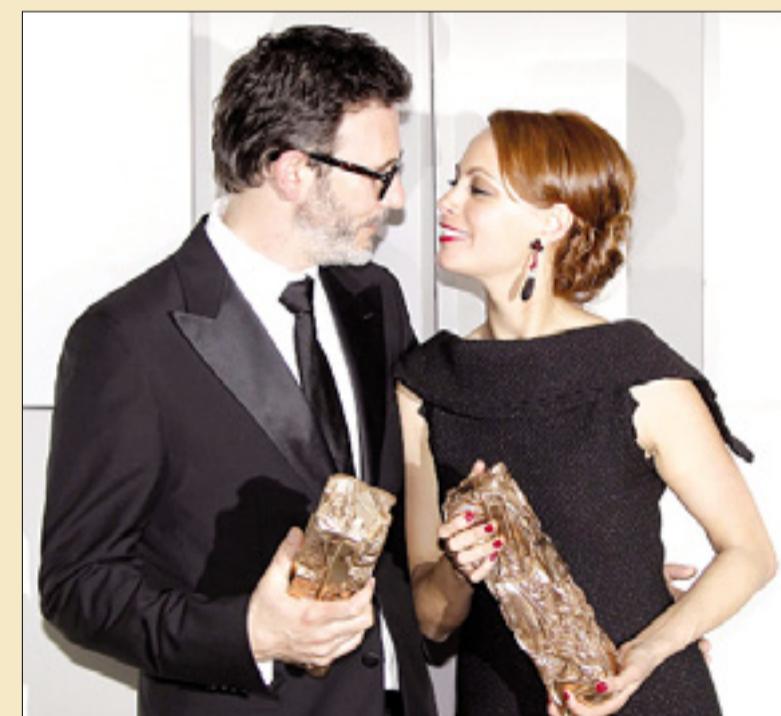
pomanjkanje pravic in svobode. Za Ai Weiweija je najbolj pomembna svoboda in to idejo širi s pomočjo spletja. In tu še ena značilnost kitajskega umetnika: Ai Weiwei je tudi bloger in se poslužuje interneta ter drugih tehnoloških pripomočkov. Nekatera dela je kitajski umetnik širil celo z mobilnim telefonom! Klub uporabi v umetnosti nekonvencionalnih metod pri širjenju kreativnosti, gres kakorkoli za umetniška dela, ki se globoko razlikujejo od fotografij in videov, ki krožijo po socialnih omrežjih. Delo velikega kitajskega umetnika je predvsem kritika starih resnic, prepričanje, dogem. Ai Weiwei kritizira realnost, da bi jo spremenil, kajti življenje in umetnost nista ločni. 3. aprila 2011 so ga kitajske oblasti ponovno aretirale, 22. junija so ga pogojno izpustili, še danes pa ne sme zapustiti Kitajske.

Ai Weiwei nam pokaže drugo plat Kitajske in različne obrazbe ter vloge sodobne umetnosti danes.

Jana Radovič

## FILM - »Francoski oskarji«

# Film Umetnik dobil kar šest cezarjev



PARIZ - Črno-beli nemi film "The Artist" (Umetnik) je na petkovi 37. podelitvi "francoskih oskarjev" pobral šest nagrad cezar, med njimi kipe za najboljši film, režiserja (Michael Hazanavicius) in igralko (Berenice Bejo). Režiser in igralka (oba na posnetku Ansa) sta tudi mož in žena. Francoska filmska akademija je za najboljšega igralca izbrala Omarja Syja za vlogo v filmu "Intouchables" (Nedotakljivi).

Cesarji za film "The Artist", med katerimi so še kipe za fotografijo (Guillaume Schiffman), izvirno glasbo (Ludovic Bource) in scenografijo (Austin Buchinsky in Robert Gould), sledijo številnim uglednim filmskim nagradam. "The Artist" je bil nagrajen na Filmskem festivalu v Cannesu, na zlatih globusih, španskih filmskih nagradah goya, priznanja pa je prejel tudi od Britanske akademije za film in televizijo ter ameriških cehovskih združenj.

Film govori o zvezdi nemega filma (Jean Dujardin), ki se sooča s težavami ob prihodu zvočnega filma konec 20. let minulega stoletja. Vrhunc bo "The Artist", po besedah režiserja gre za pravo ljubezensko pismo Los Angelesu in ameriškemu filmu, lahko doživel na nedeljski podeliti oskarjev, na kateri je nominiran v desetih kategorijah.

Za najboljši tudi film je Francoska filmska akademija, združenje s približno 4000 članji, izbrala iranski film Nader in Simin se ločujeta, ki je favorit tudi za tujjezičnega oskarja. S častnim cezarjem je bila v pariškem gledališču Chatelet letos nagrajena britanska igralka Kate Winslet.

Kot poroča francoska tiskovna agencija AFP, je francoska filmska industrija v vzponu tako v umetniškem kot komercialnem vidiku; v državi s 65 milijoni prebivalcev so v minulem letu prodali približno 216 milijonov filmskih vstopnic.